

შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

*2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	7
სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	8
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	9
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	10

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა	11
2. მომზადების საფუძველი.....	11
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა.....	12
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები.....	26
5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	27
6. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება	27
7. საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივები.....	33
8. საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილ აქტივებზე გადახდილი ავანსები.....	33
9. გადასახადები.....	33
10. ძირითადი საშუალებები.....	34
11. სხვა აქტივები	34
12. სასესხო კრედიტორული დავალიანება	35
13. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები.....	35
14. ცვლილებები საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში	36
15. საკუთარი კაპიტალი.....	36
16. სხვა შემოსავალი	37
17. სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	37
18. ფინანსური რისკის მართვა	38
19. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი.....	43
20. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	44
21. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა	45
22. წილობრივი გადახდა	47
23. საინვესტიციო ქონება	48
24. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები.....	48

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანიის“ მონაწილეს

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანიის“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ერთად „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (საერთაშორისო დამოუკიდებლობის სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები ის საკითხებია, რომლებიც, ჩვენი პროფესიული განსჯის საფუძველზე, ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნიეთ მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში. ეს საკითხები მთლიანობაში განვიხილეთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის კონტექსტში და აუდიტზე დაყრდნობით ჩვენი მოსაზრების ჩამოყალიბებისას, შესაბამისად ამ საკითხებზე ცალკე მოსაზრებას არ გამოვხატავთ. ქვემოთ, თითოეული საკითხისთვის მოცემული განმარტება იმისა, თუ როგორ განვიხილეთ აღნიშნული საკითხი აუდიტის განმავლობაში, წარმოდგენილია ჩვენივე აუდიტის კონტექსტში.

ჩვენ შევასრულეთ პასუხისმგებლობა, რომელიც დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“, აღნიშნული საკითხების ჩათვლით. შესაბამისად, ჩვენი აუდიტი მოიცავდა ისეთი პროცედურების ჩატარებასაც, რითაც შევავსებდით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობების რისკებს, რომლებიც გამოწვეულია თაღლითობით ან შეცდომით. ჩვენი აუდიტის პროცედურების, მათ შორის ქვემოთ მოცემული საკითხების განსახილველად ჩატარებული პროცედურების შედეგები, წარმოადგენს თანდართულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი აუდიტორული მოსაზრების საფუძველს.

რამდენად ითვალისწინებდა ჩვენი აუდიტი მნიშვნელოვან აუდიტორულ საკითხებს

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ფასს (IFRS) 9-ის (ფინანსური ინსტრუმენტები) საფუძველზე

ჯგუფის ფინანსური პოზიციისთვის ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების რეზერვის მნიშვნელობიდან, ახლად მიღებული ფასს (IFRS) 9-ის („ფინანსური ინსტრუმენტები“) ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებასთან დაკავშირებული კომპლექსურობიდან და მსჯელობებიდან გამომდინარე, ჩვენ ეს სფერო აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხად მივიჩნიეთ.

მსჯელობის მნიშვნელოვანი სფეროები მოიცავდა შემდეგს:

- ▶ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასაანგარიშებელი მოდელის ასაგებად გამოყენებული სააღრიცხვო ინტერპრეტაციები და მოდელირებასთან დაკავშირებული დაშვებები;
- ▶ იჯარების პირველი, მეორე და მესამე ეტაპებზე გადანაწილება, ფასს (IFRS) 9-ის შესაბამისად განსაზღვრული კრიტერიუმების გამოყენებით;
- ▶ სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარების გავლენის შესაფასებლად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და დაშვებები;
- ▶ დეფოლტის ალბათობის (PD) შეფასება, დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) და დაუფარავი დავალიანება დეფოლტის მომენტისთვის (EAD), უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით; და
- ▶ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნების შეფასება.

ჩვენ შევისწავლეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პროცესი და ჩვენი შიდა მოდელირების სპეციალისტების მხარდაჭერით, შევავსეთ ჯგუფის მიერ შემუშავებული მეთოდოლოგია.

აუდიტის განმავლობაში, ძირითადად, შემდეგი საკითხები გვაინტერესებდა:

- ▶ საკრედიტო რისკის მოდელის და მნიშვნელოვანი პარამეტრების ინიციალიზაციის შეფასებაში გამოყენებული დაშვებებს შეფასება და განსაზღვრეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი პორტფელის საფუძველზე;
- ▶ ხელმძღვანელობის მსჯელობის შეფასება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვნად ზრდის იდენტიფიკაციასთან მიმართებაში, თვისებრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმების საფუძველზე;
- ▶ ფინანსური იჯარების გაუფასურების შესაბამის ეტაპებზე გადანაწილების შემოწმება, წინასწარ განსაზღვრული კრიტერიუმების საფუძველზე.

კოლექტიურ საფუძველზე დაანგარიშებული რეზერვის შესამოწმებლად, ჩვენი შიდა მოდელირების სპეციალისტების მხარდაჭერით შევავსეთ საბაზისო სტატისტიკური მოდელები, მნიშვნელოვანი ამოსავალი მონაცემები და გამოყენებული დაშვებები, ასევე შევავსეთ საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებაში და გადავიანგარიშეთ გაუფასურების ანარიცხები ნიმუშების საფუძველზე.

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი

რეზერვის დადგენაში გამოყენებული მსჯელობის შედეგად, სხვადასხვა მოდელირების ტექნიკის, დაშვებისა და პროგნოზის გამოყენებამ შესაძლოა გამოიწვიოს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის მნიშვნელოვნად განსხვავებული შეფასებები.

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების შესახებ ინფორმაცია შესულია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მე-6 შენიშვნაში, *ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება* და მე-18 შენიშვნაში, *რისკების მართვა*.

საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივების შეფასება

ჯგუფის საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივები შეადგენდა 21,468,123 ლარს, მე-7 შენიშვნის შესაბამისად, *საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივები*, რომლებიც წარმოადგენს უიმედო მოიჯარეებისგან დასაკუთრებულ აქტივებს, რომლებიც შემდგომ იჯარას ან გაყიდვას ექვემდებარება და უიმედო მოიჯარეებისგან იურიდიულად დასაკუთრებულ აქტივებს, რომლებიც ექვემდებარება ფიზიკურ დასაკუთრებას. ჯგუფი ამ აქტივებს აფასებს თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულების შეფასებას ახორციელებს დამოუკიდებელი შემფასებელი ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის. შეფასებას ახასიათებს გაურკვევლობა, ის განსჯის საგანია და საჭიროებს პროცესს ექვემდებარება.

ამ შეფასებების მნიშვნელობა და დასაბუთებულობა და ისეთი დასაკუთრებული აქტივების ანაზღაურებადობა, რომლებსაც ჯგუფი არ ფლობს ფიზიკურად და მწელადრეალიზებადი ერთეულების ანარიცხების სათანადო დონის შეფასებაში ჩართული მნიშვნელოვანი მსჯელობები საიჯარო მიზნით ფლობილი აქტივის შეფასებას აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხად აქცევს.

ჯგუფის განმარტებები საიჯაროდ ფლობილ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მე-7 შენიშვნაში საიჯარო მიზნით ფლობილი აქტივები.

რამდენად ითვალისწინებდა ჩვენი აუდიტი მნიშვნელოვან აუდიტორულ საკითხებს

ჩვენ ასევე ჩავატარეთ პროცედურები, რომლებიც მოიცავდა ჯგუფის კონტროლების და ძირითადი ტესტირების შეფასებას და ვალიდაციას, საკრედიტო მოდელში მონაცემების დენადობის დადასტურების, პროცესის განმავლობაში გამოყენებული მონაცემების მთლიანობის და წყაროებს/სისტემებს შორის თანმიმდევრულობის შემოწმების მიზნით.

ჩვენ ასევე შევავსეთ ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების გაუფასურებასთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნები.

საიჯაროდ ფლობილი აქტივების შეფასებასთან დაკავშირებული ჩვენი აუდიტორული პროცედურები მოიცავდა შემდეგს:

- ▶ ჩვენ მივიღეთ და შევამოწმეთ ჯგუფის მიერ დაქირავებული გარე დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ მომზადებული შეფასების ანგარიში. ჩვენ შევავსეთ შეფასების მეთოდი და შეფასებაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებები და შეფასებები შერჩევით საფუძველზე, ბაზრის შედარებადი გარიგებების მტკიცებულებებზე და სხვა ხელმისაწვდომ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, ჩვენი საკუთარი შემფასებელი სპეციალისტების დახმარებით.
- ▶ შევავსეთ საიჯარო მიზნით ფლობილი მწელადრეალიზებადი აქტივების ანარიცხები დასაკუთრებული აქტივების ისტორიული ღირებულების ანალიზის და მომავალი გაყიდვის ხელმძღვანელობისეულ შეფასებასთან მისი შედარების გზით.
- ▶ ჩვენ ასევე შევავსეთ აქტივების დასაკუთრების ციკლი და უზრუნველყოფით, რომ აქტივების უმრავლესობა, რომლებიც ფიზიკური დასაკუთრების პროცესში არიან, უზრუნველყოფილია და დაკარგვის ან დაზიანების შემთხვევაში, ჯგუფი უფლებამოსილია მიიღოს შესაბამისი ანაზღაურება სადაზღვევო კომპანიის მხრიდან.

კომპანიის წლიურ ანგარიშში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ჯგუფის 2019 წლის ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ჯგუფის 2019 წლის წლიური ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობისა და პარტნიორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

პარტნიორი პასუხისმგებელია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა კომპანია ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.

- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვეთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული საწარმოებისა თუ ბიზნეს-ოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რათა გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და მის შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.
- ▶ პარტნიორს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

ამასთანავე, პარტნიორს წარვუდგენთ წერილობით განცხადებას, რომ ვაკმაყოფილებთ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და ვატყობინებთ ყოველგვარი ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც გონივრულობის ფარგლებში შეიძლება ექვს იწვევდეს ჩვენი დამოუკიდებლობის შესახებ, და, თუ შესაძლებელია, წარმოვადგენთ შესაბამის გარანტიებს.

პარტნიორისთვის წარდგენილ საკითხებს შორის განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნიეთ მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში და, შესაბამისად, სწორედ ისინი წარმოადგენს აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხებს. აღნიშნულ საკითხებს აღვწერთ აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონით ან ნორმატიული აქტით არ არის აკრძალული საკითხის გასაჯაროება, ან თუ, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, გადავწყვეტთ, რომ საკითხი არ უნდა აისახოს ჩვენს დასკვნაში, რადგან გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ ამ გზით გამოწვეული უარყოფითი შედეგები გადაწონის ამგვარი ინფორმაციის მიმართ საზოგადოებრივი ინტერესის სარგებელს.

წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ეყრდნობა აუდიტს, რომლის პარტნიორიც არის ოლეგ იუშენკოვი.

ო. გ. იუშენკოვი

შპს „იუაის“ სახელით

2020 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით

თბილისი, საქართველო

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(თანხები მოცემულია ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	21,280,992	3,541,548
შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები	5	–	2,793,791
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება	6	130,359,456	88,081,479
საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივები	7	21,468,123	11,114,733
საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილ აქტივებზე გადახდილი ავანსები	8	13,820,350	6,111,981
ძირითადი საშუალებები	10	1,251,015	749,676
საინვესტიციო ქონება	23	–	2,754,221
სხვა აქტივები	11	1,368,869	1,550,813
სულ აქტივები		189,548,805	116,698,242
ვალდებულებები			
სასესხო კრედიტორული დავალიანება	12	86,170,329	55,291,502
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	13	72,538,704	36,940,653
საიჯარო ვალდებულება		736,253	–
კლიენტებისგან მიღებული ავანსები		3,556,288	2,605,947
მოგების გადასახადის მიმდინარე გადასახდელები	9	–	53,856
საგადასახადო კრედიტორული დავალიანება	9	–	63,293
სხვა ვალდებულებები		2,050,026	1,097,926
სულ ვალდებულებები		165,051,600	96,053,177
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		3,180,000	3,180,000
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		15,188,227	15,030,247
აკუმულირებული ზარალი		6,581,153	2,713,739
სხვა რეზერვი		(452,175)	(278,921)
სულ კაპიტალი	15	24,497,205	20,645,065
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		189,548,805	116,698,242

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად ხელმძღვანელობის მიერ 2020 წლის 30 ივნისს:

ელდარ ახვლედიანი

გენერალური დირექტორი

ნესტან მიქელაძე

ფინანსური დირექტორი

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(თანხები მოცემულია ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით			
გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი			
ფინანსური შემოსავალი იჯარიდან		27,439,021	16,001,415
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		283,004	118,872
საპროცენტო ხარჯი			
საიჯარო ვალდებულება		(63,489)	–
სასესხო კრედიტორული დავალიანება		(6,143,425)	(2,504,925)
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		(3,995,146)	(2,260,838)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		17,519,965	11,354,524
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი საპროცენტო			
სარგებლის მქონე აქტივებზე	6	(1,594,846)	(932,359)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სხვა აქტივებისთვის	5, 11	(90,631)	(96,982)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი აქტივებზე		15,834,488	10,325,183
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემდეგ			
შემოსავალი ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ			
დებიტორულ დავალიანებაზე დარიცხული ჯარიმებიდან	6	2,058,800	982,874
შემოსავალი საინვესტიციო ქონების იჯარიდან		–	84,383
წმინდა შემოსულობა საინვესტიციო ქონების			
გადაფასებიდან	23	–	18,546
წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტის კონვერტაციიდან		(532,401)	(555,747)
სხვა შემოსავალი	16	1,074,881	947,406
საოპერაციო შემოსავალი		18,435,768	11,802,645
სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები			
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	17	(11,053,514)	(7,099,809)
საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივების ჩამოწერა		(2,609,897)	(1,855,099)
		(883,270)	(464,227)
საოპერაციო ხარჯები		(14,546,681)	(9,419,135)
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		3,889,087	2,383,510
მოგების გადასახადის ხარჯი	9	(21,673)	(53,856)
წლის წმინდა მოგება		3,867,414	2,329,654
სხვა სრული შემოსავალი			
<i>სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე</i>			
<i>მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც ხდება</i>			
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე			
რეალიზებული შემოსულობის რეკლასიფიცაცია მოგებაში		–	–
ან ზარალში		–	–
წლის სხვა სრული (ზარალი)/შემოსავალი, წმინდა		–	–
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		3,867,414	2,329,654

11-48 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(თანხები მოცემულია ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	სხვა რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
2017 წლის 31 დეკემბერი	3,180,000	14,895,035	(132,540)	384,085	18,326,580
წმინდა ზარალი წლის განმავლობაში	–	–	–	2,329,654	2,329,654
შენატანები წილობრივი ანაზღაურების პროგრამის ფარგლებში (22-ე შენიშვნა)	–	–	(146,381)	–	(146,381)
წილობრივი გადახდები (22-ე შენიშვნა)	–	135,212	–	–	135,212
2018 წლის 31 დეკემბერი	3,180,000	15,030,247	(278,921)	2,713,739	20,645,065
წლის წმინდა მოგება	–	–	–	3,867,414	3,867,414
შენატანები წილობრივი ანაზღაურების პროგრამის ფარგლებში (22-ე შენიშვნა)	–	–	(173,254)	–	(173,254)
წილობრივი გადახდები (22-ე შენიშვნა)	–	157,980	–	–	157,980
2019 წლის 31 დეკემბერი	3,180,000	15,188,227	(452,175)	6,581,153	24,497,205

11-48 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(თანხები მოცემულია ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		25,138,884	14,849,766
სხვა მიღებული შემოსავალი		3,263,166	2,135,187
გადახდილი პროცენტი		(8,778,518)	(4,463,980)
გადახდილი სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები		(10,594,742)	(6,736,360)
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(2,543,677)	(1,799,048)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		6,485,113	3,985,565
<i>საოპერაციო აქტივების (ზრდა) კლება</i>			
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება		(50,912,394)	(43,466,754)
საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივები		2,573,082	1,503,545
საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილ აქტივებზე გადახდილი ავანსები		(7,729,849)	214,791
სხვა აქტივები		406,255	(877,035)
<i>საოპერაციო ვალდებულებების ზრდა (კლება)</i>			
კლიენტებისგან მიღებული ავანსები		868,848	1,378,426
დღგ და სხვა საგადასახადო კრედიტორული დავალიანება		(996,021)	(286,748)
სხვა ვალდებულებები		639,883	112,677
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(48,665,083)	(37,435,534)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(293,969)	(467,611)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(79,950)	(146,884)
საინვესტიციო ქონების გაყიდვა		3,249,981	–
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		2,876,062	(614,495)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
შეზღუდული წვდომის ფულადი ნაკადების წმინდა მოძრაობა	5	2,793,791	(2,793,791)
საიჯარო ვალდებულება		(344,772)	–
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		32,409,020	8,967,898
ნასესხები სახსრების დაფარვა		(63,018,934)	(17,357,517)
ნასესხები სახსრების მიღება		91,694,673	51,302,540
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		63,533,778	40,119,130
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(5,313)	294,406
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		17,739,444	2,363,507
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისში	5	3,541,548	1,178,041
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლო	5	21,280,992	3,541,548

11-48 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(თანხები მოცემულია ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანია“ (შემდგომში „კომპანია“ ან „GLC“) 2001 წლის 29 ოქტომბერს საქართველოში დაფუძნდა (საიდენტიფიკაციო ნომერი 204972155). მისი ძირითადი საქმიანობაა საქართველოში იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის ფინანსური იჯარის მომსახურების გაწევა. 2015 წლის 31 აპრილს ჯგუფმა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული კომპანიისგან – სს „პრივატ ბანკი საქართველოსგან“ 2,000 ლარად შეისყიდა შპს „პრაიმ ლიზინგის“ აქციების 100%-იანი წილი.

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს სალიზინგო კომპანიას და მის შვილობილ კომპანიას (შემდგომში ერთობლივად – „ჯგუფი“) ერთპიროვნულად ფლობს სს „საქართველოს ბანკი“ (2016 წ.: სს „ბიჯი ფაინანშიალი“). 2017 წლის ივლისში სს „საქართველოს ბანკმა“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“) შეისყიდა აქციების 100%-იანი წილი საქართველოს სალიზინგო კომპანიაში სს „ბიჯი ფაინანშიალისგან“. სს „საქართველოს ბანკს“, თავის მხრივ, ერთპიროვნულად ფლობს სს „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“. ჯგუფის საბოლოო მშობელი კომპანია და მაკონტროლებელი მხარე 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ გაერთიანებულ სამეფოში რეგისტრირებული კომპანია შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“, რომლის აქციები განთავსებულია ლონდონის საფონდო ბირჟის პრემიუმ ლისტინგში.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულია კომპანიის მშობელი კომპანიის მიერ. მშობელ კომპანიას უფლება აქვს ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებები შეიტანოს გამოშვების შემდეგ.

ჯგუფის იურიდიული მისამართია ტატიშვილის ქ. 3/5, თბილისი, საქართველო.

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი შედგება კომპანიისა და მისი შვილობილი კომპანიისგან – შპს „პრაიმ ლიზინგი“, რომელსაც ერთპიროვნულად ფლობს და რომელიც საიჯარო მომსახურებას საქართველოში სწევს.

2. მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების აღრიცხვის წესით, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც განხილულია სააღრიცხვო პოლიტიკაში ქვემოთ.

ჯგუფი ორგანიზებულია ერთ საოპერაციო სეგმენტად, რომელიც ფინანსური იჯარის მომსახურებას სწევს.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში (შემდგომში „ლარი“), თუკი სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ჯგუფი მომავალშიც დარჩება ფუნქციონირებად საწარმოდ და მოახდენს თავისი აქტივების რეალიზაციასა და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

ჯგუფის მიმდინარე ვალდებულებებმა მის მიმდინარე აქტივებს 3,937,214 ლარით გადააჭარბა. ლიკვიდურობასთან დაკავშირებული საკითხების შემსუბუქების მიზნით, ჯგუფის ხელმძღვანელობამ შეიმუშავა სტრესული ვითარების სცენარი, რომელიც ფარავს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვებაზე უფლებამოსილების გაცემის თარიღიდან 12-თვიან პერიოდს. სტრესულ სცენართან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი დაშვებები მოიცავდა შემდეგს:

- ▶ საიჯარო ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვის კლებას, რესტრუქტურისაციის და საშეღავათო პერიოდების გათვალისწინებით;
- ▶ არსებულ სესხებზე გადახდილი რეფინანსირებები.

(თანხები მოცემულია ლარში)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

ჯგუფი ინტენსიურად მუშაობს კრედიტორებთან ახალი დაფინანსების მიღების და არსებული საკრედიტო ხაზების პირობების გადახედვის მიზნით. 2020 წლის იანვარ-მარტში, ჯგუფმა ადგილობრივი ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან ახალი სესხები აიღო 35,582,00 ლარის ოდენობით და შეათანხმა 2020 წლისთვის ვადადამდგარი გადახდების რესტრუქტურისა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 27,946,000 ლარის ოდენობით საბალანსო ღირებულების მქონე სესხებთან მიმართებაში. ჯგუფი რამდენიმე სხვა კრედიტორთან კომუნიკაციის მოწინავე ეტაპზე იმყოფება, 2020 წლის გადახდების უფრო გვიანი პერიოდებისთვის გადატანასთან დაკავშირებით.

ჯგუფმა მხარდამჭერი წერილი მიიღო საქართველოს ბანკისგან („მშობელი კომპანია“) 2020 წლის 26 ივნისს, რომელშიც განსაზღვრული იყო, რომ მშობელ კომპანიას განზრახული აქვს მხარდაჭერა გაუწიოს ჯგუფის ოპერაციებს უახლოეს მომავალში, ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღიდან სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში და საჭიროების შემთხვევაში მას ფინანსებიც გამოუყოს. ჯგუფის ხელმძღვანელობის შეფასებით, მშობელი კომპანია ფლობს შესაბამისი ოდენობით რესურსებს საჭიროების შემთხვევაში კომპანიისთვის ფინანსური მხარდაჭერის გასაწევად.

ხელმძღვანელობის აზრით ზემოაღნიშნული ინიციატივების ერთობლიობა ჯგუფს უზრუნველყოფს საკმარისი ლიკვიდურობით, რომ საქმიანობა 2020 წლის შემდეგაც გააგრძელოს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

ჯგუფმა პირველად გამოიყენა სტანდარტში შესული გარკვეული ცვლილებები, რომლებიც ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული. ქვემოთ დაწვრილებით განვიხილავთ თითოეული ცვლილების ხასიათსა და გავლენას:

ფასს (IFRS) 16 – „იჯარა“

ფასს (IFRS) 16 ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“; ფასიკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა – სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ეს სტანდარტი განსაზღვრავს იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპებს და მოიჯარისგან მოითხოვს იჯარების უმეტესობის აღრიცხვას ერთი საბალანსო უწყისის მოდელის ფარგლებში.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს (IFRS) 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს (IAS) 17-სგან. მეიჯარეები განაგრძობენ იჯარების კლასიფიცირებას საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარებად, ბასს (IAS) 17-ის მსგავსი პრინციპების გამოყენებით. შესაბამისად, ფასს (IFRS) 16-ს გავლენა არ ჰქონია იმ იჯარებზე, რომელშიც ჯგუფი მეიჯარეა.

ჯგუფმა მიიღო ფასს (IFRS) 16, მიღების მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით, რომლის თავდაპირველი გამოყენების თარიღია 2019 წლის 1 იანვარი. ამ მეთოდის საფუძველზე, სტანდარტი რეტროსპექტულად გამოიყენება თავდაპირველი გამოყენების თარიღში აღიარებული სტანდარტის თავდაპირველად გამოყენების კუმულაციური ეფექტით. ჯგუფმა გადაწყვიტა გადასვლის პრაქტიკული გამოცდილების გამოყენება, რაც სტანდარტის მხოლოდ იმ ხელშეკრულებებთან გამოყენების საშუალებას იძლევა, რომლებიც თავდაპირველი გამოყენების თარიღში იჯარებად განისაზღვრა ბასს (IAS) 17 და ფასიკ (IFRIC) 4-ის გამოყენებით. ჯგუფმა ასევე გადაწყვიტა გამოყენებინა აღიარებასთან დაკავშირებული გამონაკლისები საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომლებსაც დაწყების თარიღში აქვთ 12 ან ნაკლები თვის საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას (მოკლევადიანი იჯარა). ფასს (IFRS) 16-ის მიღებით ჯგუფმა აღიარა საიჯარო ვალდებულებები იმ იჯარებთან მიმართებაში, რომლებიც ადრე კლასიფიცირებული იყო „საოპერაციო იჯარებად“, ბასს (IAS) 17 („იჯარა“) პრინციპების საფუძველზე. ეს ვალდებულებები შეფასდა დარჩენილი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომელიც დისკონტირდება 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ჯგუფის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. 2019 წლის 1 იანვარს საიჯარო ვალდებულებებთან მიმართებაში გამოყენებული საშუალო შეწონილი ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი 6.50%-დან 11.30%-მდე დიაპაზონში იყო, იჯარის პირობებიდან გამომდინარე.

(თანხები მოცემულია ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)

გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივი შეფასდა სტანდარტზე გადასვლისას საიჯარო ვალდებულების ოდენობის თანხით, რომელიც დაკორექტირდა ნებისმიერი ავანსად გადახდილი თანხით, რომელიც აღიარდა უშუალოდ თავდაპირველი გამოყენების თარიღამდე. შედეგად, ჯგუფს არ უღიარებია სტანდარტზე გადასვლის ეფექტი მის გაუნაწილებელ მოგებაზე 2019 წლის 1 იანვარს.

ფასს (IFRS) 16-ის მიღების ეფექტი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით შემდეგი ოდენობით იზრდება:

აქტივები	
ძირითადი საშუალებები	1,023,169
სულ აქტივები	1,023,169
ვალდებულებები	
საიჯარო ვალდებულება	1,023,169
სულ ვალდებულებები	1,023,169

(ა) ფასს (IFRS) 16-ის მიღების ეფექტის ხასიათი

იჯარები ადრე აღირიცხა ჩვეულებრივ იჯარებად

ჯგუფმა გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები აღიარა ადრე ჩვეულებრივ იჯარებად კლასიფიცირებული იჯარებისთვის, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები იჯარების უმეტესობისთვის აღიარდა საბალანსო ღირებულების საფუძველზე, ისე, თითქმის სტანდარტი ყოველთვის გამოიყენებოდა, თავდაპირველი გამოყენების თარიღში ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებისგან განცალკევებით. საიჯარო ვალდებულება აღიარდა დარჩენილი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, თავდაპირველი აღიარების თარიღში ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით დისკონტირების გზით.

ჯგუფი ასევე იყენებდა ხელმისაწვდომ პრაქტიკულ მიდგომას სადაც ის:

- ▶ იჯარების პორტფელთან მიმართებაში იყენებს ფასდაკლების ერთ განაკვეთს, გონივრულ ფარგლებში მსგავსი მახასიათებლებით;
- ▶ ეყრდნობოდა იმის შეფასებას, არის თუ არა იჯარები შეზღუდული თავდაპირველი გამოყენების თარიღამდე;
- ▶ იყენებდა მოკლევადიანი იჯარების გამონაკლისებს იმ იჯარებთან, რომელთა საიჯარო ვადა თავდაპირველი გამოყენების თარიღიდან 12 თვეში სრულდება;
- ▶ გამოიყენებდა თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივის შეფასებისას, თავდაპირველი გამოყენების თარიღში;
- ▶ იყენებდა რეტროსპექტიულ მიდგომას იჯარის ვადის განსაზღვრაში, რომელშიც ხელშეკრულება მოიცავს იჯარის გაგრძელების ან შეწყვეტის შესაძლებლობებს.

(ბ) ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკები, ფასს (IFRS) 16-ის მიღებისას, რომლებიც თავდაპირველი გამოყენების თარიღიდან გამოიყენებოდა:

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ჯგუფი საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს საიჯარო გადახდების და გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივებისთვის, რაც საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას წარმოადგენს.

(თანხები მოცემულია ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)

გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები

ჯგუფი აღიარებს გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივებს იჯარის დაწყების თარიღში (ე.ი. თარიღში, როცა საბაზისო აქტივი ხელმისაწვდომი იქნება გამოსაყენებლად). გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები თვითღირებულებით ფასდება, რასაც აკლდება ნებისმიერი დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და იცვლება საიჯარო ვალდებულებების ნებისმიერი გადაფასების მიხედვით. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადასახდელების თანხას, ნებისმიერი მიღებული საიჯარო ინიციატივების გამოკლებით. სანამ ჯგუფს არ ექნება გონივრული რწმენა იმისა, რომ ის მიიღებს საიჯარო აქტივზე საკუთრების უფლებას საიჯარო ვადის გასვლის შემდეგ, აღიარებული გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები ამორტიზირდება წრფივი დარიცხვის მეთოდით, მის მოსალოდნელ სასარგებლო ვადასა და იჯარის ვადას შორის უმოკლესით. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები გაუფასურებას ექვემდებარება.

საიჯარო ვალდებულება

იჯარის დაწყების თარიღში, ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადასახდელები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებით ფიქსირებულ გადახდებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი საიჯარო შეღავათების დებიტორული დავალიანება, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე. ცვლადი საიჯარო გადასახდელები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე აღიარდება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, რომელშიც წარმოიშვა ისეთი ვითარება ან სიტუაცია, რომელიც გადახდას იწვევს.

საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულების დაანგარიშებისას, ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღში, იმ შემთხვევაში, თუ იჯარაში გათვალისწინებული პროცენტი მარტივად ვერ განისაზღვრება. დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება – განხორციელებული საიჯარო გადასახდელებისთვის. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გადაითვლება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საიჯარო ვადის ცვლილებას, ფიქსირებული საიჯარო გადახდების ცვლილებას ან საბაზისო აქტივის ნასყიდობის შეფასების ცვლილებას.

მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ჯგუფი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას მის მოკლევადიან იჯარებზე (ე.ი. იჯარებზე, რომლებსაც აქვთ დაწყების თარიღიდან 12- ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას). ის ასევე ეხება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას, აქტივების კონკრეტულ იჯარებზე, რომლებიც დაბალფასიანად მოიაზრებიან. საიჯარო გადასახდელები მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები აღიარდება ხარჯის სახით საიჯარო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

მნიშვნელოვანი მსჯელობა ხელშეკრულებების საიჯარო ვადის განსაზღვრაში განახლების თვისებით

ჯგუფი განსაზღვრავს საიჯარო ვადას იჯარის შეუქცევადი ვადის სახით, ნებისმიერ სხვა პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის გახანგრძლივების ფუნქცია, თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ ამგვარი ფუნქციით ისარგებლებენ, ან ნებისმიერი პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის შეწყვეტის ფუნქცია, თუ მისი გამოყენების გონივრული რწმენა არ არსებობს.

(თანხები მოცემულია ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)**ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)**

რამდენიმე იჯარის ფარგლებში, ჯგუფს შეუძლია იჯარით აიღოს აქტივები დამატებითი – სამიდან ხუთ წლამდე ვადით. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის განახლების შესაძლებლობით, ჯგუფი მსჯელობას ეყრდნობა. ე.ი. იჯარის განახლებისთვის ის განიხილავს ყველა შესაძლებელ ფაქტორს, რომელიც მისთვის ეკონომიკურ სარგებელს წარმოქმნის. ხელშეკრულების დაწყების თარიღის შემდეგ, ჯგუფი განმეორებით აფასებს იჯარის ვადას იმის გადასამოწმებლად, ხომ არ არსებობს მნიშვნელოვანი მოვლენა ან ცვლილება ვითარებებში, რომელიც მისი კონტროლის ფარგლებში ან მოქმედებს მის მიერ იჯარის განახლების შესაძლებლობით სარგებლობის (ან არ სარგებლობის) უნარზე (მაგ. ბიზნეს სტრატეგიის ცვლილება).

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში და ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხები:

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების და საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები და მოძრაობა პერიოდის განმავლობაში:

	აქტივების გამოყენების უფლება შენიშვნები	საიჯარო ვალდებულება
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,023,169	1,023,169
შესყიდვები	–	–
ცვითის ხარჯი	(337,535)	–
საპროცენტო ხარჯი	–	63,489
გადახდები	–	(404,926)
FX ეფექტი	–	54,522
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	685,634	736,253

ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ხარჯს მოკლევადიანი იჯარებიდან 329,366 ლარის ოდენობით და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებს 28,019 ლარის ოდენობით, 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის.

ჯგუფის მთლიანი ფულადი ნაკადები იჯარებზე 762,311 ლარის ოდენობით 2019 წელს (2018 წ.: 326,019 ლარი).

ფასიკ (IFRIC) 23-ის ინტერპრეტაცია – „მოგების გადასახადით დაბეგვრასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა“

ეს ინტერპრეტაციები ეხება მოგებიდან გადასახადების აღრიცხვას, როცა საგადასახადო ოპერაციები მოიცავს ისეთ გაურკვევლობებს, რომლებიც ბასს (IAS) 12-ის (მოგებიდან გადასახადები) გამოყენებაზე მოქმედებს. იგი არ ვრცელდება ბასს (IAS) 12-ის მოქმედების არეალის მიღმა მყოფ გადასახადებზე და მოსაკრებლებზე, ამასთან იგი არ მოიცავს კონკრეტულ მოთხოვნებს გაურკვევლობის შემცველ საგადასახადო დაბეგვრასთან დაკავშირებული ჯარიმებისა თუ საურავების შესახებ. ინტერპრეტაცია კონკრეტულად შემდეგს ეხება:

- ▶ საწარმო ინდივიდუალურად განიხილავს თუ არა გაურკვეველი საგადასახადო დაბეგვრის წესებს;
- ▶ დაშვებები, რომლებსაც საწარმო აკეთებს საგადასახადო ორგანოების მიერ გამოყენებული საგადასახადო დაბეგვრის წესების შემოწმების შესახებ;
- ▶ როგორ განსაზღვრავს საწარმო დასაბეგრ მოგებას (საგადასახადო ზარალს), საგადასახადო ზაზებს, გამოუყენებელ საგადასახადო ზარალს, გამოუყენებელ საგადასახადო კრედიტებს და საგადასახადო განაკვეთებს;
- ▶ როგორ განიხილავს საწარმო ცვლილებების შეტანას ფაქტებსა და გარემოებებში.

(თანხები მოცემულია ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)

ჯგუფი ადგენს, ცალკე უნდა განსაზღვროს მოგების გადასახადის გამოთვლის მიდგომებთან დაკავშირებული გაურკვევლობა თუ ერთ ან სხვა გამოთვლის მიდგომასთან ერთად, რომელიც გაურკვევლობის აღმოფხვრის უკეთესად პროგნოზირებას უზრუნველყოფს.

ჯგუფი მნიშვნელოვან მსჯელობას იყენებს მოგების გადასახადის გამოთვლის მიდგომებთან დაკავშირებული გაურკვევლობების გამოსავლენად. ვინაიდან ჯგუფი რთულ გარემოში ფუნქციონირებს, მან შეაფასა, ამგვარ ინტერპრეტაციებს ჰქონდა თუ არა გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ამ ინტერპრეტაციის მიღებისთანავე ჯგუფი განსაზღვრავს ფლობს თუ არა ის გაურკვეველ საგადასახადო პოზიციებს. ამ ინტერპრეტაციას გავლენა არ ჰქონია ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ბასს (IAS) 12 „მოგებიდან გადასახადები“

ცვლილებების მიხედვით, მოგების გადასახადის გავლენა დივიდენდებზე უფრო პირდაპირ უკავშირდება წარსულში მომხდარ გარიგებებს ან მოვლენებს, რომლებმაც წარმოქმნა გასანაწილებელი მოგება, და არა მფლობელებზე განაწილებებს. შესაბამისად, საწარმო აღიარებს მოგების გადასახადის გავლენას დივიდენდებზე მოგებაში ან ზარალში, სხვა სრულ შემოსავალში ან საკუთარ კაპიტალში იმისდა მიხედვით, თუ სად აღიარა მან თავდაპირველად ეს წარსულში მომხდარი გარიგებები ან მოვლენები.

საწარმომ ეს ცვლილებები უნდა გამოიყენოს 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისათვის. ნებადართულია ცვლილებების ვადაზე ადრე გამოყენებაც. როდესაც საწარმო პირველად იყენებს ამ ცვლილებებს, მან ისინი უნდა გამოიყენოს უადრესი შედარებადი პერიოდის დასაწყისიდან აღიარებულ დივიდენდებზე მოგების გადასახადის გავლენის აღრიცხვისას.

ვინაიდან ჯგუფის არსებული პრაქტიკა შეესაბამება ამ ცვლილებებს, მათ ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე გავლენა არ მოუხდენიათ.

კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ჯგუფისა და მისი შვილობილი კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება და შეუძლია ამ უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ მას აქვს ინვესტიციის ობიექტზე ზეგავლენა (ანუ ამჟამინდელი უფლებები მას საშუალებას აძლევს, ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ▶ ის იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება;
- ▶ მას შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

გავრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების შესაბამისად, თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში არ ფლობს აქციების საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავსი უფლებების უმრავლესობას, იმის შეფასებისას, ინვესტიციის ობიექტზე აქვს თუ არა გავლენა, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ▶ ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე აქციების სხვა მფლობელებთან სახელმწიფო გარიგებებს;
- ▶ სხვა სახელმწიფო გარიგებებიდან მიღებული უფლებები;
- ▶ ჯგუფის ხმის უფლებებს და პოტენციური ხმის უფლებებს.

შვილობილი კომპანია კონსოლიდირდება ჯგუფის კონტროლის უფლების წარმოშობიდან და აღარ გააჩნია აღნიშნული სტატუსი კონტროლის შეწყვეტისას. ჯგუფის ყველა შიდა გარიგების, მის შვილობილ კომპანიებს შორის არსებული ნაშთისა და არარეალიზებული შემოსულობის სრულად გაქვითვა ხდება, ასევე ხდება არარეალიზებული დანაკარგების გაქვითვაც, თუ გარიგება არ წარმოადგენს გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას. საჭიროების შემთხვევაში, შვილობილი კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკა შეცვლილია ჯგუფის მიერ მიღებულ პოლიტიკასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით.

(თანხები მოცემულია ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

შვილობილი კომპანიის კაპიტალში წილის შეცვლა, კონტროლის შეცვლის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. ზარალი მიეწერება არასაკონტროლო პაკეტს მაშინაც კი, თუ ეს ბალანსის დეფიციტს იწვევს.

თუ ჯგუფი შვილობილ კომპანიაზე კონტროლს დაკარგავს, იგი წყვეტს შვილობილი კომპანიის აქტივების (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებების, ნებისმიერი არასაკონტროლო პაკეტის საბალანსო ღირებულების, კუმულაციური საკუროსო სხვაობების აღიარებას, რაც კაპიტალში აღირიცხება, აღიარებს მიღებული საზღაურის, ნებისმიერი შენარჩუნებული ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებასა და მოგებაში ან ზარალში ნებისმიერ ნამეტს თუ დეფიციტს და ახდენს მშობელი კომპანიის კომპონენტების წილის რეკლასიფიკაციას სხვა სრული შემოსავლიდან კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის ნაშთისგან საღაროში და მიმდინარე ანგარიშებისგან.

ფინანსური აქტივები

პირველადი აღიარება

აღიარების თარიღი

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ყიდვა-გაყიდვა აღიარდება გარიგების თარიღში, ე.ი. იმ დღეს, როდესაც ჯგუფი იკისრებს აქტივის ან ვალდებულების შესყიდვის ვალდებულებას. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

თავდაპირველი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია მათ სახელშეკრულებო პირობებზე და ინსტრუმენტების მართვის ბიზნეს-მოდელებზე. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და, მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების გარდა, გარიგების დანახარჯები ემატება ან აკლდება ამ თანხას.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასების კატეგორიები

ჯგუფი ახდენს მისი ყველა ფინანსური აქტივის კლასიფიცირებას, აქტივების და აქტივის სახელშეკრულებო ვადების სამართავი ბიზნეს-მოდელების საფუძველზე, რომელიც ფასდება ქვემოთ მოცემულიდან ერთერთით:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულება;
- ▶ სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში;
- ▶ სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში.

ჯგუფი მისი წარმოებული ინსტრუმენტების და სავაჭრო პორტფელის კლასიფიკაციას და შეფასებას ახდენს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ჯგუფმა შესაძლოა განსაზღვროს ფინანსური ინსტრუმენტი სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ეს აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად შეამცირებს შეფასების ან აღიარების არათანმიმდევრულობას.

ფინანსური ვალდებულებები, გარდა სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური თავდებობებისა, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ისინი სავაჭროდ არიან ფლობილი, წარმოებული ინსტრუმენტები ან გამოიყენება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრება.

(თანხები მოცემულია ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ჯგუფი თავის ბიზნეს-მოდელს განსაზღვრავს ისეთ დონეზე, რომელიც საუკეთესად ასახავს როგორ მართავს ის ფინანსურ აქტივებს მისი საქმიანი მიზნების მისაღწევად.

ჯგუფის ბიზნეს მოდელი არ ფასდება თითოეული ინსტრუმენტის საფუძველზე. ის აფასებს აგრეგირებული პორტფელის უმაღლეს დონეზე და ის ეფუძნება ემპირიული ფაქტორების საფუძველზე, როგორც არის შემდეგი:

- ▶ როგორ ფასდება ბიზნეს-მოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნეს-მოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ;
- ▶ როგორ ფასდება ბიზნეს-მოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნეს-მოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ;
- ▶ როგორ ხდება საქმიანობის მენეჯერების კომპენსირება (მაგალითად, თუ კომპენსაცია ეფუძნება მართვის ქვეშ მყოფი აქტივების სამართლიან ღირებულებას ან მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს);
- ▶ გაყიდვების მოსალოდნელი სიხშირე, ღირებულება და ვადები ჯგუფის შეფასების სხვა მნიშვნელოვან ასპექტებს წარმოადგენს.

ბიზნეს-მოდელის შეფასება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელ სცენარებს ეფუძნება, 'ყველაზე ცუდი' და 'სტრესული შემთხვევის' სცენარების გათვალისწინების გარეშე. თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ფულადი ნაკადები რეალიზდება ისეთი ფორმით, რომელიც განსხვავდება ჯგუფის თავდაპირველი მოლოდინებისგან, ჯგუფი არ ცვლის ამგვარ ბიზნეს-მოდელში წარმოადგენილი დარჩენილი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას. ამის ნაცვლად ის ამგვარ ინფორმაციას იყენებს ახლად წარმოქმნილი ან ახლად შეძენილი ფინანსური აქტივების შეფასებას.

SPPI-ტესტი

კლასიფიკაციის პროცესის მეორე ეტაპის სახით, იმის განსაზღვრად, აკმაყოფილებს თუ არა ის SPPI-ტესტის მოთხოვნებს, ჯგუფი ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობებს აფასებს.

ამ ტესტის მიზნებისთვის 'ძირითადი თანხა' განისაზღვრება ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების სახით, თავდაპირველი აღიარებისას და შესაძლოა შეიცვალოს ფინანსური აქტივის ვადის განმავლობაში (მაგალითად, თუ ადგილი აქვს პრემიის/ფასდაკლების გადახდის მნიშვნელოვან აღიარებას).

სასესხო გარიგებებში პროცენტის ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტები, ჩვეულებრივ, წარმოადგენს გადახდებს ფულის დროითი ღირებულების და საკრედიტო რისკისთვის. მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების შესაფასებლად, ჯგუფი იყენებს მსჯელობას და ითვალისწინებს ისეთ შესაბამის ფაქტორებს, როგორც არის ვალუტა, რომელშიც გამოხატულია ფინანსური აქტივი და პერიოდი, რომლისთვისაც განისაზღვრება საპროცენტო განაკვეთი.

შედარებისთვის, სახელშეკრულებო პირობები, რომლებიც განსაზღვრავენ რისკების მინიმუმზე მეტ დაქვემდებარებას ან ისეთი სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებში არასტაბილურობა, რომლებიც არ უკავშირდება ძირითად სასესხო გარიგებებს, არ წარმოშობს სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ თანხაზე. ასეთ შემთხვევებში, ფინანსური აქტივი სამართლიანი ღირებულებით უნდა შეფასდეს, მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია

ჯგუფი არ ახდენს მისი ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ისეთი გამოწვევის შემთხვევების გამოკლებით, რომელშიც ჯგუფი შეცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს-მოდელს. ფინანსური ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია არასოდეს ხდება.

(თანხები მოცემულია ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება და ფინანსური იჯარიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება

იჯარის დასაწყისად ითვლება საიჯარო ხელშეკრულების თარიღსა და მხარეთა მიერ იჯარის ძირითადი პირობების შესრულების ვალდებულების აღების თარიღს შორის უადრესი. ამ თარიღისთვის:

- ▶ იჯარა შესულია ფინანსური იჯარის კატეგორიაში; და
- ▶ განსაზღვრულია იჯარის ვადის დაწყებისას ასაღიარებელი თანხები.

იჯარა იწყება იმ თარიღიდან, როდესაც მოიჯარეს ეძლევა იჯარით მიღებული აქტივის გამოყენების უფლება. ეს არის იჯარის პირველადი აღიარების (ანუ, საჭიროების შემთხვევაში, აქტივების, ვალდებულებების, იჯარიდან მიღებული შემოსავლების ან ხარჯების აღიარების) თარიღი.

ფინანსური იჯარის გაფორმებისას ჯგუფი აღიარებს იჯარებში წმინდა ინვესტიციას, რაც წარმოადგენს საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ მისაღებ მინიმალურ საიჯარო გადასახდელებს. სხვაობა მთლიან ინვესტიციასა და მის დღევანდელ ღირებულებას შორის აღირიცხება ფინანსური იჯარის გამოუმუშავებელ შემოსავალში.

ფინანსური იჯარის შემოსავლის აღიარება ხდება იმისდა მიხედვით, თუ როგორია მუდმივი პერიოდული უკუგების კოეფიციენტი ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ წმინდა ინვესტიციაზე. თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები შედის იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების პირველად შეფასებაში.

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების რესტრუქტურიზაცია

საჭიროების შემთხვევაში ჯგუფი ახდენს ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების რესტრუქტურიზაციას ნაცვლად იმისა, რომ დაისაკუთროს უზრუნველყოფის საგანი. აღნიშნული შესაძლოა მოიცავდეს დაფარვის პირობების გაუმჯობესებას და ფინანსურ იჯარაზე დებიტორული დავალიანების ახალი პირობების შეთანხმებას.

რესტრუქტურიზაციის ბუღალტრული აღრიცხვა შემდეგნაირად ხორციელდება:

- ▶ თუ ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების ვალუტა შეიცვლება, ძველი მოთხოვნების აღიარება შეწყდება და აღიარდება ახალი მოთხოვნები იჯარაზე;
- ▶ თუ ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების რესტრუქტურიზაცია არ უკავშირდება მსესხებლის ფინანსურ სიძნელეებს, ჯგუფი იმავე მიდგომას მიმართავს, როგორც კვემოთ აღწერილი ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში;
- ▶ თუ ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების რესტრუქტურიზაცია უკავშირდება მსესხებლის ფინანსურ სიძნელეებს და იჯარა გაუფასურებულია რესტრუქტურიზაციის შემდეგ, ჯგუფი აღიარებს სხვაობას ახალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებასა (დისკონტირებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით) და საბალანსო ღირებულებას შორის რესტრუქტურიზებამდე, როგორც მიმდინარე პერიოდის გაუფასურების ხარჯს. იმ შემთხვევაში, თუ იჯარა არ არის გაუფასურებული რესტრუქტურიზაციის შემდეგ, ჯგუფი ხელახლა ითვლის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ▶ ჯგუფმა (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

(თანხები მოცემულია ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა (გაგრძელება)

იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი ან კონტროლი აქტივზე, ჯგუფის მიერ აქტივის აღიარება ხდება უწყვეტი გამოყენების პირობით. მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი თავდებობის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიცაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში.

ჩამოწერები

ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება ნაწილობრივ ან – მთლიანად, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ჯგუფი შეწყვეტს აღდგენის განხორციელებას. თუ ჩამოსაწერი თანხა აღემატება დაგროვილი ცვეთის რეზერვს, სხვაობა თავდაპირველად აღირიცხება რეზერვზე დამატების სახით, რომელიც შემდეგ გამოიყენება მთლიან საბალანსო ღირებულებასთან მიმართებაში. ნებისმიერი შემდგომი ანაზღაურება განეკუთვნება საკრედიტო ზარალის ხარჯს. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას.

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე საკონტრაქტო გარიგებების შედეგად ჯგუფს წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს სასესხო კრედიტორულ დავალიანებას და გამოშვებულ სავალს ფასიან ქაღალდებს. აღნიშნული თავდაპირველად აღიარებულია მიღებული საფასურის სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში ნასესხები სახსრების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის იურიდიული უფლება და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი.

(თანხები მოცემულია ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადასახადები

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან საქართველოში არ იბეგრება (მე-9 შენიშვნა). მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ პარტნიორებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. ჯგუფის მფლობელებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული გარიგებების დაბეგრას, რომლებიც ითვლება პირობითი მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და გაცხადდება, როგორც მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

საინვესტიციო ქონება

ჯგუფის საინვესტიციო ქონება წარმოდგენილია საოფისე შენობით, რომლის ფლობის მიზანიც საიჯარო შემოსავლის მიღებაა. საინვესტიციო ქონების თავდაპირველი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, გარიგების დანახარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელმოწერულ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ასახავს საბაზრო პირობებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

გამომუშავებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში, როგორც საიჯარო შემოსავალი საინვესტიციო ქონებიდან. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების ცვლილების შედეგად წარმოშობილი შემოსულობა ან ზარალი აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

საწესდებო კაპიტალი

ჯგუფის ნებადართული საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრება ჯგუფის წესდებით. ჯგუფის წესდებაში ცვლილებები (საწესდებო კაპიტალთან, წილობრივ მონაწილეობასთან და სხვ. დაკავშირებული ცვლილებების ჩათვლით) შესაძლებელია მხოლოდ ჯგუფის მონაწილის გადაწყვეტილების საფუძველზე. სააქციო კაპიტალის აღიარება საწესდებო კაპიტალად ჯგუფის საკუთარ კაპიტალში ხდება მაშინ, როდესაც მისი შეტანა ხორციელდება ჯგუფის მონაწილის მიერ.

საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივები

საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივებს წარმოადგენს ის აქტივები, რომლებსაც ჯგუფი ფლობს აქტივის შესყიდვიდან იჯარის ვადის დაწყებისას მოიჯარისთვის მის გადაცემამდე ხანმოკლე პერიოდის განმავლობაში, უიმედო მოიჯარეებისგან დასაკუთრებული აქტივები, რომლებიც შემდგომ იჯარას ან გაყიდვას ექვემდებარება, და უიმედო მოიჯარეებისგან იურიდიულად დასაკუთრებული აქტივები, რომლებიც ექვემდებარება ფიზიკურ დასაკუთრებას.

საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივები ფასდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის მათ თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

(თანხები მოცემულია ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივები (გაგრძელება)

საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივების თვითღირებულება მოიცავს შემდეგს:

- ▶ აქტივის შესყიდვასთან დაკავშირებული დანახარჯები და მასთან დაკავშირებული სხვა კაპიტალიზებული დანახარჯები, რომლებიც ჯგუფმა გასწია მოიჯარისთვის გადაცემამდე, შესყიდული აქტივების შეთხვევაში;
- ▶ დასაკუთრებული აქტივების შემთხვევაში, ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების უიმედოდ კლასიფიცირების თარიღით გადახდილი ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულება.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, რომელსაც აკლდება გაყიდვის სავარაუდო დანახარჯები.

საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი ყველა დასაკუთრებული აქტივის აღიარება ხდება ჯგუფისთვის მათზე იურიდიული უფლების გადაცემისთანავე. ხელმძღვანელობა ეყრდნობა განსჯას იმის განსაზღვრისთვის, იურიდიულად დასაკუთრებული აქტივი უნდა ჩამოიწეროს მის წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე, თუ არა, მის ფიზიკურ დასაკუთრებასთან დაკავშირებული გაურკვევლობის გამო. ხელმძღვანელობა სათითაოდ აანალიზებს დასაკუთრებულ აქტივებს და ჩამოწერს აქტივებს, რომელთა ფიზიკური დასაკუთრება მოსალოდნელი არ არის.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ჯგუფი საინვესტიციო ქონებასა და გასაყიდად გამიზნულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ანგარიშგების თითოეული პერიოდის ბოლოსთვის. გარდა ამისა, ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 21-ე შენიშვნაში.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

ჯგუფმა უნდა შეძლოს მთავარ ან ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე წვდომის მოპოვება შეფასების თარიღისთვის.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან მისი მიყიდვით ბაზრის სხვა მონაწილისათვის, რომელიც ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძევა, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად – არაემპირიულ მონაცემებს.

(თანხები მოცემულია ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია მისი სანდოდ შეფასება. შემოსავლისა და ხარჯის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ჯგუფი ანგარიშობს საპროცენტო შემოსავალს სასესხო ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI), ფინანსური აქტივების ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, გაუფასურებული აქტივების გამოკლებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდიანების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. განაგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ჯგუფი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივი გაუფასურდება, ჯგუფი საპროცენტო შემოსავალს ანგარიშობს ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივები გამოსწორდება და აღარ იქნება გაუფასურებული, ჯგუფი დაუბრუნდება საპროცენტო შემოსავლის ბრუტო საფუძველზე დაანგარიშების მეთოდს.

თანამშრომელთა სარგებელი

ხელფასები, შვებულება და ბიულეტენი, პრემიები, წილობრივი ანაზღაურება და სხვა სარგებელი ირიცხება იმ პერიოდში, რომელშიც შესაბამისი მომსახურება გაიწია ჯგუფის თანამშრომლების მიერ.

(თანხები მოცემულია ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

თანამშრომლებისთვის აქციების გადაცემის სქემა

აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციები

ჯგუფის გენერალური დირექტორი და გენერალური დირექტორის მოადგილე იღებენ წილობრივ ანაზღაურებას, ჯგუფის საბოლოო მშობელი კომპანიის – „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ წილობრივი ინსტრუმენტების სახით. წილობრივ უფლებებს „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ ანიჭებს.

ოპერაციები წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით

თანამშრომლებთან წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გარიგებების ხარჯი ფასდება გადაცემის თარიღისთვის მათი სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე.

წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გარიგებების ღირებულების აღიარება, კაპიტალში დამატებითი შენატანების შესაბამის ზრდასთან ერთად, ხდება იმ პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც შესრულდა სამუშაო და/ან გაიწია მომსახურება, დასრულებული იმ თარიღით, როდესაც შესაბამის თანამშრომლებს სრულად გადაეცა აქციების ფლობის უფლება (შემდგომში “უფლების გადაცემის თარიღი”). უფლების გადაცემის თარიღამდე ანგარიშგების ყოველი თარიღით, აღიარებული წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გარიგებების მთლიანი ხარჯი აისახება უფლების გადაცემის პერიოდის ამოწურვის პროპორციულად და იმ წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის მიხედვით, რომლებიც ჯგუფის შეფასებით გაცემული იქნება უფლების გადაცემის თარიღისათვის. ჯგუფის თანამშრომლებისთვის გაცემული აქციებისთვის მშობელ კომპანიასთან ანგარიშსწორება აღირიცხება უარყოფითი სხვა რეზერვების სახით.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, საიდანაც გამოკლებულია აკუმულირებული ცვეთა და/ან გაუფასურების შედეგად მიღებული აკუმულირებული ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

ძირითადი საშუალებების ყველა კლასის ცვეთა გამოითვლება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით სამწლიან ვადაზე.

აქტივების ცვეთა ხდება მათი ექსპლუატაციაში მიღების თვიდან. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) შედის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როდესაც ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო გამოყენების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები ყოველწლიურად გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

(თანხები მოცემულია ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამუშაო და წარსადგენი ვალუტები და უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც “ჯგუფის” სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავდაპირველად აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციების დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების თარიღისთვის საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) ოფიციალური გაცვლითი კურსებით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციის შედეგად მიღებული წმინდა შემოსულობა (ზარალი).

ქვემოთ მოცემულია სებ-ის ოფიციალური სავალუტო კურსი 2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ლარი / აშშ დოლარი	2.8677	2.6766
ლარი / 1 ევრო	3.2095	3.0701

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ბანკი ამ სტანდარტების მიღებას შემდგომი დაგეგმვით აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე, რასაც, დღევანდელი გადასახედიდან, არსებითი გავლენა არ ექნება ფინანსურ ანგარიშგებებზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“;
- ▶ ფასს (IFRS) 3-ის ცვლილება „საწარმოს განმარტება“;
- ▶ ბასს (IAS) 1 და ბასს (IAS) 8-ის ცვლილება „ტერმინის „არსებითის“ განმარტება“;
- ▶ საპროცენტო განაკვეთის მაჩვენებლის რეფორმა: ცვლილებები ფასს (IFRS) 9, ბასს (IAS) 39-სა და ფასს (IFRS) 7-ში.

ცვლილებები ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვრიდან, მაგრამ საწარმოებმა შესაძლოა მათი ვადაზე ადრე გამოყენება გადაწყვიტონ. მოსალოდნელი არ არის, რომ ცვლილებებს მნიშვნელოვანი გავლენა ექნებათ ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(თანხები მოცემულია ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასადგენად, ჯგუფის ხელმძღვანელობამ სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას გამოიყენა თავისი შეხედულებები და შეფასებები. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

გაუფასურების ზარალის შეფასება ფასს (IFRS) 9-ის საფუძველზე, ფინანსური აქტივების ყველა კატეგორიასთან მიმართებაში, საჭიროებს მსჯელობას, კერძოდ, მომავალი ფულადი ნაკადების და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებების თანხის და ვადების შეფასებას გაუფასურების ზარალის განსაზღვრის და საკრედიტო რისკში მნიშვნელოვანი ზრდის შეფასებისას. ამ შეფასებებზე რამდენიმე ფაქტორი მოქმედებს, რომელთა ცვლილებები შესაძლოა აისახოს რეზერვების სხვადასხვა დონეში. ჯგუფის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებები კომპლექსური მოდელების მონაცემებს წარმოადგენს, ცვლადი მონაცემების და მათი ინტერპრეტაციების შერჩევასთან დაკავშირებული სხვადასხვა საბაზისო მოსაზრებებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების ელემენტები, რომლებიც შესაბამის სააღრიცხვო მსჯელობებს და შეფასებებს წარმოადგენს, მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ჯგუფი კრიტერიუმით იმის შესაფასებლად არსებობს თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა და უნდა შეფასდეს თუ არა რეზერვები ფინანსური აქტივებისთვის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის და თვისებრივი შეფასების საფუძველზე;
- ▶ რეზერვები ფინანსური აქტივებისთვის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის და თვისებრივი შეფასების საფუძველზე;
- ▶ ფინანსური აქტივების სეგმენტაცია, როცა მათი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება კოლექტიურ დონეზე;
- ▶ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის შემუშავება, მათ შორის სხვადასხვა ფორმულის და ამოსავალი მონაცემების შერჩევა;
- ▶ მაკროეკონომიკურ სცენარებსა და ისეთი ეკონომიკურ ამოსავალ მონაცემებს შორის ასოციაციების განსაზღვრა, როგორიც არის მშპ-ს ზრდა, ინფლაციის განაკვეთი და სავალუტო კურსი და დეფოლტის ალბათობის, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების და დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის გავლენა;
- ▶ მომავალზე ორიენტირებული მაკროეკონომიკური სცენარების შერჩევა ეკონომიკური ამოსავალი მონაცემებიდან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მისაღებად.

საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივების შეფასება

საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივების თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესის განსაზღვრისთვის, წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის განსაზღვრავს დამოუკიდებელი შემფასებელი. გამოყენებული მეთოდი ასახავს საბაზრო მიდგომას, რომელიც ეყრდნობა განსახილველი აქტივების შედარებას ბაზარზე გასაყიდ შესაძარის აქტივებთან.

საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივები წარმოადგენს უიმედო მოიჯარეებისგან დასაკუთრებულ აქტივებს, რომლებიც შემდგომ იჯარას ან გაყიდვას ექვემდებარება და უიმედო მოიჯარეებისგან იურიდიულად დასაკუთრებულ აქტივებს, რომლებიც ექვემდებარება ფიზიკურ დასაკუთრებას. აქტივების უმრავლესობა, რომლებიც ფიზიკური დასაკუთრების პროცესში არიან, უზრუნველყოფილია და დაკარგვის ან დაზიანების შემთხვევაში, ჯგუფი უფლებამოსილია მიიღოს შესაბამისი ანაზღაურება სადაზღვევო კომპანიის მხრიდან.

2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია მე-7 შენიშვნაში, ხოლო შესაბამისი შემოსავალი დაზღვევიდან წარმოდგენილია მე-16 შენიშვნაში.

(თანხები მოცემულია ლარში)

5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

31 დეკემბრისთვის ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავდა შემდეგს:

	2019	2018
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	48	164
მიმდინარე ანგარიშები მშობელ კომპანიაში	8,692,304	3,540,825
მიმდინარე ანგარიშები სხვა ბანკებში	12,603,928	4,611
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(15,288)	(4,052)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	21,280,992	3,541,548

ფულადი სახსრების ეკვივალენტების ყველა ნაშთი პირველ ეტაპს განეკუთვნება.

2018 წელს შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები მოიცავს 2,793,791 ლარის ოდენობის ფულად სახსრებს, რომლებიც განთავსებულია საგარანტიო დეპოზიტის სახით ადგილობრივ ბანკებში, თორმეტ თვეზე ნაკლები დაფარვის ვადით.

6. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება

	1 წლის განმავლობაში 2019 წ.	ერთიდან ხუთ წლამდე ვადით 2019 წ.	სულ 2019 წ.
მინიმალური მისაღები საიჯარო გადასახდელები	73,061,112	112,509,178	185,570,290
გამოკლებული: გამოუმუშავებელი ფინანსური იჯარის შემოსავალი	(7,651,997)	(45,143,715)	(52,795,712)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება	65,409,115	67,365,463	132,774,578
გამოკლებული ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1,338,195)	(1,076,927)	(2,415,122)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება, წმინდა	64,070,920	66,288,536	130,359,456

	1 წლის განმავლობაში 2018 წ.	ერთიდან ხუთ წლამდე ვადით 2018 წ.	სულ 2018 წ.
მინიმალური მისაღები საიჯარო გადასახდელები	47,363,525	78,731,700	126,095,225
გამოკლებული: გამოუმუშავებელი ფინანსური იჯარის შემოსავალი	(3,671,550)	(33,202,833)	(36,874,383)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება	43,691,975	45,528,867	89,220,842
გამოკლებული ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების გაუფასურების ზარალი	(589,464)	(549,899)	(1,139,363)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება, წმინდა	43,102,511	44,978,968	88,081,479

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების კონცენტრაცია 5 უმსხვილეს საიჯარო ხელშეკრულებში შეადგენდა 9,180,109 ლარს (2018 წ.: 8,020,742 ლარი), რომელიც შეადგენს ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მთლიანი დებიტორული დავალიანების 7%-ს (2018 წ.: 9%), ხოლო მათგან მიღებულმა ფინანსური იჯარის შემოსავალმა შეადგინა 1,535,580 ლარი (2018 წ.: 1,015,708 ლარი), რაც წარმოადგენს ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მთლიანი დებიტორული დავალიანების 6%-ს (2018: 8%).

(თანხები მოცემულია ლარში)

6. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

ჯარიმები ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ დებიტორულ დავალიანებაზე ძირითადად გადახდის ვადაგადაცილებისთვის ირიცხება. ჯგუფი ჯარიმებიდან შემოსავალს მხოლოდ მისი მიღებისას აღიარებს. 2019 წელს ჯგუფმა აღიარა შემოსავალი ჯარიმებიდან 2,058,800 ლარის (2018 წ.: 982,874 ლარი) ოდენობით.

იჯარის ვადის დასასრულს საიჯარო აქტივებზე საკუთრების უფლება მოიჯარეებს გადაეცემა. 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ მისაღები მინიმალური საიჯარო გადასახდელები ჯგუფს გადაეხდება შემდეგ ვალუტებში:

	2019	2018
აშშ დოლარი	58,350,706	48,462,353
ევრო	13,923,448	13,309,439
ლარი	58,085,302	26,309,687
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება, წმინდა	130,359,456	88,081,479

აქტივების ტიპები, რომლებსაც 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი იჯარით გასცემს, შეიძლება შემდეგ კატეგორიებში გაერთიანდეს:

	2019		2018	
	თანხა	პროექტების რაოდენობა	თანხა	პროექტების რაოდენობა
სამშენებლო აღჭურვილობა	45,339,465	389	30,187,869	262
მსუბუქი ავტომობილები	57,319,166	4,198	35,377,297	2,543
ტრანსპორტი, მსუბუქი ავტომობილების გარდა	10,684,273	237	11,657,259	140
მანქანა-დანადგარები	17,016,552	138	10,859,054	97
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება, წმინდა	130,359,456	4,962	88,081,479	3,042

მოძრაობა ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ დებიტორულ დავალიანებაში და ფინანსური იჯარის გაუფასურების რეზერვში 2019 და 2018 წლისთვის ფასს (IFRS) 9-ის ფარგლებში არის შემდეგი:

კორპორატიული პორტფელი	ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება (მოლიანი)			სულ 2019 წ.
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	57,547,560	4,272,636	1,954,614	63,774,810
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	73,619,151	–	–	73,619,151
გადატანები პირველ ეტაპზე	13,446,141	(13,176,504)	(269,637)	–
გადატანები მეორე ეტაპზე	(31,678,342)	31,678,342	–	–
გადატანები მესამე ეტაპზე	(1,309,967)	(14,177,826)	15,487,793	–
დაფარული აქტივები	(36,279,035)	(2,302,008)	(3,745,759)	(42,326,802)
ჩამოწერები	–	–	(3,952,265)	(3,952,265)
სხვა მოძრაობები*	3,364,100	347,037	473,088	4,184,225
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის	78,709,608	6,641,677	9,947,834	95,299,119

(თანხები მოცემულია ლარში)

6. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

კორპორატიული პორტფელი	ფინანსური იჯარის გაუფასურების რეზერვი			სულ 2019 წ.
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(410,565)	(28,324)	(276,533)	(715,422)
ახალი წარმოშობილი ან შემცენილი ფინანსური აქტივები	(466,159)	–	–	(466,159)
გადატანები პირველ ეტაპზე	(110,922)	110,391	531	–
გადატანები მეორე ეტაპზე	665,363	(665,363)	–	–
გადატანები მესამე ეტაპზე	39,293	870,809	(910,102)	–
პერიოდის განმავლობაში ეტაპებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და მოდელეზსა და ამოსავალ მონაცემებში ცვლილებებზე.	(480,343)	(571,239)	(663,877)	(1,715,459)
დაფარული აქტივები	118,512	10,772	381,594	510,878
ჩამოწერები	–	–	706,309	706,309
სხვა მოძრაობები*	(26,540)	(12,263)	(47,272)	(86,075)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(671,361)</u>	<u>(285,217)</u>	<u>(809,350)</u>	<u>(1,765,928)</u>

* სხვა მოძრაობები მოიცავს ვალუტის საკურსო სხვაობებს.

სავაჭრო პორტფელი	ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება (მთლიანი)			სულ 2019 წ.
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	20,481,092	3,123,110	1,841,830	25,446,032
ახალი წარმოშობილი ან შემცენილი ფინანსური აქტივები	43,324,219	–	–	43,324,219
გადატანები პირველ ეტაპზე	11,322,586	(10,547,450)	(775,136)	–
გადატანები მეორე ეტაპზე	(23,832,873)	24,672,171	(839,298)	–
გადატანები მესამე ეტაპზე	(4,563,769)	(12,254,216)	16,817,985	–
დაფარული აქტივები	(17,744,761)	(1,674,794)	(1,833,369)	(21,252,924)
ჩამოწერები	–	–	(10,436,316)	(10,436,316)
სხვა მოძრაობა	279,383	35,289	79,776	394,448
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის	<u>29,265,877</u>	<u>3,354,110</u>	<u>4,855,472</u>	<u>37,475,459</u>

(თანხები მოცემულია ლარში)

6. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

სავაჭრო პორტფელი	ფინანსური იჯარის გაუფასურების რეზერვი			სულ 2019 წ.
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(220,127)	(77,845)	(125,969)	(423,941)
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	(369,313)	–	–	(369,313)
გადატანები პირველ ეტაპზე	(107,741)	100,917	6,824	–
გადატანები მეორე ეტაპზე	492,451	(506,517)	14,066	–
გადატანები მესამე ეტაპზე	272,224	736,802	(1,009,026)	–
პერიოდის განმავლობაში ეტაპებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და მოდულებსა და ამოსავალ მონაცემებში ცვლილებებზე.	(463,064)	(341,824)	(36,887)	(841,775)
დაფარული აქტივები	84,951	15,125	47,078	147,154
ჩამოწერები	–	–	843,718	843,718
სხვა მოძრაობები*	(1,320)	(533)	(3,184)	(5,037)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(311,939)</u>	<u>(73,875)</u>	<u>(263,380)</u>	<u>(649,194)</u>

კორპორატიული პორტფელი	ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება (მთლიანი)			სულ 2018 წ.
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	32,679,682	2,946,396	964,043	36,590,121
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	52,273,635	–	–	52,273,635
გადატანები პირველ ეტაპზე	15,545,926	(11,401,042)	(4,144,884)	–
გადატანები მეორე ეტაპზე	(18,620,166)	21,038,671	(2,418,505)	–
გადატანები მესამე ეტაპზე	(4,177,520)	(5,655,327)	9,832,847	–
დაფარული აქტივები	(21,030,568)	(2,774,844)	(590,304)	(24,395,716)
ჩამოწერები	–	–	(1,743,901)	(1,743,901)
სხვა მოძრაობები*	876,571	118,782	55,318	1,050,671
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის	<u>57,547,560</u>	<u>4,272,636</u>	<u>1,954,614</u>	<u>63,774,810</u>

(თანხები მოცემულია ლარში)

6. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

კორპორატიული პორტფელი	ფინანსური იჯარის გაუფასურების რეზერვი			სულ 2018 წ.
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(96,463)	(44,735)	(139,280)	(280,478)
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	(222,782)	–	–	(222,782)
გადატანები პირველ ეტაპზე	(26,342)	22,781	3,561	–
გადატანები მეორე ეტაპზე	155,825	(167,028)	11,203	–
გადატანები მესამე ეტაპზე	95,252	238,785	(334,037)	–
პერიოდის განმავლობაში ეტაპებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(316,477)	(80,171)	54,680	(341,968)
დაფარული აქტივები	3,969	2,724	345	7,038
ჩამოწერები	–	–	77,078	77,078
სხვა მოძრაობები*	(3,547)	(680)	49,917	45,690
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(410,565)	(28,324)	(276,533)	(715,422)

* სხვა მოძრაობები მოიცავს ვალუტის საკურსო სხვაობებს.

სავაჭრო პორტფელი	ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება (მოქალაქი)			სულ 2018 წ.
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	8,834,179	613,385	431,237	9,878,801
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	27,527,275	–	–	27,527,275
გადატანები პირველ ეტაპზე	7,047,061	(5,631,409)	(1,415,650)	–
გადატანები მეორე ეტაპზე	(12,780,595)	12,957,635	(177,040)	–
გადატანები მესამე ეტაპზე	(2,647,636)	(4,210,250)	6,857,886	–
დაფარული აქტივები	(7,773,657)	(647,955)	(350,163)	(8,771,775)
ჩამოწერები	–	–	(3,533,600)	(3,533,600)
სხვა მოძრაობა	274,465	41,704	29,162	345,331
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის	20,481,092	3,123,110	1,841,830	25,446,032

(თანხები მოცემულია ლარში)

6. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

სავაჭრო პორტფელი	ფინანსური იჯარის გაუფასურების რეზერვი			სულ 2018 წ.
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(53,600)	(12,117)	(65,477)	(131,194)
ახალი წარმოშობილი ან შემენილი ფინანსური აქტივები	(127,497)	–	–	(127,497)
გადატანები პირველ ეტაპზე	(39,188)	33,511	5,677	–
გადატანები მეორე ეტაპზე	207,838	(210,643)	2,805	–
გადატანები მესამე ეტაპზე	116,583	234,127	(350,710)	–
პერიოდის განმავლობაში ეტაპებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(335,537)	(124,758)	40,231	(420,064)
დაფარული აქტივები	14,210	3,006	20,157	37,373
ჩამოწერები	–	–	127,590	127,590
სხვა მოძრაობები*	(2,936)	(971)	93,758	89,851
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(220,127)</u>	<u>(77,845)</u>	<u>(125,969)</u>	<u>(423,941)</u>

* სხვა მოძრაობები მოიცავს ვალუტის საკურსო სხვაობებს.

უზრუნველყოფის საგნის ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების მექანიზმების არარსებობის შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი წმინდა ინვესტიციაზე მე-3 ეტაპის იჯარებში 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იქნება უფრო მაღალი შემდეგი ოდენობით

	2019	2018
საცალო იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება	3,011,957	896,391
კორპორატიულ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება	2,338,235	412,753
სულ ფინანსური იჯარის გაუფასურების რეზერვი	5,350,192	1,309,144

ქვემოთ მოცემული ცხრილი მოიცავს მე-2 და მე-3 ეტაპის აქტივებს, რომლებიც პერიოდის განმავლობაში შეიცვალა, ჯგუფის მიერ გაწეული დაკავშირებული მოდიფიცირების ზარალით.

	2019	2018
პერიოდის განმავლობაში რესტრუქტურული იჯარები		
ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე	8,524,399	13,572,490
წმინდა მოდიფიცირებული (ზარალი)/შემოსულობა	67,460	66,728
თავდაპირველი აღიარების შემდეგ რესტრუქტურული სესხები		
2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის იმ ფინანსური იჯარების მთლიანი საბალანსო ღირებულება, რომლისთვისაც ზარალის რეზერვი შეიცვალა 12 თვის შეფასებადი პერიოდის განმავლობაში	266,362	58,376

(თანხები მოცემულია ლარში)

7. საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივები

	2019	2018
საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივები – დასაკუთრებული	6,597,143	2,670,940
საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივები – დასაკუთრებას დაქვემდებარებული	14,870,980	8,443,793
საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივები	21,468,123	11,114,733

8. საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილ აქტივებზე გადახდილი ავანსები

საიჯარო ოპერაციებისთვის შეძენილი აქტივები წარმოადგენს აქტივებს, რომლებიც შემდგომში მოიჯარეებს გადაეცემა. მიმწოდებლებზე გაცემული ავანსები საიჯარო ოპერაციებისთვის წარმოადგენს მიმწოდებლების მიმართ განხორციელებულ გადახდებს აქტივებისთვის, რომლებიც შემდგომში მოიჯარეებს გადაეცემა.

ჯგუფი ფინანსური რისკის წინაშე დგას საიჯარო მიზნებისთვის შეძენილ აქტივებთან და მიმწოდებლებისთვის გადახდილ ავანსებთან დაკავშირებით საიჯარო ოპერაციებისთვის, რადგან ეს აქტივები წარმოადგენს ანგარიშსწორების პირველ ეტაპს საიჯარო ხელშეკრულებების საფუძველზე, რომლებიც იჯარის ვადის გასვლის შემდეგ ხორციელდება.

	2019	2018
საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილ აქტივებზე გადახდილი ავანსები	13,820,350	6,111,981
საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილ აქტივებზე გადახდილი ავანსები	13,820,350	6,111,981

ანალიზი მიმწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსების საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	2019	2018
არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული	9,020,197	6,111,981
ვადაგადაცილებული		
- 90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	3,294,386	–
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილება	1,453,524	–
- 181-დან 365 დღემდე ვადაგადაცილება	52,243	–
სულ ვადაგადაცილება	4,800,153	–
სულ საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილ აქტივებზე გადახდილი ავანსები	13,820,350	6,111,981

9. გადასახადები

2016 წლის ივნისში საქართველოს საგადასახადო კანონში შევიდა ცვლილებები მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილებები ამოქმედდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და გავრცელდა საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებისთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. 2018 წლის 27 დეკემბერს ბანკებისთვის ცვლილების ეფექტური თარიღი 2023 წლის 1 იანვრით შეიცვალა. ახალი ნორმატიული აქტების თანახმად, მოგების გადასახადით იბეგრება დივიდენდების სახით იმ პარტნიორებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, და არა მიღებული მოგება. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახადი გადასახადის ოდენობა გამოითვლება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. კომპანიებს უფლება აქვთ, ჩაითვალოს 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებიდან განაწილებულ დივიდენდებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით. საქართველოს რეზიდენტ კომპანიებს შორის დივიდენდების განაწილება არ იბეგრება მოგების გადასახადით.

2019 წელს ჯგუფს არ უღიარებია მოგების გადასახადის ხარჯი 21,673 ლარის (2018 წ.: 53,856 ლარი) ოდენობით, იმ დანახარჯებისთვის, რომლებიც არ უკავშირდება ეკონომიკურ საქმიანობებს.

(თანხები მოცემულია ლარში)

10. ძირითადი საშუალებები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ძირითად საშუალებებში შემდეგი ცვლილებები დაფიქსირდა:

	სატრანსპორტო საშუალებები	საოფისე აღჭურვილობა	საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	აქტივების გამოყენების უფლება	სულ
თვითღირებულება					
2017 წლის 31 დეკემბერს	64,079	440,413	111,227	–	615,719
შესყიდვები	47,212	190,099	230,300	–	467,611
2018 წლის 31 დეკემბერს	111,291	630,512	341,527	–	1,083,330
შესყიდვები	28,197	141,264	124,508	–	293,969
გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების აღიარება	–	–	–	1,023,169	1,023,169
რეკლასიფიკაცია	–	–	(213,800)	–	(213,800)
2019 წლის 31 დეკემბერს	139,488	771,776	252,235	1,023,169	2,186,668
ცვეთა					
2017 წლის 31 დეკემბერს	44,928	148,888	9,320	–	203,136
ცვეთის დანარიცხი	25,658	62,864	41,996	–	130,518
2018 წლის 31 დეკემბერს	70,586	211,752	51,316	–	333,654
ცვეთის დანარიცხი	30,873	206,643	48,512	337,535	623,563
რეკლასიფიკაცია	–	–	(21,564)	–	(21,564)
2019 წლის 31 დეკემბერს	101,459	418,395	78,264	337,535	935,653
წმინდა საბალანსო ღირებულება					
2018 წლის 31 დეკემბერს	40,705	418,760	290,211	–	749,676
2019 წლის 31 დეკემბერს	38,029	353,381	173,971	685,634	1,251,015

ძირითად საშუალებებს ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდით სამწლიან სასარგებლო მომსახურების ვადაზე.

11. სხვა აქტივები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სხვა ფინანსური აქტივები		
ადმინისტრაციული ჯარიმები	373,496	143,566
ვადაგადაცილებული საიჯარო გადასახადების დღგ-ის ნაწილი	322,758	141,076
მისაღები საკომისიო	211,607	97,422
აქტივების გაყიდვის შედეგად წარმოშობილი დებიტორული დავალიანება	163,423	930,605
საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება	–	31,819
სხვა	192,058	48,368
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(172,325)	(92,930)
სულ ფინანსური აქტივები	1,091,017	1,299,925
სხვა არაფინანსური აქტივები		
არამატერიალური აქტივები	277,852	250,887
	1,368,869	1,550,813

(თანხები მოცემულია ლარში)

11. სხვა აქტივები (გაგრძელება)

არამატერიალურ აქტივებს სასრული ვადა აქვს და ამორტიზდება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით 10 წლიან სასარგებლო მომსახურების ვადაზე.

არამატერიალური აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 569,065 ლარს (2018 წ.: 489,115 ლარი) შეადგენს. 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის დაგროვილი ამორტიზაცია 291,213 ლარია (2018 წ.: 238,228 ლარი). 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის დარიცხული ამორტიზაცია 52,985 ლარს (2018 წ.: 37,285) შეადგენდა

ფინანსური აქტივების კლასიფიცირებულია პირველი ეტაპის სახით. ეტაპები აღწერილია მე-18 შენიშვნაში. 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვების ცვლილების ანალიზი მოიცავდა შემდეგს:

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(92,930)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ზრდა	(79,395)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(172,325)</u>

12. სასესხო კრედიტორული დავალიანება

	2019	2018
ვალდებულებები ადგილობრივი ბანკების მიმართ	86,170,329	55,291,502

ადგილობრივი ბანკების მიმართ ვალდებულებები 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სრულად მოიცავს მფლობელისგან და სხვა ადგილობრივი ბანკებისგან. ადგილობრივი ბანკების მიმართ არსებულ თანხებს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ერიცხება საპროცენტო 4.60%-დან 13.00%-მდე განაკვეთი (2018 წ.: 5.20%-დან 13.00%-მდე) და მათი დარჩენილი დაფარვის პერიოდია 49-დან 916 დღემდე (2018 წ.: 182-დან 1,281 დღემდე).

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ადგილობრივი ბანკების მიმართ ვალდებულებები უზრუნველყოფილია ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანებით, რომელთა საბალანსო ღირებულებაც 132,774,578 ლარია (2018 წ.: 89,220,842 ლარი).

13. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

	2019	2018
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	72,538,704	36,940,653

2019 წლის აგვისტოში ჯგუფმა საქართველოს საფონდო ბირჟაზე გამოუშვა 10,000,000 აშშ დოლარის ორწლიანი ობლიგაციები, რომლებიც სრულად გაიყიდა 2019 წელს. ახალი ობლიგაციების გამოშვება მოხდა 1,000 აშშ დოლარის ნომინალური ღირებულებით, და მათი წლიური ფიქსირებული კუპონის განაკვეთი იყო 7.5%.

2018 წლის ივნისში ჯგუფმა საქართველოს საფონდო ბირჟაზე გამოუშვა 5,000,000 აშშ დოლარის სამწლიანი ობლიგაციები, რომლიდანაც 2018 წელს მხოლოდ 3,701,000 დოლარის, ხოლო 2019 წელს 1,232,000 აშშ დოლარის ობლიგაცია გაიყიდა. ეს ობლიგაციების გამოშვება მოხდა 1,000 აშშ დოლარის ნომინალური ღირებულებით, და მათი წლიური ფიქსირებული კუპონის განაკვეთი იყო 6.5%.

(თანხები მოცემულია ლარში)

14. ცვლილებები საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში

	2019 წლის 1 იანვარი	მიღებული სახსრები	სესხის დაფარვა	სავალუტო კურსის მოძრაობა	სხვა	2019 წლის 31 დეკემბერი
პროცენტის სესხები და გადასახდელი ანგარიშები (გარდა ქვემოთ ჩამოთვლილისა)	55,291,502	91,694,673	(63,018,934)	1,893,397	309,691	86,170,329
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	36,940,653	32,409,020	–	2,078,516	1,110,515	72,538,704
სულ ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ვალდებულებები	92,232,155	124,103,693	(63,018,934)	3,971,913	1,420,206	158,709,033

	2018 წლის 1 იანვარი	მიღებული სახსრები	სესხის დაფარვა	სავალუტო კურსის მოძრაობა	სხვა	2018 წლის 31 დეკემბერი
პროცენტის სესხები და გადასახდელი ანგარიშები (გარდა ქვემოთ ჩამოთვლილისა)	20,178,770	51,302,540	(17,357,517)	1,034,574	133,135	55,291,502
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	26,150,848	8,967,898	–	1,653,259	168,648	36,940,653
სულ ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ვალდებულებები	46,329,618	60,270,438	(17,357,517)	2,687,833	301,783	92,232,155

მუხლი სახელწოდებით „სხვა“ შეიცავს სხვა ნასესხებ სახსრებზე და გამოშვებულ სასესხო ფასიან ქაღალდებზე დარიცხული, მაგრამ გადაუხდელი პროცენტის ეფექტს.

15. საკუთარი კაპიტალი

2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს საწესდებო კაპიტალში ჯამში 3,180,000 ლარით ჰქონდა შევსებული.

2019 და 2018 წლებში დივიდენდები არ გამოცხადებულა.

დამატებით შეტანილი კაპიტალი

დამატებით შეტანილი კაპიტალი გამოიყენება თანამშრომლებზე, მათ შორის ხელმძღვანელობის ზედა რგოლზე, ანაზღაურების სახით გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული წილობრივი გადახდების აღიარებისთვის. ამ სქემის შესახებ დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ 22-ე შენიშვნა.

კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას ჯგუფის მიზნებია:

- უზრუნველყოს კაპიტალს იმ დონეზე შენარჩუნება, რომ დააკმაყოფილოს კრედიტორების ყველა პირობა და შეინარჩუნოს ძლიერი საკრედიტო რეიტინგი და კაპიტალის ჯანსაღი კოეფიციენტები თავისი ბიზნესის მხარდაჭერისა და მონაწილეთა ღირებულების მაქსიმიზაციისთვის;
- უზრუნველყოს ჯგუფის ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენის უნარი, რომ მან გააგრძელოს მფლობელებისთვის უკუგების, ხოლო სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვის სარგებლის შექმნა.

(თანხები მოცემულია ლარში)

15. საკუთარი კაპიტალი (გაგრძელება)

კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ამ მიზნების მისაღწევად ჯგუფი ატარებს მნიშვნელოვანი პოტენციური საიჯარო პროექტების დეტალურ ანალიზს და ამისათვის აწესებს კლიენტებისგან პირველადი შენატანის ინდივიდუალურ მინიმალურ მოთხოვნას და ამოწმებს საკრედიტო რეიტინგს.

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წლებში კაპიტალის მართვის მიზნებში, პოლიტიკასა თუ პროცესებში ცვლილებები არ შესულა.

16. სხვა შემოსავალი

	2019	2018
სადაზღვევო კომპენსაცია	330,079	294,187
დაზღვევიდან მიღებული საკომისიო	297,893	285,966
შემოსავალი ვადაზე ადრე გამოსყიდვის საკომისიოდან	314,415	145,007
შემოსავალი საოპერაციო იჯარიდან	66,393	34,518
სხვა	66,101	187,728
	1,074,881	947,406

17. სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2019	2018
სადაზღვევო ხარჯები	5,114,737	3,079,398
საოპერაციო გადასახადი მოგების გადასახადის გარდა	1,531,351	1,251,961
იურიდიული და პროფესიული მომსახურება*	1,126,281	866,554
სარეკლამო მომსახურება	1,105,116	641,411
ცვითის და ამორტიზაციის ხარჯები	676,588	167,803
დებიტორული დავალიანებების ჩამოწერა	385,037	34,566
საიჯარო ხარჯი	357,958	326,019
მგზავრობის ხარჯები	92,079	59,920
საბანკო მომსახურება	32,446	23,753
შეკეთების ხარჯები	24,791	10,561
GPS-ის ხარჯები	17,849	29,802
აქტივების გაყიდვის შედეგად წარმოშობილი ზარალი	–	224,698
სხვა	589,281	383,362
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები, სულ	11,053,514	7,099,809

ჯგუფის აუდიტორის ანაზღაურება 31 დეკემბრით დასრულებული 2019 და 2018 წლებისთვის მოიცავს შემდეგს (დღ-ის გარეშე):

	2019	2018
გასამრჯელო ჯგუფის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის	166,668	147,213
სხვა პროფესიული მომსახურების დანახარჯები	7,555	11,509
სულ გასამრჯელო და დანახარჯები	174,223	158,722

(თანხები მოცემულია ლარში)

18. ფინანსური რისკის მართვა

შესავალი

ჯგუფის ფინანსური ინსტრუმენტები ძირითადად შედგება ფულადი სახსრებისგან, ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანებისგან, ასევე სასესხო კრედიტორული დავალიანებისა და გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდებისგან. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, ჯგუფს აქვს საკრედიტო ლიკვიდურობის, სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკები.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა შესაძლოა განიცადოს ზარალი, თუ მისმა კლიენტებმა ან მონაწილე მხარეებმა ვერ შეძლეს საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულება.

ჯგუფი ფლობს უზრუნველყოფას იჯარებში წმინდა ინვესტიციებზე და მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე. ღირებულების განსაზღვრა ეფუძნება ფინანსური იჯარის და სასესხო ხელშეკრულების გაფორმების დროს შეფასებულ ღირებულებას და ისინი ზოგადად არ განახლდება.

გაუფასურება

ფასს (IFRS) 9-ის მიღებამ ფუნდამენტალურად შეცვალა ჯგუფის მიერ იჯარის გაუფასურების აღრიცხვა, ბასს (IAS) 39-ის განცდილი ზარალის მიდგომის მომავალზე ორიენტირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიდგომით ჩანაცვლების გზით. 2018 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფი აღრიცხავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს იჯარასთან დაკავშირებული ყველა დებიტორული დავალიანების და იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომელთა ფლობაც არ ხდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში. ფასს (IFRS) 9-ის მიხედვით, წილობრივი ინსტრუმენტები არ ექვემდებარება გაუფასურებას.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება იმ საკრედიტო ზარალების საფუძველზე, რომელთა წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში.

ჯგუფმა მიიღო პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოთ ხსენებული პროცესის საფუძველზე, ჯგუფმა მისი ფინანსური აქტივები პირველ, მეორე და მესამე ეტაპებში გააერთიანა, რომლებიც ქვემოთ არის აღწერილი:

პირველი ეტაპი	როდესაც ფინანსური აქტივები პირველად აღიარდება, ჯგუფი რეზერვს აღიარებს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე. პირველი ეტაპის ფინანსური აქტივები ასევე მოიცავს ობიექტებს, სადაც საკრედიტო რისკი შემცირდა, ხოლო ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირებულია მეორე ეტაპიდან.
მეორე ეტაპი	როდესაც ფინანსური აქტივი ავლენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას წარმოშობის თარიღის შემდეგ, ჯგუფი აღრიცხავს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს. მეორე ეტაპის ფინანსური აქტივები ასევე მოიცავს ობიექტებს, რომელშიც საკრედიტო რისკი შემცირდა, ხოლო ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირებულია მესამე ეტაპიდან.
მესამე ეტაპი	ფინანსური აქტივები გაუფასურებულად მიიჩნევა. ჯგუფი აღრიცხავს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს.

(თანხები მოცემულია ლარში)

18. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტს დეფოლტირებულად მიიჩნევს და შესაბამისად მას მესამე ეტაპში აღრიცხავს (გაუფასურებული) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებისთვის, კორპორატიული საიჯარო პორტფელის და საცალო საიჯარო პორტფელის შემთხვევაში, როცა მსესხებელს ექნება 90- და 30-დღიანი ვადაგადაცილება (შესაბამისად), კონტრაქტთან სახელშეკრულებო გადახდებზე, სულ მცირე ერთი ოპერაციისთვის, ან როდესაც არსებობს გაუფასურების სხვა მაჩვენებლები.

ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს კოლექტიურ საფუძველზე, ფინანსური აქტივის ყველა კლასისთვის, რომლებსაც ის აჯგუფებს ერთგვაროვან პორტფელებად, აქტივების შიდა და გარე მახასიათებლების კომბინაციის საფუძველზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვანი ელემენტები მოცემულია ქვემოთ:

PD	დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს დეფოლტის წარმოშობის ალბათობის შეფასებით მოცემული დროითი ინტერვალის განმავლობაში და ის განისაზღვრება რისკ-სეგმენტის და ვადაგადაცილების ჯგუფის საფუძველზე, შესაბამისი პერიოდისთვის (ინსტრუმენტის 12 თვეში ან არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი დეფოლტის ალბათობა). მაჩვენებლები განისაზღვრება შიდა სტატისტიკის საფუძველზე, მიგრაციის მატრიცის გამოყენებით). მაკროეკონომიკურ ვითარებაში მიმდინარე და მოსალოდნელი ცვლილებები გამოიყენება საპროგნოზო ინფორმაციის სახით. დეფოლტი შეიძლება დადგეს შესაფასებელი პერიოდის განმავლობაში, თუ ფინანსური აქტივის აღიარება მანამდე არ შეწყვეტილა და ჯერ კიდევ პორტფელის ნაწილია.
EAD	რისკს ქვეშ მყოფი აქტივების თანხა წარმოადგენს ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკის შეფასებას.
LGD	დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში არის იმ წარმოშობილი ზარალის დონე, რომელიც წარმოიქმნება ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში და რომელიც ითვალისწინებს ფულის დროით ღირებულებას (დისკონტირებული ექვეტური საპროცენტო განაკვეთით). დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში ეყრდნობა სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლებსაც ჯგუფი იღებს და რომლის მიღებასაც მოელის, აქტივის სარეალიზაციო ხარჯის გათვალისწინებით. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების ღირებულება განისაზღვრება შიდა სტატისტიკების საფუძველზე შემუშავებული მოდელების გამოყენებით.

ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს სამი მაკროეკონომიკური სცენარის საფუძველზე (საბაზისო, ოპტიმისტური და პესიმისტური), რომელიც ალბათობით იწონება თითოეული სცენარი განისაზღვრება შეწონილ საფუძველზე, სტატისტიკური ანალიზის და საექსპერტო მსჯელობის კომბინაციის საფუძველზე, რომელიც ეხება სცენარებით წარმოდგენილი შესაძლოა შედეგების დიაპაზონთან მიმართებაში. მიდინარე მონაცემები და მოსალოდნელი ცვლილებები მაკროეკონომიკურ ცვლადებში გამოიყენება საპროგნოზო ინფორმაციის სახით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მისეულ მაკროეკონომიკურ მოდელში, ჯგუფი ეყრდნობა საქართველოს ეროვნული ბანკის ინფორმაციას.

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ აქვს საკრედიტო რისკის მქონე სხვა მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივები, გარდა შემდეგისა:

- ▶ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, რომლებიც სარეიტინგო სააგენტო „Fitch Ratings“-ის მიერ ‘BB-’ რეიტინგით შეფასებულ ბანკშია განთავსებული;
- ▶ ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება, რომლებიც ქვემოთ არის აღწერილი.

(თანხები მოცემულია ლარში)

18. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)**საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების საკრედიტო ხარისხი ჯგუფის მიერ იმართება საკრედიტო ხარისხის ჯგუფების მეშვეობით. ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანების საკრედიტო ხარისხი მათი კლასების მიხედვით, ჯგუფის საკრედიტო ხარისხის ჯგუფების სისტემაზე დაყრდნობით.

შენიშვნა		მალალი შეფასება 2019	სტანდარტი შეფასება 2019	სტანდარტულზე დაბალი		სულ 2019
				შეფასება 2019	გაუფასურებული 2019	
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში	1-ლი ეტაპი	21,280,992	–	–	–	21,280,992
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება						
- კორპორაციული იჯარები	1-ლი ეტაპი	53,396,395	10,281,317	14,360,535	–	78,038,247
	მე-2 ეტაპი	–	1,191,606	5,164,854	–	6,356,460
	მე-3 ეტაპი	–	–	–	9,138,484	9,138,484
- კომერციული ფართების იჯარა	1-ლი ეტაპი	12,838,923	8,980,147	7,134,868	–	28,953,938
	მე-2 ეტაპი	–	28,091	3,252,144	–	3,280,235
	მე-3 ეტაპი	–	–	–	4,592,092	4,592,092

შენიშვნა		მალალი შეფასება 2018	სტანდარტი შეფასება 2018	სტანდარტულზე დაბალი		სულ 2018
				შეფასება 2018	გაუფასურებული 2018	
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში	1-ლი ეტაპი	3,541,548	–	–	–	3,541,548
შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები	1-ლი ეტაპი	2,793,791	–	–	–	2,793,791
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება						
- კორპორაციული იჯარები	1-ლი ეტაპი	39,272,099	10,844,451	7,020,445	–	57,136,995
	მე-2 ეტაპი	–	2,594,682	1,649,630	–	4,244,312
	მე-3 ეტაპი	–	–	–	1,678,081	1,678,081
- კომერციული ფართების იჯარა	1-ლი ეტაპი	10,497,253	5,585,491	4,178,221	–	20,260,965
	მე-2 ეტაპი	–	164,476	2,880,789	–	3,045,265
	მე-3 ეტაპი	–	–	–	1,715,861	1,715,861

ჯგუფმა საიჯარო დებიტორულ დავალიანებასთან დაკავშირებით განსაზღვრა ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკის შეფასების პოლიტიკა, შემდეგი სახით: ფინანსური აქტივი ფასდება ფინანსურ აქტივად მაღალი საფეხურით:

- ▶ კორპორატიული პორტფელისთვის, თუ ფინანსურ აქტივს მაქსიმალური ვადაგადაცილებული დღე აქვს, 300 დღეზე ნაკლები განვლილი 12 თვის განმავლობაში;
- ▶ საცალო პორტფელისთვის, თუ ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებული არ ყოფილა განვლილი 12 თვის განმავლობაში.

(თანხები მოცემულია ლარში)

18. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)**საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)**

ფინანსური აქტივი ფასდება ფინანსურ აქტივად სტანდარტული საფეხურით:

- ▶ კორპორატიული პორტფელისთვის, თუ ფინანსურ აქტივს 30 დღეზე მეტი და 60 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებული დღე აქვს განვლილი 12 თვის განმავლობაში;
- ▶ საცალო პორტფელისთვის, თუ ფინანსურ აქტივს მაქსიმალური ვადაგადაცილებული დღე აქვს, 10 დღეზე ნაკლები განვლილი 12 თვის განმავლობაში.

ფინანსური აქტივი ფასდება ფინანსური აქტივის სახით სტანდარტს ზემოთ საფეხურით:

- ▶ კორპორატიული პორტფელისთვის, თუ ფინანსურ აქტივს 60 დღეზე მეტი და 90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებული დღე აქვს განვლილი 12 თვის განმავლობაში;
- ▶ კორპორატიული პორტფელისთვის, თუ ფინანსურ აქტივს მაქსიმალური ვადაგადაცილებული დღე აქვს, 10 დღეზე მეტი და 30 დღეზე ნაკლები ოდენობით განვლილი 12 თვის განმავლობაში.

ჯგუფის პოლიტიკა ითვალისწინებს საიჯარო პორტფელის რისკების ზუსტ და სისტემატურ შეფასებას. ეს ამარტივებს არსებული რისკების ეფექტურ მართვასა და საკრედიტო რისკის გავლენის შედარებას საქმიანობის ყველა სფეროს მიხედვით.

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფმა ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით. ცხრილში წარმოდგენილი მთლიანი ნომინალური გადინება წარმოადგენს ფინანსური დავალიანების სახელშეკრულებო, არადისკონტირებულ დაფარვის ვალდებულებას. ფაქტობრივი ფულადი ნაკადები ამ ფინანსურ ვალდებულებებზე შეიძლება ამ ანალიზისგან განსხვავდებოდეს.

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
საიჯარო ვალდებულება	99,461	257,610	469,879	–	826,950
სასესხო კრედიტორული დავალიანება	10,100,041	66,149,405	16,842,811	–	93,092,257
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	2,107,170	31,669,900	45,444,421	–	79,221,491
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	12,306,672	98,076,915	62,757,111	–	173,140,698

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
სასესხო კრედიტორული დავალიანება	3,024,851	30,343,797	27,485,207	–	60,853,855
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	944,510	1,571,242	39,526,079	–	42,041,831
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	3,969,361	31,915,039	67,011,286	–	102,895,686

(თანხები მოცემულია ლარში)

18. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ჯგუფის ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ის ვალუტები, რომლებშიც გამოხატულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე, ასევე პროგნოზირებულ ფულად ნაკადებზე ჯგუფს 2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მნიშვნელოვანი რისკი აქვს. ანალიზი გამოითვლის ლართან მიმართებაში სავალუტო კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი მერყეობის გავლენას, როდესაც ყველა სხვა ცვლადი მუდმივია კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში. ცხრილში უარყოფითი თანხა ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში, ხოლო დადებითი თანხა ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას.

ვალუტა	ლარის გაცვლითი კურსის გამყარება შესაბამის ვალუტასთან მიმართებაში, % 2019		ლარის გაცვლითი კურსის გამყარება შესაბამის ვალუტასთან მიმართებაში, % 2018	
	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2019		ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2018	
ევრო	11.00%	(250,449)	11.00%	(34,650)
აშშ დოლარი	10.00%	(960,126)	11.00%	(11,990)

ვალუტა	ლარის გაცვლითი კურსის გაუფასურება შესაბამის ვალუტასთან მიმართებაში, % 2019		ლარის გაცვლითი კურსის გაუფასურება შესაბამის ვალუტასთან მიმართებაში, % 2018	
	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2019		ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2018	
ევრო	-6.00%	136,608	-11.00%	34,650
აშშ დოლარი	-5.00%	480,063	-11.00%	11,990

(თანხები მოცემულია ლარში)

19. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა:

	2019		
	ერთი წლის ვადაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	21,280,992	–	21,280,992
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება	64,070,920	66,288,536	130,359,456
საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივები	5,986,891	15,481,232	21,468,123
საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილ აქტივებზე გადახდილი ავანსები	13,768,107	52,243	13,820,350
ძირითადი საშუალებები	–	1,251,015	1,251,015
სხვა აქტივები	1,091,017	277,852	1,368,869
სულ	106,197,927	83,350,878	189,548,805
ვალდებულებები			
სასესხო კრედიტორული დავალიანება	71,971,441	14,198,888	86,170,329
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	32,211,074	40,327,630	72,538,704
საიჯარო ვალდებულება	346,312	389,941	736,253
კლიენტებისგან მიღებული ავანსები	3,556,288	–	3,556,288
სხვა ვალდებულებები	2,050,026	–	2,050,026
სულ	110,135,141	54,916,459	165,051,600
წმინდა	(3,937,214)	28,434,419	24,497,205
	2018		
	ერთი წლის ვადაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	3,541,548	–	3,541,548
შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები	2,793,791	–	2,793,791
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება	43,102,511	44,978,968	88,081,479
საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივები	11,114,733	–	11,114,733
საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილ აქტივებზე გადახდილი ავანსები	6,111,981	–	6,111,981
ძირითადი საშუალებები	–	749,676	749,676
საინვესტიციო ქონება	–	2,754,221	2,754,221
სხვა აქტივები	1,299,925	250,887	1,550,812
სულ	67,964,489	48,733,752	116,698,242
ვალდებულებები			
სასესხო კრედიტორული დავალიანება	31,357,632	23,933,870	55,291,502
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	2,427,949	34,512,704	36,940,653
კლიენტებისგან მიღებული ავანსები	2,605,947	–	2,605,947
დღგ და სხვა საგადასახადო კრედიტორული დავალიანება	117,149	–	117,149
სხვა ვალდებულებები	1,097,926	–	1,097,926
სულ	37,606,603	58,446,574	96,053,177
წმინდა	30,357,886	(9,712,822)	20,645,065

საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივების გაყიდვა ან ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებების ფარგლებში იჯარით ხელახლა გადაცემა საანგარიშგებო თარიღიდან ერთი წლის ვადაშია მოსალოდნელი.

(თანხები მოცემულია ლარში)

20. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარეებთან დადებული ყველა გარიგება, რომელიც ქვემოთ არის განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით.

დაკავშირებულ მხარეთა შორის დადებული გარიგებების მოცულობა, წლის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი ხარჯი და შემოსავალი წლის განმავლობაში ასეთია:

	2019		2018	
	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლის დაქვემდებარებული პირები*	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლის დაქვემდებარებული პირები*
საიჯარო მიწებისთვის ფლობილ აქტივებზე გადახდილი ავანსები	676,777	–	–	–
საპროცენტო შემოსავალი მიმდინარე ანგარიშებიდან	283,004	–	118,872	–
საიჯარო ხარჯი	–	–	58,447	–
სასესხო კრედიტორული დავალიანება 1 იანვრის მდგომარეობით	17,221,819	–	14,799,862	–
წლის განმავლობაში მიღებული სესხები	12,140,017	–	15,217,056	–
სესხის დაფარვა წლის განმავლობაში	(13,721,907)	–	(12,805,048)	–
სხვა მოძრაობა / სხვა დანარიცხები/(გადახდები)	(23,042)	–	9,949	–
სასესხო კრედიტორული დავალიანება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	15,616,887	–	17,221,819	–
სასესხო კრედიტორული დავალიანების საპროცენტო ხარჯი	1,915,254	–	1,391,578	–
1 იანვრისთვის გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	–	466,890	–	1,395,866
წლის განმავლობაში გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	–	1,806,622	–	331,182
წლის განმავლობაში შესყიდული სავალო ფასიანი ქაღალდები	–	(377,198)	–	(1,566,067)
სხვა მოძრაობა	–	1,544,398	–	305,909
31 დეკემბრისთვის გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	–	3,440,712	–	466,890
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების საპროცენტო ხარჯი	–	183,919	–	29,200
ვალდებულებები მომწოდებლების წინაშე 1 იანვრის მდგომარეობით	–	–	–	185,423
წლის განმავლობაში წარმოშობილი	–	–	–	–
წლის განმავლობაში დაფარული	–	–	–	(185,423)
ვალდებულებები მომწოდებლების წინაშე 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	–	–	–
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	8,692,304	–	3,540,825	–

* საერთო კონტროლის დაქვემდებარებულ საწარმოებში „საქართველოს ბანკის“ ჯგუფის“ წევრებიც შედიან.

(თანხები მოცემულია ლარში)

20. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება (კომპანიის გენერალური დირექტორი და გენერალური დირექტორის მოადგილე) ასე გამოიყურება:

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ხელფასები და ნაღდი ფულით გაცემული პრემიები	417,313	250,760
წილობრივი ანაზღაურება (22-ე შენიშვნა)	157,980	135,212
სულ ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	575,293	385,972

21. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია იმ აქტივების და ვალდებულებების ანალიზი, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არის შეფასებული ან რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც მოცემულია სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მათი დონის მიხედვით:

სამართლიანი ღირებულების შეფასება:						
	აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები	მნიშვნელოვანი საბაზრო მონაცემები (მე-2 დონე)	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები (მე-3 დონე)	სულ	საბალანსო ღირებულება	აუღიარებელი მოგება/ (ზარალი)
2019 წლის 31 დეკემბერს	(1-ლი დონე)	(მე-2 დონე)	(მე-3 დონე)			
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	–	21,280,992	–	21,280,992	21,280,992	–
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება	–	–	127,430,071	127,430,071	130,359,456	(2,929,385)
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი						
საიჯარო ვალდებულება	–	–	736,253	736,253	736,253	–
სასესხო კრედიტორული დავალიანება	–	–	86,170,329	86,170,329	86,170,329	–
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	–	72,582,252	–	72,582,252	72,538,704	43,548

(თანხები მოცემულია ლარში)

21. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შეფასება:						
	აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (1-ლი დონე)	მნიშვნელოვანი საბაზრო მონაცემები (მე-2 დონე)	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები (მე-3 დონე)	სულ	საბალანსო ღირებულება	აუღიარებელი მოგება/ (ზარალი)
2018 წლის 31 დეკემბრის						
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები						
საინვესტიციო ქონება	-	-	2,754,221	2,754,221	2,754,221	-
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	6,335,339	-	6,335,339	6,335,339	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება	-	-	89,571,604	89,571,604	88,081,479	1,490,125
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი						
სასესხო კრედიტორული დავალიანება	-	-	55,291,502	55,291,502	55,291,502	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	36,985,970	-	36,985,970	36,940,653	45,317

31 დეკემბრით დასრულებული 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება ხელახლა შეფასდა დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ. გარე შემფასებლის დაქირავება ყოველწლიურად წყდება ხელმძღვანელობის მიერ ბაზარზე ცნობადობის, რეპუტაციის, მიუკერძოებლობისა და პროფესიული სტანდარტების დაცვის მიხედვით. გამოყენებულია შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის მიერ რეკომენდებული შეფასების მოდელი და შეფასება შეესაბამება ფასს (IFRS) 13-ის პრინციპებს.

2019 წლის სექტემბერში საინვესტიციო ქონება გაიყიდა და საბოლოო ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის ნული იყო (2018 წ.: 2,754,221 ლარი).

(თანხები მოცემულია ლარში)

21. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა (გაგრძელება)**საინვესტიციო ქონება (გაგრძელება)**

ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია შეფასების მეთოდები და შეფასებისთვის მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი მონაცემების აღწერა და მგრძნობელობა ამ მონაცემების შესაძლო, გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი, ცვლილებების მიმართ:

საინვესტიციო ქონების კლასი	2018	შეფასების მეთოდი	მნიშვნელოვანი არასაზოგადოებრივი მონაცემები	დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი), ლარი	ტიპი	მთლიანი ფართობი, კვადრატული მეტრებით	მონაცემების მგრძნობელობა სამართლიანი ღირებულების მიმართ, ლარი
საოფისე შენობა	2,754,221	საბაზრო შედარებადი მეთოდი	კვ.მ.-ის ფასი	4,553-4,730 (4,641)	მიწა შენობა- ნაგებობები	226 369	1 კვ.მ.-ის იჯარის 10%-ით ზრდა (შემცირება) გამოიწვევს სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას) 275,422

**ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო
ღირებულებას**

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის
ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლე ვადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან
ღირებულებას. ეს დაშვება ასევე ვრცელდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე სასესხო კრედიტორულ
დავალიანებაზე.

**ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივები
და ფინანსური ვალდებულებები**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივების და
ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით
ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე
განაკვეთების გამოყენებით.

22. წილობრივი გადახდა

2019 წლის მაისში, სს „ბიჯი ფაინანშიალის“ დადგენილების შესაბამისად, საქართველოს სალიზინგო კომპანიის
აღმასრულებელმა დირექტორმა და მისმა მოადგილემ მიიღეს „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 2,750 (2018 წ.: 1,200)
ჩვეულებრივი აქცია. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2019 წლის 29 მაისს. ჯგუფის
შეფასებით, გადაცემული ერთი აქციის სამართლიანი ღირებულება 17.48 ფუნტ სტერლინგი იყო (2018 წ.:
35.06 ფუნტ სტერლინგი).

გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა, რომლის ერთადერთი პირობაც ამ ხნის
განმავლობაში ჯგუფში უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფმა თავისი ვალდებულება დაფარა ფულადი სახსრების
გადარიცხვით სს „გალტ ენდ თაგარტის“ ანგარიშზე აქციების შესყიდვისა და გაყიდვის მიზნით უფლების
გადაცემის პირობების შესაბამისად.

ჯგუფის წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული წილობრივი გადახდის დანარიცხი 2019 წლის
31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 173,254 ლარს (2018 წ.: 146,381 ლარი), საიდანაც 157,980 ლარი
აღიარებულია, როგორც ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ
ანგარიშგებაში და სხვა რეზერვი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში (2018 წ.:
135,212 ლარი).

(თანხები მოცემულია ლარში)

23. საინვესტიციო ქონება

	2019	2018
საწყისი ნაშთი 1 იანვრის მდგომარეობით	2,754,221	2,745,140
წმინდა შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	–	18,546
საინვესტიციო ქონების გასხვისება	(2,754,221)	(9,465)
საბოლოო ნაშთი	–	2,754,221

2019 წლის სექტემბერში, საინვესტიციო ქონება გაიყიდა ოპერაციაზე რაიმე სახის შემოსულობის ან ზარალის აღიარების გარეშე.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქონების სამართლიანი ღირებულებები ეყრდნობა დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ ჩატარებულ შეფასებას. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია 21-ე შენიშვნაში.

24. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები

2019 წლის ბოლოს ჩინეთში გავრცელდა ახალი კორონავირუსი (COVID-19). 2019 წლის 31 დეკემბერს ამ მოვლენის შესახებ ოფიციალური განცხადება გააკეთა ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ. თუმცა, კორონავირუსის მსოფლიო საგანგებო მდგომარეობად გამოცხადება არ მომხდარა 2020 წლის 31 იანვრამდე, რადგან მის მნიშვნელოვან განვითარებას და გავრცელებას 2020 წლის იანვრამდე ადგილი არ ჰქონია.

2020 წლის 11 მარტს ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ სწრაფად გავრცელბადი კორონავირუსის აფეთქება პანდემიად გამოაცხადა.

ვირუსის გავრცელების აღკვეთის მიზნით, საქართველოს მთავრობამ საგანგებო მდგომარეობა გამოაცხადა, რამაც მნიშვნელოვნად შეამცირა ეკონომიკური საქმიანობა მრავალი სექტორისთვის. პანდემიის ეფექტები დროთა განმავლობაში განვითარდა. ხელმძღვანელობას არ შეუძლია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში COVID-19-ის ეფექტის მასშტაბების ზუსტად განსაზღვრა. მოსალოდნელია, რომ ყველაზე არსებით ეფექტი გაზრდის საკრედიტო ზარალს, იჯარის პორტფელის გაუფასურების გამო, რაც გამოწვეული იქნება მომხმარებლების შემცირებული გადახდისუნარიანობით.

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს „იუაის“ მიერ 2020 წლის 30 ივნისს გამოშვებული ინგლისურენოვანი აუდიტის დასკვნის თარგმანს.

წინამდებარე თარგმანსა და აუდიტის დასკვნის ინგლისურენოვან ორიგინალს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.

მმართველობის ანგარიშგება

შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანია“

2019 წელი

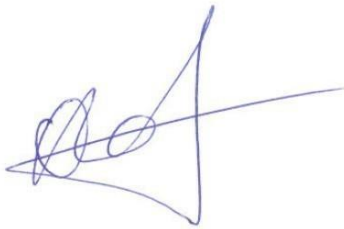
ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანიის“ მონაწილეს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2020 წლის 30 ივნისს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩაგვიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ო. ვ. იუმენკოვი

შპს „იუაის“ სახელით

2020 წლის 1 ოქტომბრის მდგომარეობით

თბილისი, საქართველო

შინაარსი

შესავალი	1
1. საქმიანობის მიმოხილვა.....	2
1.1. ჯგუფის შესახებ	2
1.2. ჯგუფის საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკები.....	3
1.3. ფინანსური მდგომარეობა	12
1.4. სამომავლო სტრატეგია და მიზნები	18
2. კორპორაციული მართვის ანგარიშგება.....	18
2.1. მმართველი ორგანო და მენეჯმენტი.....	18
2.2. ფინანსური ანგარიშგების პროცედურები და რისკის მართვა	22
3. არაფინანსური ანგარიშგება.....	23
3.1. ბიზნეს პროცესები და პოლიტიკა.....	23
3.2. ჩვენი გუნდი.....	27

შესავალი

წინამდებარე დოკუმენტი აერთიანებს შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანიის“ (შემდგომში „ჯგუფი“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ერთად „ჯგუფი“) ძირითადი საქმიანობის მიმოხილვას, არსებულ ფინანსურ მდგომარეობას და მნიშვნელოვანი მაჩვენებლების განხილვას, საოპერაციო საქმიანობის შედეგების მიმოხილვას. ასევე განხილულია ჯგუფის სამომავლო სტრატეგია და მიზნები. ასევე მნიშვნელოვანი რისკების მიმოხილვა, რომლებმაც შეიძლება მოახდინოს გავლენა ჯგუფის საქმიანობაზე.

წინამდებარე დოკუმენტში ასახულია ჯგუფის მმართველი რგოლებისა და მართვის სისტემების დეტალური განხილვა. ასევე ბიზნეს პროცესები და მნიშვნელოვანი მიმართულებების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები.

მმართველობით ანგარიშგებაში მოცემული ფინანსური ინფორმაცია მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში ასახულ ფინანსურ შედეგებს. ასევე ფინანსური ინფორმაციის განხილვის სექციაში მოცემული ფინანსური მაჩვენებლები ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური შედეგებს, რადგანაც შპს საქართველოს სალიზინგო კომპანიის შვილობილი კომპანიის, შპს „პრაიმ ლიზინგის“ აქტივები წარმოადგენს ჯგუფის მთლიანი აქტივების 0.5%-ზე ნაკლებს და მას 2019 წელს უფიქსირდება ჯგუფის მთლიანი ბრუნვის 0.1%-ზე ნაკლები ბრუნვა.

1. საქმიანობის მიმოხილვა

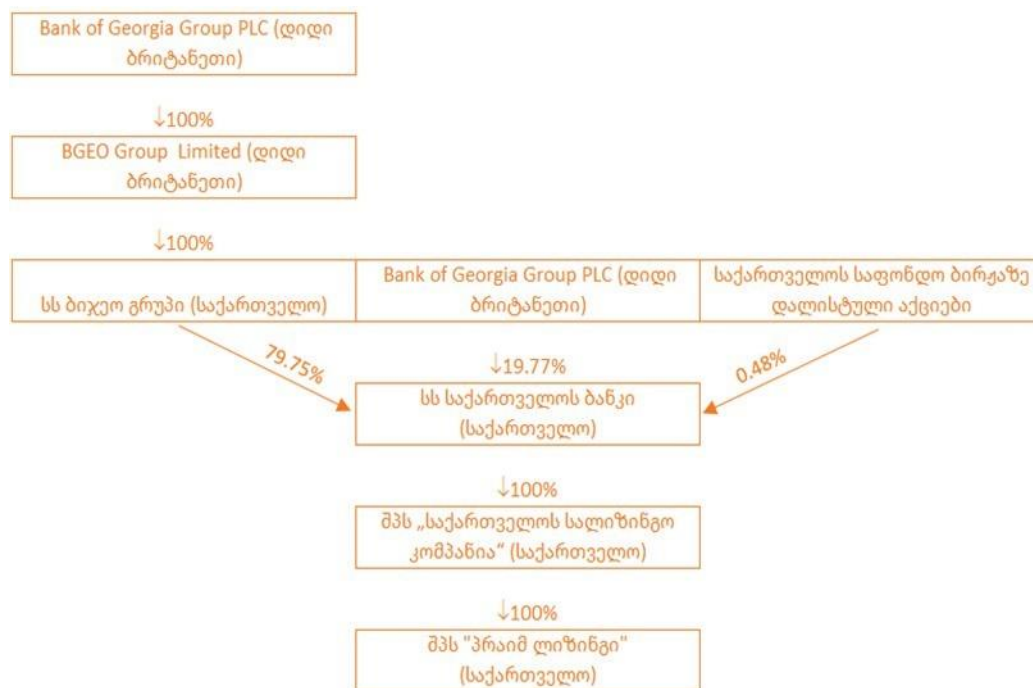
1.1. ჯგუფის შესახებ

კომპანია 2001 წელს დააარსა „თბილუნვერსალბანკმა“ და პირველი ქართული კომპანია იყო, რომელმაც ლიზინგის მომსახურების სახით მსურველებს დაფინანსების ალტერნატიული წყარო შესთავაზა სესხებისგან განსხვავებით. 2005 წელს ის საქართველოს ბანკის შვილობილი კომპანია გახდა ორი ბანკის შერწყმის შედეგად. 2015 წლის აგვისტოში, რეორგანიზაციის შედეგად, სს „ბიჯი ფაინენშელი“ გამოეყო სს „საქართველოს ბანკს“ და შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანიის“ 100%-იანი წილის მფლობელი გახდა. 2017 წლის ივნისში კომპანიის 100% წილი სს „საქართველოს ბანკმა“ გადაიფორმა.

2015 წლის აპრილში კომპანიამ იყიდა შპს „პრაიმ ლიზინგი“ 100% იანი წილი, რომლის სალიზინგო პორტფელი დაახლოებით 2 მილიონ ლარს შეადგენდა. პორტფელის გადაწერა ეტაპობრივად ხდებოდა საქართველოს სალიზინგო კომპანიის ბალანსზე. დღეისთვის პრაიმ ლიზინგის პორტფელი განულებულია.

ამჟამად ჯგუფს 73 თანამშრომელი ჰყავს. აქედან 16 თანამშრომელი „ტურბოს“ ოფისებშია გადანაწილებული თბილისში, რუსთავეში, ზუგდიდში, ბათუმსა და ქუთაისში. ჯგუფის მთავარი მომხმარებლები მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები და საცალო მომხმარებლები არიან, მას ჰყავს, აგრეთვე, რამდენიმე მსხვილი მომხმარებელი. ჯგუფის პროდუქცია მიზნად ისახავს სხვადასხვა მომხმარებელთა საჭიროებების დაკმაყოფილებას.

ჯგუფის სტრუქტურა შემდეგნაირად გამოიყურება:

2018 წლის 29 მაისს გაერთიანებულ სამეფოში რეგისტრირებული „ბიჯეო ჯგუფი“ ორად გაიყო. გაყოფის შედეგად, ლონდონის საფონდო ბირჟაზე ორი საჯარო ჯგუფის აქციები არის სავაჭროდ დაშვებული - „საქართველოს ბანკის ჯგუფისა“ და „საქართველოს კაპიტალის“.

ჯგუფს 2019 წლის განმავლობაში არ გაუკეთებია R&D მიმართულებით რაიმე პროექტი.

ჯგუფს 2019 წლის განმავლობაში არ განუხორციელებია საკუთარი აქციების გამოსყიდვა.

ფინანსური პროდუქტების ზოგადი მიმოხილვა

ჯგუფი მომხმარებლებს სთავაზობს სხვადასხვა ტიპის ფინანსურ პროდუქტებს, რომლებიც მორგებულია სხვადასხვა სეგმენტზე. ჯგუფს სპეციფიკური პროდუქტები აქვს მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესებისთვის, ასევე მცირე, საშუალო და მაღალშემოსავლიანი ფიზიკური პირებისთვის. მაგალითად, 2015 წელს ჯგუფმა შპს „კავკასუს ავტო იმპორტთან“ თანამშრომლობით შეიმუშავა საკმაოდ ხელსაყრელი პროდუქტი მეორადი ავტომობილების მომხმარებლებისათვის. 2017 წლის სექტემბრიდან, ჯგუფმა დაიწყო კიდევ ერთი პროდუქტის შეთავაზება დაბალშემოსავლიანი სეგმენტისთვის „ტურბოს“ ბრენდის სახელით - ლომბარდული ტიპის დაფინანსების სახით. ჯგუფის მიერ შეთავაზებული ფინანსური პროდუქტი მიზნად ისახავს სხვადასხვა მომხმარებელთა საჭიროებების დაკმაყოფილებას.

1.2. ჯგუფის საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკები

ლიკვიდობასა და დაფინანსებასთან დაკავშირებული რისკები

ჯგუფი მნიშვნელოვან დაფინანსებას საჭიროებს თავისი საქმიანობისთვის და შესაძლებელია ვერ შეძლოს დროულად საჭირო თანხების მოძიება

ჯგუფის ბიზნესი აქტივების ზრდაზეა დაფუძნებული (შემოსავლის ზრდის აუცილებელი ფაქტორია აქტივის ზრდა, რაც გამოწვეულია სალიზინგო პროდუქტების რეალიზაციით), რაც მნიშვნელოვან დაფინანსებას საჭიროებს სალიზინგო აქტივების პორტფელის ზრდის შესანარჩუნებლად და ოპერაციების და ვალების დასაფინანსებლად. ჯგუფს დავალიანების ძირითადი თანხისა და პროცენტების დასაფარად მსხვილი თანხების გადახდა უწევს. მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფი საკმაოდ დიდ თანხებს გამოიმუშავებს სალიზინგო ოპერაციებით, ნაღდ ფულზე მოთხოვნის დაკმაყოფილება გრძელვადიან პერსპექტივაში ითხოვს საგრძნობ ლიკვიდურობას და სტაბილურ წვდომას სხვადასხვა ფინანსურ წყაროზე. ჯგუფი ოპერაციებისა და საქმიანობის გაფართოების დასაფინანსებლად ძირითადად საბანკო კრედიტებს, გამოშვებულ ობლიგაციებსა, საწესდებო კაპიტალში ფულად შენატანებსა და ბიზნესოპერაციებიდან მიღებულ თანხებს იყენებს. თუ ჯგუფი ვერ შეინარჩუნებს დაფინანსების არსებულ სქემას კომერციულად მისაღები პირობებით, მას შესაძლოა დასჭირდეს დაფინანსების მოძიება ალტერნატიული წყაროებიდან. არ არსებობს გარანტია იმისა, რომ ჯგუფი დროულად შეძლებს დაფინანსების მოძიებას ახალი წყაროებიდან მისაღები პირობებით, რამაც შესაძლოა ნეგატიური გავლენა იქონიოს ჯგუფის საოპერაციო შედეგებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

ჯგუფმა შეიძლება ვერ შეძლოს დავალიანებების დაფარვა და შესაძლოა მოუხდეს უფრო მეტი ვალის აღება

გამომდინარე იქიდან, რომ ჯგუფის ბიზნესი აქტივების ზრდაზეა დაფუძნებული, და აღნიშნული ძირითადად სესხით ფინანსდება, ჯგუფს მოუწევს დავალიანების მაჩვენებლის შენარჩუნება მაღალ ნიშნულზე. 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფის სასესხო ვალდებულებები 158,709 ათას ლარს შეადგენდა. ამ თარიღებში ჯგუფის გადახდისუნარიანობის კოეფიციენტი (სასესხო ვალდებულებებს მინუს ფული და ფულადი ექვივალენტები, შეფარდებული საკუთარ კაპიტალთან) 5.6x იყო. ზოგიერთ ფინანსურ გარიგებაში კრედიტორები უფლებამოსილები არიან, ჯგუფს ვალების გადახდა ვადამდე მოსთხოვონ, თუ წინსწრებით გადახდის ვალდებულება გაჩნდება, როგორცაა გარკვეული რეგულაციური მაჩვენებლების დარღვევა, განსაზღვრული ვალი/უზრუნველყოფის ღირებულების თანაფარდობის ან უიმედო აქტივების წილის მისაღები დონის შეუსრულებლობა. არ არსებობს გარანტია, რომ მსგავსი შემთხვევები არ მოხდება. წინსწრებით გადახდის ვალდებულება შეამცირებს ჯგუფის სამუშაო კაპიტალს და ლიკვიდურობას და, შესაბამისად, ნეგატიურ გავლენას მოახდენს მისი დაფინანსების უზრუნველყოფაზე.

მიმდინარე ვალების, საოპერაციო საქმიანობის დაფინანსებისა და ბიზნესის გაფართოების მიზნით ფულადი სახსრების ადეკვატური დონის შესანარჩუნებლად ჯგუფს დასჭირდება დამატებითი თანხების მოძიება ბანკებისგან ან სხვა ფინანსური ინსტიტუტებისგან. იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფი ვერ შეძლებს დამატებითი თანხების მოძიებას, ეს უარყოფით გავლენას მოახდენს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე და გაფართოების შესაძლებლობებზე.

არ არსებობს იმის გარანტია, რომ ჯგუფი შეძლებს ან გააგრძელებს აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადების დაცვას დავალიანებების ზრდასთან ერთად, რაც ზემოქმედებას მოახდენს ლიკვიდურობაზე და ჯგუფის უნარზე, დაფაროს თავისი ვალდებულებები

ჯგუფი მუდმივ რეჟიმში ცდილობს, შეუსაბამოს დაფინანსების ვადები (სესხის ვადიანობა) თავის აქტივებს (სალიზინგო დავალიანებები). მიუხედავად ამისა, მან შეიძლება ვერ შეძლოს დავალიანების დაფარვის ვადებისა და ვალდებულებების ეფექტურად დაბალანსება, ან შეიძლება მან ვერ მართოს ლიკვიდურობის რისკები სესხებისა და სალიზინგო აქტივების მხრივ, რაც თავისთავად ლიკვიდურობის დეფიციტს გამოიწვევს და ჯგუფმა შეიძლება ვერ მოახერხოს ვადამოსული ვალების დაფარვა, რაც არსებითად და უარყოფითად იმოქმედებს მის საქმიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე.

საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებამ შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე

ვინაიდან ლიზინგიდან მიღებულ ჯგუფის შემოსავალზეც და პროცენტებზეც, რომლებსაც ის დავალიანებაზე იხდის, საბაზრო საპროცენტო განაკვეთები ახდენს ზეგავლენას, ამ განაკვეთების დიდი ცვალებადობა ბაზარზე პირდაპირ იმოქმედებს დაფინანსების ხარჯებზე, ლიზინგის შემოსავალზე, სუფთა საპროცენტო მარჟაზე და

თავის მხრივ, გავლენის ქვეშ მოექცევა ჯგუფის მომგებიანობის მარჟები და ფინანსური მდგომარეობაც. საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვალებადობა განპირობებულია იმ ფაქტორებით, რომელთა გაკონტროლება ჯგუფს არ შეუძლია, მაგალითად, საბანკო და საფინანსო სექტორების ნორმატიული ჩარჩოებით და საქართველოს ეკონომიკური და პოლიტიკური გარემოთი.

საკრედიტო რისკები

აქტივების ხარისხის შენარჩუნების უუნარობამ შესაძლოა არსებითი და უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჯგუფის საქმიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე

საქმიანობის მდგრადობა და სამომავლო ზრდა ძირითადად დამოკიდებულია ჯგუფის სალიზინგო აქტივების ეფექტურად მართვასა და მათი ხარისხის შენარჩუნებაზე, რომლის უმრავლესობა შედგება ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული აქტივებისგან (საოპერაციო ლიზინგთან დაკავშირებული აქტივები პორტფელის უმნიშვნელო ნაწილს წარმოადგენს). თუ ჯგუფის ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული აქტივების ხარისხი გაუარესდება, ამან შეიძლება ჯგუფის საქმიანობასა და საოპერაციო შედეგებზე არსებითი და არასასურველი ზეგავლენა იქონიოს. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაკუთრებული აქტივების წილი ჯგუფის მთლიან აქტივებში შეადგენდა 11%-ს. იგივე მაჩვენებელი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 10% იყო. (დასაკუთრებულ აქტივებში შედის ის აქტივები, რომელთა დასაკუთრება მოხდა კლიენტის მხრიდან დავალიანების გადაუხდელობის გამო. ასეთ შემთხვევაში, ხდება შესაბამისი დებიტორული დავალიანების ჩამოწერა, აქტივის გადაფასება და ბალანსზე აღრიცხვა - „საიჯარო მიზნებისთვის ფლობილი აქტივები“ მუხლში).

ჯგუფის მიერ დასაკუთრებული აქტივები შეიძლება გაიზარდოს მისი სალიზინგო აქტივების პორტფელის გაუარესების გამო. ჯგუფი მუდმივად აუმჯობესებს საკუთარ ბიზნეს მოდელს (აქტივების მართვასა და რისკების მართვას, განსაკუთრებით, საკრედიტო რისკების მართვას) და იღებს ზომებს ნეგატიურად კლასიფიცირებული აქტივების დონეების შესამცირებლად. მიუხედავად ამისა, ჯგუფმა შეიძლება მომავალში ეფექტურად ვერ გააკონტროლოს ნეგატიურად კლასიფიცირებული აქტივები სალიზინგო აქტივების პორტფელში.

მომავალში ჯგუფის სალიზინგო პორტფელი შეიძლება სხვადასხვა მიზეზით გაუარესდეს და მათ შორის ისეთი მიზეზებით, რომლებსაც ჯგუფი ვერ გააკონტროლებს. მაგალითად, საქართველოს ეკონომიკური ზრდის შენელება, საკრედიტო კრიზისის განვითარება ქვეყანაში ან არასასურველი საბაზრო ტენდენციები. მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფის პორტფელი საკმაოდ დივერსიფიცირებული და მრავალდარგობრივია, გამომდინარე ლიზინგის მიმღებთა საქმიანობის დარგებიდან, ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ცვლილება იმ დარგებში, სადაც ლიზინგის მიმღებები საქმიანობენ, შეიძლება უარყოფითად აისახოს მათ ოპერაციებზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე, რაც გავლენას მოახდენს მათ მიერ ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაზე და შესაძლოა დეფოლტიც მოჰყვეს.

სხვა ფაქტორები, რომლებსაც ჯგუფი ვერ აკონტროლებს და რომლებიც შეიძლება ლიზინგის მიმღებების ფინანსურ მდგომარეობაზე აისახოს, მოიცავს:

- ▶ საოპერაციო ხარჯების ზრდას;
- ▶ სამუშაო ძალის უკმარისობას;
- ▶ საპროცენტო განაკვეთებისა და ფინანსური ხარჯების რყევებს;
- ▶ ლიზინგის მიმღებების სხვა ფინანსურ მხარდაჭერასთან წვდომას;
- ▶ ეკონომიკურ პირობებს და სავალუტო რყევებს იმ ქვეყნებსა და რეგიონებში, სადაც ლიზინგის მიმღები საქმიანობას ეწევა;
- ▶ კონკურენციას ლიზინგის მიმღებების დარგში;
- ▶ სამთავრობო რეგულაციებს და მასთან დაკავშირებულ გადასახადებს, რაც ზეგავლენას ახდენს ლიზინგის მიმღებების საქმიანობაზე; და გეოპოლიტიკურ და სხვა სახის მოვლენებს, მათ შორის ომის დაწყებას, ტერორისტულ აქტებს, ინფექციური დაავადებების გავრცელებასა და ბუნებრივ კატასტროფებს.

ჯგუფის სალიზინგო აქტივები და ფინანსური უზრუნველყოფა ან გარანტიები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ლიზინგს, შეიძლება არ აღმოჩნდეს საკმარისი ან სრულად ვერ მოხდეს მათი რეალიზება

ჯგუფი სალიზინგო აქტივებს განიხილავს როგორც უზრუნველყოფას და მხოლოდ განსაკუთრებულ შემთხვევებში (მაღალრისკიან შემთხვევებში) მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას, რომელიც უმეტეს შემთხვევაში, წარმოადგენს უძრავ ქონებას. სალიზინგო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდის ვადების არსებითი დარღვევის შემთხვევაში, ჯგუფი უფლებამოსილია, განკარგოს/გაყიდოს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ქონება.

მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფი სალიზინგო ხელშეკრულების დასრულებისას ამოწმებს უზრუნველყოფაში დაგირავებულ ქონებას, მისი ღირებულება შეიძლება მნიშვნელოვნად შემცირდეს და არსებითი და უარყოფითი ზემოქმედების ქვეშ მოექცეს ისეთი ფაქტორებით, როგორიცაა, მიყენებული ზიანი, ჭარბი მიწოდება, დევალვაცია ან ბაზარზე მოთხოვნის შემცირება.

ანალოგიურად, გარანტორთა ფინანსური მდგომარეობის თუ კრედიტუნარიანობის არსებითმა გაუარესებამ შეიძლება ზემოქმედება მოახდინოს იმ თანხებზე, რომლებიც ჯგუფს უნდა ამოეღო შესაბამისი გარანტიები. არ არსებობს გარანტია იმისა, რომ სალიზინგო ხელშეკრულების პერიოდში გარანტორთა ფინანსური მდგომარეობა მოულოდნელად არ გაუარესდება ან ისინი არ გაკოტრდებიან.

თუ სალიზინგო აქტივების ფასი, ან დამატებითი ფინანსური უზრუნველყოფა თუ გარანტიები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ლიზინგს, არასაკმარისი აღმოჩნდება გადასახადების დროულად გადაუხდელობით გამოწვეული დანაკარგის ასანაზღაურებლად, ჯგუფს შესაძლოა დასჭირდეს დამატებითი უზრუნველყოფის მოპოვება ლიზინგის მიმღებებისგან, თავდები პირებისგან ან სხვა წყაროებისგან. ეს უფლება გაწერილია ლიზინგის ხელშეკრულებაში, თუმცა არ არსებობს გარანტია, რომ ჯგუფი დამატებითი უზრუნველყოფის მოპოვებას შეძლებს. სალიზინგო აქტივების, ლიზინგის უზრუნველყოფისა და გარანტიების ღირებულების შემცირებამ ან ჯგუფის უუნარობამ, მოიპოვოს დამატებითი უზრუნველყოფა, შესაძლოა აიძულოს ჯგუფი, შექმნას დამატებითი რეზერვები ან ჩამოწეროს ნეგატიურად კლასიფიცირებული აქტივები, რაც, თავის მხრივ, არსებითად და უარყოფითად იმოქმედებს ჯგუფის საქმიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე.

ლიზინგის მიმღებების დეფოლტის შემთხვევაში, ჯგუფმა შესაძლოა ვერ მოახდინოს სალიზინგო აქტივების ლიკვიდაცია ან სხვა მხრივ რეალიზება, განსაკუთრებით მაშინ, თუ არ იარსებებს ლიკვიდური ბაზარი შესაბამისი აქტივების რეალიზაციისთვის. ასევე შესაძლებელია, რეალიზაციიდან მიღებული თანხები არ აღმოჩნდეს საკმარისი სალიზინგო ვალდებულების დასაფარად. გარდა ამისა, შესაძლებელია უზრუნველყოფის ლიკვიდაციის თუ რეალიზაციის პროცედურები დროში გაგრძელდეს და ეს უზრუნველყოფაც არალიკვიდური აღმოჩნდეს. აქედან გამომდინარე, რთული იქნება დაკისრებული საზღაურების თუ გირაოს გადახდევინება. 2017 წლამდე ჯგუფს არ უწარმოებია პრობლემური აქტივების რეალიზაცია/რელიზინგის ვადების აღრიცხვა. 2017 წლის სტატისტიკით კი აქტივის დასაკუთრებიდან მის გაყიდვამდე/რელიზინგამდე საშუალო მაჩვენებელი 79 დღეა, 2018 წლის სტატისტიკით ეს მაჩვენებელი 85 დღემდე გაიზარდა, 2019 წლის ანალოგიური მაჩვენებელი კი 107 იყო.

გარკვეულ გარემოებებში, ჯგუფის უფლება, დაისაკუთროს უზრუნველყოფა, შეიძლება სუბორდინირებული იყოს სხვა მხარეების უფლებების მიმართ (მაგალითად ჯვარედინი დეფოლტის შემთხვევაში). ნებისმიერმა გარემოებამ ზემოთ ჩამოთვლილთაგან შესაძლოა უარყოფითად იმოქმედოს ჯგუფის შესაძლებლობაზე, დროულად ამოიღოს ან საერთოდ ამოიღოს სალიზინგო აქტივების ღირებულება ან ლიზინგის უზრუნველყოფა.

ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული აქტივების გაუფასურების ზარალის რეზერვი შეიძლება არ იყოს საკმარისი მომავალი საკრედიტო დანაკარგების დასაფარავად

ჯგუფი ქმნის ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული აქტივების გაუფასურების ზარალის რეზერვს ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად. ჯგუფის ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული აქტივების გაუფასურების ზარალის ოდენობა განისაზღვრება მისი შიდა რეზერვირების პროცედურებისა და სახელმძღვანელო მითითებების საფუძველზე, რიგი ფაქტორების გათვალისწინებით, როგორებიცაა ლიზინგის მიმღებების და მათი საქმიანობის სფეროს მახასიათებლები, მათი კრედიტუნარიანობა, ეკონომიკური პირობები და ტენდენციები, გადაცდომები და ძირითადი გირაოს და გარანტიების ღირებულება.

ვინაიდან საბუღალტრო სტანდარტების შესაბამისად მომავალი საკრედიტო რისკები გარკვეული პერიოდის განმავლობაში საჭიროებს არსებით განსჯასა და შეფასებას, ჯგუფმა შესაძლოა სათანადოდ ვერ შეაფასოს მომავალი რისკები და ამდენად, რეზერვი შეიძლება არაადეკვატური იყოს ფაქტიური საკრედიტო დანაკარგების დასაფარავად.

ჯგუფის მიერ შექმნილი რეზერვი შეიძლება არასაკმარისი აღმოჩნდეს, თუ საქართველოს ეკონომიკაში გაუთვალისწინებელი ან არასასურველი ცვლილებები მოხდება, ან თუ სხვა მოვლენები უარყოფითად იმოქმედებს კონკრეტულ ლიზინგის მიმღებზე, დარგზე ან ბაზარზე. ასეთ გარემოებებში ჯგუფს შესაძლოა დამატებითი რეზერვი დასჭირდეს თავისი ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული აქტივებისთვის, რაც მნიშვნელოვნად შეამცირებს ჯგუფის მოგებას და მატერიალურად და უარყოფითად იმოქმედებს მის ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და ოპერაციების შედეგებზე.

საოპერაციო რისკები

ჯგუფის რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემებს შესაძლოა ჰქონდეთ ნაკლოვანებები, რომლებმაც შეიძლება ეფექტიანად ვერ უზრუნველყონ ჯგუფის საოპერაციო რისკების მისაღებ დონეზე შენარჩუნება

ბოლო წლებში, მას შემდეგ, რაც ჯგუფის ბიზნესი განვითარდა და მოიცვა სხვადასხვა დარგი, მისი ბიზნესის მოდელი და რისკებისადმი მიდრეკილება უფრო კომპლექსური გახდა. ჯგუფი განუზრელად აუზმჯობესებს რისკების მართვის სისტემას, მაგრამ რისკების მართვისკენ მიმართულმა ზომებმა შესაძლოა ვერ გამოავლინოს და შეარბილოს ბიზნესის წინაშე არსებული ყველა არსებითი რისკი. ამიტომ, როდესაც ჯგუფი ახალ დარგში შედის, ახალ მომხმარებლებთან ამყარებს ურთიერთობას ან ახალ პროდუქტებს თუ სერვისებს ავითარებს, მან შესაძლოა ვერ მოახერხოს ყველა მომავალი რისკის ადეკვატურად იდენტიფიცირება და შეფასება, ვინაიდან რისკების მართვის და კონტროლის ზოგიერთ მის მეთოდს საფუძველად უდევს ბიზნესის ისტორიული გამოცდილება, საბაზრო ქცევა და წარსულში მომხდარი მოვლენები, და ასეთი რისკები შეიძლება ბევრად უფრო დიდი იყოს, ვიდრე ჯგუფის ვარაუდები ისტორიული მონაცემების საფუძველზე.

ჯგუფის რისკების მართვის სხვა მეთოდები დამოკიდებულია ბაზრებთან, მომხმარებლებთან ან სხვა რელევანტურ საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეფასებაზე და ეს ინფორმაცია შესაძლოა იყოს არაზუსტი, არასრული, მოძველებული ან არასწორად შეფასებული.

გარდა ამისა, ჯგუფის ბიზნესის განვითარებასთან ერთად, მისი რისკების მართვის და შიდა კონტროლის პოლიტიკამ შესაძლოა ეფექტიანად ვერ შეამციროს ყველა ტიპის რისკი, მათ შორის მოულოდნელი რისკები და ის რისკები, რომელთა შესახებ ჯგუფს არა აქვს ინფორმაცია და რომლებმაც შესაძლოა ხელი შეუწყოს უმოქმედო აქტივების კოეფიციენტის ზრდას. ამასთან, საოპერაციო, სამართლებრივ ან ფინანსურ რისკებზე რეაგირებისთვის ჯგუფმა უნდა ჩამოაყალიბოს რიგი სხვადასხვა წესების და პროცედურებისა, რათა ზედმიწევნით დააფიქსიროს და შეამოწმოს ტრანზაქციებისა და მოვლენების დიდი რაოდენობა. ამგვარი წესები და პროცედურები შესაძლოა არ იყოს სრულად ეფექტიანი.

ნებისმიერმა წარუმატებლობამ ჯგუფის რისკების მართვის პროცედურების სათანადოდ განხორციელებაში ან შესაბამისი რისკების იდენტიფიცირებაში შესაძლოა არსებითი უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინოს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე და საქმიანობის შედეგებზე.

ბიზნეს ოპერაციები მნიშვნელოვანწილად არის დამოკიდებული საინფორმაციო სისტემების ეფექტიან და უწყვეტ ფუნქციონირებაზე

საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემები მოწყვლადია რამდენიმე პრობლემის მიმართ, მათ შორის კომპიუტერული ვირუსების, არავტორიზებული წვდომის, სერვერის ფიზიკური დაზიანების და კომპიუტერული პროგრამის ან აპარატურის გაუმართაობის წინაშე.

საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების ნებისმიერმა შეფერხებამ ან მათი უსაფრთხოების დარღვევამ შეიძლება სერიოზული უარყოფითი გავლენა იქონიოს ისეთ ბიზნესოპერაციებზე, როგორიცაა მომხმარებლის დროული მომსახურება, ფინანსური მონაცემების სწორად აღრიცხვა და ბიზნესის და მომხმარებლის დაცვა ფინანსური თაღლითობის თუ ქურდობისგან. ბიზნესოპერაციების კომპრომეტირების შემთხვევაში, დაზარალებულმა ჯგუფმა რეპუტაცია და შემცირდება კლიენტის ნდობა ბიზნესის მიმართ და ჯგუფმა შესაძლოა მნიშვნელოვანი ფინანსური დანაკარგები განიცადოს, რაც სერიოზულ უარყოფით გავლენას იქონიებს ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებზე, პერსპექტივებსა ან ფულად ნაკადებზე.

გარდა ამისა, არანაირი გარანტია არ არის, რომ ფინანსური თუ ტექნიკური შეზღუდვების გამო, ჯგუფი შეძლებს, ფეხი აუწყოს უახლეს ტექნოლოგიურ განვითარებას. თუ ჯგუფი ვერ შეძლებს წარმატებით განხორციელოს ან დაასრულოს ჯგუფის საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების და ინფრასტრუქტურის დაგეგმილი განახლება ან/და ბიზნეს ოპერაციების და საპროგრამო უზრუნველყოფის ადაპტირება, ეს სერიოზულ უარყოფით გავლენას იქონიებს ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებზე, პერსპექტივებსა ან ფულად ნაკადებზე.

ჯგუფს აქვს სხვა საოპერაციო რისკები, რომლებიც მის ბიზნეს-საქმიანობასთან არის დაკავშირებული:

- ▶ ერთ კლიენტზე დამოკიდებულების ხარისხი - 2020 წლის 31 მაისის მდგომარეობით ჯგუფის პორტფელის 11.4% (31/12/2019: 10.6%) ხუთ კლიენტზეა კონცენტრირებული. აქედან პორტფელის 5.6% (31/12/2019: 4.7%), ყველაზე მსხვილ ორ კლიენტზე მოდის 3.0% და 2.6% (31/12/2019: 2.5% და 2.2%), შესაბამისად. დანარჩენი კლიენტების პროპორცია კი მთლიან პორტფელში 2.0%-ს არ აღემატება. ჯგუფმა შეიძლება გააზრებულად ან გაუთვითცნობიერებლად (თუ არ იცის ლიზინგის მიმღებებს შორის არსებული კავშირების შესახებ) გასცეს აქტივები ლიზინგით ერთი და იმავე აქციონერის დაქვემდებარებაში არსებული კომპანიების ჯგუფებზე, რითიც კიდევ უფრო გაზარდოს კონცენტრაცია და შესაბამისად პორტფელის რისკიც.
- ▶ სექტორზე დამოკიდებულების ხარისხი - 2020 წლის 31 მაისის მდგომარეობით ჯგუფის კორპორაციული პორტფელი შეადგენს მთლიანი პორტფელის 71.1%-ს და ძირითადად კონცენტრირებულია 2 წამყვან (ინფრასტრუქტურა და მშენებლობა) სექტორზე (ჯამში კორპორაციული პორტფელის 32.6% და 11.2%). ასევე იმ შემთხვევაში, თუ კიდევ უფრო გაიზრდება კონკრეტულ სექტორზე/სექტორებზე კონცენტრაციის ხარისხი მნიშვნელოვნად მოიმატებს პორტფელის რისკი, რადგან ჯგუფის მომგებიანობა დამოკიდებული გახდება კონკრეტულ სექტორზე, ამ სექტორში წარმოქმნილი პრობლემები კი დიდწილად აისახება ჯგუფზეც.
- ▶ კლიენტის შესაბამისობა - კლიენტებს ან მათ აქციონერებს შეიძლება ჰქონდეთ ცუდი საკრედიტო ისტორია, რომელიც მოიცავს ვადაგადაცილებულ გადასახადებსა და დაუფარავ ვალდებულებებს, რაც მათ კრედიტუნარიანობას მნიშვნელოვანი რისკის ქვეშ აყენებს.

- ▶ აქტივების ფასების შეფასების საიმედოობა - მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფი მუშაობს საიმედო მწარმოებლებთან, პორტფელის აქტივების გარკვეული ნაწილი, მეორადი აქტივებისგან შედგება; უფრო მეტიც, არსებობს შემთხვევები, როდესაც კლიენტს ნაკლებად ცნობილი მწარმოებლის აქტივი სჭირდება, რომელიც მას დაბალ ფასს სთავაზობს. ასეთ შემთხვევებში მნიშვნელოვანი ხდება აქტივის ობიექტური/რეალისტური შეფასება - შეფასება კეთდება ჯგუფის შემფასებელთა ჯგუფის მიერ (საოპერაციო მიზნებისთვის). ამ ჯგუფის მიერ დადგენილი ღირებულებები, შესაძლოა არ ემთხვეოდეს აქტივის სამართლიან ღირებულებას რამაც ჯგუფს შესაძლოა მოუტანოს ზარალი. გარდა ამისა, ჯგუფი ჩამოწერილი აქტივების შეფასებას აკეთებს დამოუკიდებელი შემფასებლის მეშვეობით. აქტივების შეფასება ხდება როგორც ჩამოწერის მომენტში, ასევე ყოველი წლის ბოლოს. არსებობს რისკი იმისა, რომ აღნიშნული შეფასება შესაძლოა სრული სიზუსტით არ ასახავდეს აქტივების სამართლიან ღირებულებას. აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ საშემფასებლო საქმიანობა საქართველოში არ რეგულირდება (გარდა კომერციული ბანკებისთვის, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გაწერილი რეგულაციის შესაბამისად).
- ▶ გამყიდველის რისკი - მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფი აქტივს ყიდულობს მხოლოდ მაღალი რეპუტაციის მქონე მომწოდებლებისგან, მაინც არსებობს რისკი, რომ გამყიდველმა შეიძლება მიიღოს წინასწარი გადახდა, მაგრამ არ გადასცეს აქტივი ჯგუფს ან/და მიაწოდოს აქტივი, რომელიც არ აკმაყოფილებს შეთანხმებულ პარამეტრებს, რაც სრულად ჯგუფის რისკია. ჯგუფისთვის ეს რისკი შემოსაზღვრულია წინასწარ გადახდილი თანხით, რომელიც მომწოდებლების მიხედვით განსხვავებულია. ჯგუფს თითოეულ მომწოდებელთან ურთიერთობა დარეგულირებული აქვს შესაბამისი კონტრაქტებით, თუმცა გარკვეული რისკი (მცირე მასშტაბებით) მაინც რჩება. ისტორიულად ჯგუფს 2015 წელს დაახლოებით 635,000 ლარის ოდენობის ხარჯი აქვს აღიარებული (წინასწარ გადახდილი ხარჯების ჩამოწერა). თუმცა მენეჯმენტის ცვლილების შემდეგ, აღნიშნული მიმართულებითაც მნიშვნელოვანი გაუმჯობესებაა რისკების მართვის კუთხით და 2016 ეს ხარჯი დაახლოებით 136,800 ლარამდე შემცირებული, 2019 წელს განხორციელდა 340,818 ლარის ოდენობის ხარჯად აღიარება. აღნიშნული ხარჯი დაკავშირებული იყო 2014 წელს გაფორმებულ ხელშეკრულებასთან). ამ გაუმჯობესების მიუხედავად, არ არსებობს გარანტია იმისა, რომ ჯგუფს მომავალში მსგავსი ტიპის ხარჯები არ წარმოეშვება.
- ▶ იურიდიული / საპროცესო რისკი - ჯგუფის თანამშრომლებმა შეიძლება შეცდომა დაუშვან ხელშეკრულების შედგენისას, აქტივების დაზღვევისას ან მომხმარებლისათვის აქტივის გადაცემისას სხვა საკითხებთან ერთად.
- ▶ კლიენტის თაღლითობის რისკი - კლიენტს შეუძლია გააყალბოს ფინანსური უწყისები და არასწორი ინფორმაცია წარმოადგინოს კლიენტის ზომის, მასშტაბის და შესაძლებლობების შესახებ.

ჯგუფის სადაზღვევო ანაზღაურება შეიძლება საკმარისი არ აღმოჩნდეს, რომ დაფაროს პოტენციური ვალდებულებები ან დანაკარგები

ჯგუფი, როგორც წესი, ლიზინგის მიმღებებისგან მოითხოვს, რომ ლიზინგის კონტრაქტების ფარგლებში აუნაზღაურონ და დააზღვიონ ვალდებულებები, რომლებიც ჯგუფს შეიძლება წარმოექმნას სალიზინგო აქტივების გამოყენების და მათი ექსპლუატაციის, აგრეთვე ქონებისთვის მიყენებული ზიანის და დაკარგვის გამო. ჯგუფის ლიზინგის მიმღებები ვალდებულები არიან, ჯგუფის მოთხოვნის შესაბამისად შეიძინონ დაზღვევა სადაზღვევო კომპანიებისგან. სადაზღვევო პოლისი ლიზინგის კონტრაქტის იდენტური ვადიანობის უნდა იყოს. მიუხედავად იმისა, რომ კონტრაქტების გაფორმებისას ჯგუფმა შესაძლოა შეზღუდოს სალიზინგო ქონების გამოყენება (მაგალითად, გეოგრაფიულად), რათა თავიდან იქნეს აცილებული მომავალი რისკები, არ არსებობს იმის გარანტია, რომ მომავალში ჯგუფს არ შეეხება სალიზინგო აქტივებიდან გამომდინარე პრეტენზიები.

არ არსებობს არანაირი გარანტია იმისა, რომ ლიზინგის მიმღებების დაზღვევა და ჯგუფის მიერ გაწეული რომელიმე პირობითი დაზღვევა ადეკვატური ან საკმარისი იქნება იმისათვის, რომ დაფაროს ყველა სახის პრეტენზია რომელიც შეიძლება ჯგუფის წინააღმდეგ აღიძრას. ნებისმიერ სადაზღვევო დაფარვის დეფიციტს ან სადაზღვევო ვალდებულებების შეუსრულებლობას და ზარალის ანაზღაურებაზე უარს ლიზინგის მიმღებების მხრიდან შეუძლია შეამციროს ჯგუფის შემოსავლები ზარალის შემთხვევაში და დაუზღვეველი ვალდებულებები წარმოექმნას ჯგუფს, რაც უარყოფით გავლენას მოახდენს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და მის მიერ ფინანსური ვალდებულებების დაკმაყოფილების უნარზე.

ჯგუფმა შესაძლოა ვერ აღმოაჩინოს ან თავიდან ვერ აიცილოს მისი თანამშრომლების ან მესამე პირების მიერ თაღლითობის ან სხვა არასათანადო საქციელის ჩადენა

შესაძლებელია, რთული აღმოჩნდეს ჯგუფის თანამშრომლების მიერ თაღლითობის (ან სხვა არასათანადო საქციელის, როგორც არის უნებართვო ბიზნესგარიგებები, მექრთამეობა და შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების დარღვევა), ან მესამე პირების მიერ დარღვევების, როგორც არის კანონის დარღვევა, გამოვლენა ან თავიდან აცილება. ამან შეიძლება გამოიწვიოს ფინანსური ზიანი ჯგუფისთვის და ხელისუფლების ორგანოების მხრიდან მისთვის სანქციების დაკისრება. ამავე დროს, სერიოზულად დაზარალებულია მისი რეპუტაცია. ამან ასევე შეიძლება ზემოქმედება მოახდინოს ჯგუფის უნარზე, ეფექტიანად მოიზიდოს პოტენციური მომხმარებლები, მოიპოვოს მომხმარებელთა ლოიალობა, მიიღოს დაფინანსება ხელსაყრელი პირობებით, მონაწილეობა მიიღოს ტენდერებში და განახორციელოს სხვა ბიზნეს-საქმიანობა.

ჯგუფის რისკების მართვის სისტემები, საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემები და შიდა კონტროლის პროცედურები მიზნად ისახავს, მონიტორინგი გაუწიოს ჯგუფის ოპერაციებს და ზოგადად მის შესაბამისობას მოქმედ კანონებსა და რეგულაციებთან. თუმცა ჯგუფმა შესაძლოა დროულად ან საერთოდ ვერ მოახერხოს დარღვევების ან საეჭვო გარიგებების იდენტიფიცირება. გარდა ამისა, ყოველთვის არ არის შესაძლებელი თანამშრომლების ან მესამე პირების მიერ თაღლითობის ან სხვა არასათანადო საქციელის ჩადენის გამოვლენა და პრევენცია და ის გამაფრთხილებელი ზომები, რომლებსაც ჯგუფი ახორციელებს ამგვარი ქცევის თავიდან ასაცილებლად და გამოსავლენად, შესაძლოა არ აღმოჩნდეს ქმედითი. ამიტომ ჯგუფის წინაშე დგას რისკი, რომ ადრე ჩადენილი ყოფილიყო, მაგრამ არ ყოფილიყო გამოვლენილი თაღლითობა ან სხვა არასათანადო საქციელი, ან რომ ასეთი რამ მომავალში მოხდეს. ამან შესაძლოა არსებითი უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინოს ჯგუფის ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და საქმიანობის შედეგებზე.

სტრატეგიულ განვითარებასთან დაკავშირებული და სხვა რისკები

ჯგუფის წარმატება ბიზნესში დამოკიდებულია მის უნარზე, მოიზიდოს და შეინარჩუნოს უმაღლესი რგოლის მენეჯმენტი და საკვანძო თანამშრომლები

ჯგუფი საქმიანობას ეწევა სულ უფრო კონკურენტულ საბაზრო გარემოში, სადაც აუცილებელია მაღალი დონის სპეციალური ცოდნა სალიზინგო აქტივების ეფექტიანი მართვისათვის. ჯგუფის წარმატება დამოკიდებულია მისი უმაღლესი რგოლის მენეჯმენტის გუნდის და საკვანძო თანამშრომლების განუხრელ მუშაობაზე. ჯგუფის უმაღლესი რგოლის მენეჯმენტი გადამწყვეტ როლს ასრულებს მის ოპერაციებში. თითოეულ მათგანს აქვს საქართველოს ფინანსურ ან ლიზინგის ინდუსტრიაში მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება და ისინი კოლექტიურად ფლობენ ჯგუფის ბიზნესის ძირითადი მიმართულებების, მომხმარებლებისა და კონკურენტების, ასევე ბიზნესთან დაკავშირებული კანონების შესახებ საფუძვლიან ცოდნას. ამიტომ მათ არსებითი მნიშვნელობა ენიჭებათ ჯგუფის მიერ წარმატების მისაღწევად აუცილებელი სტრატეგიების ფორმულირებასა და განხორციელებაში. თუმცა უმაღლესი რგოლის მენეჯმენტის გუნდის წევრებმა და საკვანძო თანამშრომლებმა შეიძლება ნებაყოფლობით შეწყვიტონ ჯგუფში მუშაობა ან დატოვონ თავიანთი პოზიციები ისეთი მიზეზების გამო, რომლებიც სცილდება ჯგუფის კონტროლის ფარგლებს.

უმაღლესი რგოლის მენეჯმენტის გუნდიდან რომელიმე წევრის და რომელიმე საკვანძო თანამშრომლის მიერ სამსახურის დატოვებამ შესაძლოა ზიანი მიაყენოს ჯგუფის მოქმედების უნარს და დააზარალოს ბიზნესისა და ზრდის სტრატეგიების განხორციელებისკენ მიმართული მისი ძალისხმევა. ჯგუფმა გონივრულ ვადაში შესაძლოა ვერ მოახერხოს მათი ჩანაცვლება ეკვივალენტური ცოდნისა და გამოცდილების მქონე თანამშრომლებით.

ჯგუფის საქმიანობის წარმატება ასევე დამოკიდებულია მის უნარზე, მოიზიდოს და შეინარჩუნოს კვალიფიციური თანამშრომლები მისი ოპერაციების საწარმოებლად. მას ასევე შეიძლება დასჭირდეს მაღალი ანაზღაურების და სხვა სარგოების შეთავაზება საკვანძო თანამშრომლების მოსაზიდად და შესანარჩუნებლად და ანაზღაურება და სარგოები შესაძლოა არაპროგნოზირებადი სახით ან იმაზე უფრო მაღალი ტემპით გაიზარდოს, ვიდრე ჯგუფის შემოსავლები. ამას ასევე შეუძლია არსებითი უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინოს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და საქმიანობის შედეგებზე.

არ არსებობს იმის გარანტია, რომ მაკონტროლებელი აქციონერი კვლავაც გააგრძელებს ჯგუფის მხარდაჭერას, ხოლო ჯგუფის კონტროლის ცვლილებამ კი შეიძლება არსებითი ხასიათის უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ლიზინგის ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და ოპერაციების შედეგებზე

ჯგუფი ბევრ ასპექტში იღებს მისი 100%-იანი წილის მფლობელის, სს საქართველოს ბანკის მხარდაჭერას.

ჯგუფი ახორციელებს თავის საქმიანობას საქართველოს ბანკთან თანამშრომლობით, რომელსაც მომხმარებელთა ფართო წრე და ძლიერი მარკეტინგული რესურსი აქვს. ჯგუფის საკრედიტო პოზიციაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს „საქართველოს ბანკი“. ეს ხელს უწყობს ჯგუფის დაფინანსების ხარჯების შემცირებას, დაფინანსების არხების გაფართოებას და განამტკიცებს მის პოზიციას სხვადასხვა გარიგების დადების დროს.

თუ „საქართველოს ბანკის“ მხარდაჭერა ჯგუფის მიმართ შეიცვლება, ამან შესაძლოა ჯგუფის საქმიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და ოპერაციების შედეგებზე მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა იქონიოს.

თუ ჯგუფი ვერ შეინარჩუნებს სალიზინგო აქტივების პორტფელის ზრდას, ეს არსებით და უარყოფით გავლენას მოახდენს მის საქმიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე

ჯგუფის შემოსავლები ფინანსური ლიზინგიდან წარმოადგენს საპროცენტო შემოსავლებს ფინანსური ლიზინგისა და უკულიზინგის საქმიანობიდან. 2018 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური ლიზინგის პორტფელი (დებიტორული დავალიანება) შესაბამისად 88,081 და 130,359 ათას ლარს შეადგენდა. სალიზინგო აქტივების პორტფელის ზრდაზე შეიძლება საქართველოს ეკონომიკურმა პირობებმა ან სხვა მაკროეკონომიკურმა ფაქტორებმა იმოქმედონ, მაგალითად, მშპ-ს ზრდამ, ინფლაციის დონისა და საპროცენტო განაკვეთების მერყეობამ, ისევე როგორც, სალიზინგო კანონმდებლობისა თუ სამთავრობო რეგულაციების ცვლილებებმა. არ არსებობს გარანტია იმისა, რომ ჯგუფი შეძლებს სალიზინგო აქტივების პორტფელის ზრდის შენარჩუნებას მომავალში.

ჯგუფი 2017 წლიდან შევიდა უფრო მაღალრისკიან საცალო ბაზარზე („ტურბო“) და ამ სტრატეგიის წარუმატებლობამ შესაძლოა არსებითი უარყოფითი გავლენა იქონიოს მის საქმიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე

2017 წლის სექტემბერში ჯგუფი უფრო მაღალშემოსავლიან და ასევე შედარებით მაღალრისკიან საცალო ბაზარზე შევიდა „ტურბო“-ს სახით. ეს არის სწრაფი ლიზინგი ფიზიკური პირებისთვის, რომლებზეც ლიზინგის გაცემა საკმაოდ ზრდის ჯგუფის საკრედიტო რისკს. მიუხედავად იმისა, რომ საპროცენტო განაკვეთები ამ პროდუქტზე შედარებით მაღალია (საშუალოდ ეფექტური 40%-ზე მეტი), არის იმის რისკი, რომ „ტურბოს“ მომხმარებლების დიდმა ნაწილმა ვერ შეძლოს ლიზინგის შენატანების გადახდა, ჯგუფმა ვერ შეძლოს დასაკუთრებული აქტივის სწრაფად გაყიდვა ან ხელახალი ლიზინგი და წაგება ნახოს პორტფელის დიდ ნაწილზე.

2018 წლის სექტემბრის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ზღვართან დაკავშირებული რეგულაციით, შესაძლებელია მხოლოდ 50%-ზე დაბალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით სესხების გაცემა. მიუხედავად იმისა, რომ ტურბოს არსებული საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი 40%-ია, არსებობს რისკი იმისა, რომ საპროცენტო განაკვეთის ზედა ზღვრის დაწესება უარყოფით გავლენას იქონიებს „ტურბოს“ პორტფელისა და მომგებიანობის ზრდაზე.

დარგები, რომლებშიც ჯგუფი მონაწილეობს, სულ უფრო კონკურენტული ხდება

ლიზინგის ინდუსტრია სწრაფად ვითარდება და სულ უფრო კონკურენტული ხდება. მართალია, საქართველოს ლიზინგის ინდუსტრიას განვითარების ჯერ კიდევ დიდი პოტენციალი აქვს, მაგრამ არ არსებობს გარანტია იმისა, რომ ჯგუფი შეძლებს შეინარჩუნოს არსებული პოზიციები სულ უფრო ინტენსიური კონკურენციის ფონზე. ჯგუფის ზოგიერთ კონკურენტს შესაძლოა ჰქონდეს მეტი ფინანსური და მმართველობითი რესურსები, ვიდრე ჯგუფს, ასევე მომხმარებელთა ქსელები და ურთიერთობები, უფრო დაბალი ფინანსური ხარჯები და რისკებისადმი უფრო მაღალი ტოლერანტობა ან რისკების შეფასების იმგვარი განსხვავებული მეთოდები, რომ მათ შეძლონ განიხილონ ან ხელი მიუწვდეთ უფრო მრავალფეროვან ინვესტიციებზე, დაამყარონ მეტი ურთიერთობები და უფრო აქტიურად გააკეთონ ფასების შეთავაზება გასაყიდი აქტივებისათვის. გარდა ამისა, ჯგუფის ზოგიერთმა კონკურენტმა შესაძლოა პერსპექტიული ლიზინგის მიმდებარე შესთავაზონ უკეთესი პირობები, ვიდრე ჯგუფმა.

ჯგუფის საქმიანობა უმთავრესად მოიცავს მშენებლობის, წარმოების და მომსახურების სხვადასხვა ქვესექტორებს. ეს საქმიანობა შესაძლოა შესაბამისი დარგების ეკონომიკური განვითარების ციკლების გავლენის ქვეშ მოექცეს სხვადასხვა ხარისხით. იმ ცვლილებების ტიპი, დრო და ხარისხი, რომლებიც ამა თუ იმ დარგისთვის ჩვეულ პირობებში შეიძლება მოხდეს, უმეტესწილად არაპროგნოზირებადია. იმ შემთხვევაში, თუ დარგში ჩავარდნა მოხდა, არახელსაყრელმა ეკონომიკურმა და საბაზრო პირობებმა შეიძლება შეამციროს მოთხოვნა სალიზინგო მომსახურებაზე, ხოლო კლიენტებში დეფოლტის ზრდა და სალიზინგო აქტივების ხარისხის გაუარესება უარყოფით გავლენას მოახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე.

ჯგუფი ასევე კონკურენციას უწევს მსხვილ კომერციულ ბანკებსა და ფინანსური მომსახურების სხვა პროვაიდერებს საქართველოში. ამ დაწესებულებებმა ჯგუფის არსებულ და პოტენციურ მომხმარებლებს დაფინანსება შესაძლოა უფრო ხელსაყრელი პირობებით მისცენ. გარდა ამისა, კონკურენტული პირობები შეიძლება შესთავაზონ კონკრეტული სახის ლიზინგის პროდუქტებზე ამ აქტივების დისტრიბუტორებმა/დილერებმაც.

ჯგუფზე შესაძლოა უარყოფითი გავლენა ჰქონდეს საკონტრაქტო მოთხოვნებს, საჩივრებს, სასამართლო განხილვას და ნეგატიურ საჯარო ინფორმაციას

ჯგუფზე შესაძლოა უარყოფითად იმოქმედოს საკონტრაქტო მოთხოვნებმა, საჩივრებმა და სასამართლო პროცესმა, რომლებიც პარტნიორებთან, მომხმარებლებთან, კონკურენტებსა თუ მარეგულირებელ ორგანოებთან ურთიერთობებიდან გამომდინარეობს, ასევე ნეგატიურმა საჯარო ინფორმაციამ ჯგუფის შესახებ. ნებისმიერმა ასეთმა სასამართლო პროცესმა, საჩივარმა, საკონტრაქტო მოთხოვნამ ან ნეგატიურმა საჯარო ინფორმაციამ შესაძლოა სერიოზული უარყოფითი გავლენა იქონიოს ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებზე, პერსპექტივებსა ან ფულად ნაკადებზე.

სასამართლო პროცესის მოპასუხეობა, წარმატებითაც რომ დასრულდეს, დიდ დროსა და ყურადღებას მოითხოვს ჯგუფის მენეჯმენტისგან, ასევე, საკმაოდ დიდ თანხებს იურიდიული მოსაკრებლების და სხვა თანმდევი ხარჯებისთვის. ბიზნესზე ვრცელდება მარეგულირებელი საქმისწარმოებაც და ჯგუფმა შეიძლება მარეგულირებელ საქმისწარმოებაში მოქმედი კანონების, წესებისა და რეგულაციების ინტერპრეტაციამ დააზარალოს, მათ შორის იმ მარეგულირებელ საქმისწარმოებაში, რომლის მხარეც ის არ არის. ნებისმიერმა ასეთმა მოვლენამ შეიძლება სერიოზული უარყოფითი გავლენა იქონიოს ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებზე, პერსპექტივებსა ან ფულად ნაკადებზე.

გაფიცვებმა და სხვა აქციებმა შეიძლება შეაფერხოს ჯგუფის ფუნქციონირება ან გააძვიროს ჯგუფის ობიექტების ოპერირება

2020 წლის 31 მაისის მდგომარეობით ჯგუფს 89-მდე სრულ განაკვეთზე მომუშავე თანამშრომელი ყავდა. ამ რაოდენობის ან ხელფასის ნებისმიერი შემცირება სამუშაოს შეფერხებას გამოიწვევს. სამუშაოს შეფერხება ან საოპერაციო პერსონალის მოზიდვასა ან შენარჩუნებაში წარუმატებლობა სერიოზულ უარყოფით გავლენას იქონიებს ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე და ოპერაციების შედეგებზე.

ჯგუფს დღემდე არ ჰქონია შემთხვევა, რომელიც საქართველოს კანონის და შრომის კოდექსის 49-ე მუხლის თანახმად ჩაითვლებოდა გაფიცვად, სასამართლო პროცესად ან საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულების ნებაყოფლობით უარყოფად.

ემიტენტის დედა კომპანიის სს საქართველოს ბანკის ჯგუფი-ის აქციები სავაჭროდ დაშვებულია ლონდონის საფონდო ბირჟაზე (LON: BGEO), რაც შესაბამისად გარკვეულ შეზღუდვებსა და მოთხოვნებთან არის დაკავშირებული

ემიტენტის დედა კომპანიის „სს საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ აქციები სავაჭროდ დაშვებულია ლონდონის საფონდო ბირჟაზე, რაც გარკვეულ შეზღუდვებსა და მოთხოვნებთან არის დაკავშირებული. არსებობს რისკი, რომ მშობელმა ჯგუფმა ვერ მოახერხოს ზემოთაღნიშნული მოთხოვნების დაკმაყოფილება, რაც რეპუტაციულ რისკს შეუქმნის მას და შესაძლოა უარყოფითად აისახოს ემიტენტზეც, როგორც მის შვილობილზე. ასევე, არსებობს რისკი, რომ ჯგუფზე დაწესებულმა შეზღუდვებმა ბირჟისა თუ ინვესტორების მიერ (მაგ: დათქმები სესხებზე, სხვადასხვა პოლიტიკასთან შესაბამისობა (compliance)) გავლენა იქონიოს ემიტენტზე და მის მაჩვენებლებსა თუ გეგმებზე.

ქვემოთ მოცემულია საქართველოს ბანკის ჯგუფის აქციის ფასების ტრენდი (დღის დახურვის ფასი, ბრიტანულ გირვანქა სტერლინგებში) უკანასკნელი 3 წლის განმავლობაში:

1.3. ფინანსური მდგომარეობა

საოპერაციო შედეგების განხილვა:

ჯგუფი ძირითად შემოსავალს ფინანსური იჯარიდან იღებს. 2019 წლის პირველ ხუთ თვესთან შედარებით, 2020 წელს ეს შემოსავალი 47%-ით გაიზარდა და 14,192 ათასი ლარი შეადგინა. ეს მნიშვნელოვანი ზრდა ძირითადად გამოწვეულია პორტფელის ზრდით. 2019 წლის 31 დეკემბერთან შედარებით 2020 წლის 31 მაისის მდგომარეობით პორტფელი 17%-ით არის გაზრდილი.

(000' ლარი)	არააუდირებული 2019 5თვე	არააუდირებული 2018 5 თვე	აუდირებული 2019	აუდირებული 2018
საპროცენტო შემოსავალი				
ფინანსური შემოსავალი				
იჯარიდან	14,192	9,680	27,439	16,001
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	176	52	283	119
საპროცენტო ხარჯი				
საპროცენტო ხარჯი				
გამოყენების უფლებებით				
ფლობილ ვალდებულებებზე	(19)	(33)	(63)	-
სასესხო დავალიანება	(3,052)	(2,030)	(6,143)	(2,505)
გამოშვებული ობლიგაციები	(2,448)	(1,159)	(3,995)	(2,261)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	8,849	6,509	17,520	11,355
გაუფასურების რეზერვის				
ხარჯი გაცემულ სესხებზე	(3,279)	(573)	(1,595)	(932)
გაუფასურების რეზერვის				
ხარჯი სხვა აქტივებზე	-	-	(91)	(97)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის ხარჯის შემდეგ	5,570	5,936	15,834	10,325

2020 წლის პირველ ხუთ თვეში დაგენერირებული 14,192 ათასი ლარის საპროცენტო შემოსავლიდან 52% (7,439 ათასი ლარი) ლარში დენომინირებული ლიზინგებიდან იყო, 39% (5,510 ათასი ლარი) კი დოლარში დენომინირებული ლიზინგებიდან (დანარჩენი 9% ევრო). აღსანიშნავია, რომ 2017 წელს ლარში დენომინირებული ლიზინგებიდან შემოსავალი მთლიანი შემოსავლის მხოლოდ 8% იყო, 2018 წელს 28%, 2019 წელს კი 50%. მოსალოდნელია, რომ ლარში დენომინირებული პორტფელის (და შესაბამისი შემოსავლის) წილი კიდევ უფრო გაიზრდება (განსაკუთრებით საცალო პორტფელის ხარჯზე ახალი რეგულაციების გამო).

ჯგუფის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები გაცემულ ღირებულებებზე ვალუტების მიხედვით შემდეგია:

	31-05-20	31-05-19	31-12-19	31-12-18
ლარი	32.9%	34.7%	32.8%	36.7%
აშშდ	23.0%	24.4%	24.1%	26.3%
ევრო	18.4%	20.8%	19.1%	22.8%

ჯგუფის დაფინანსების წყაროები საბანკო სესხები და საჯაროდ გამოშვებული ობლიგაციებია. 2020 წლის 31 მაისის მდგომარეობით, მთლიანი პროცენტის ვალდებულებების 53%-ს ადგილობრივი ბანკებიდან მოზიდული სესხები წარმოადგენდა, ხოლო დანარჩენ 47%-ს გამოშვებული ობლიგაციები. საპროცენტო ხარჯი ამ ვალდებულებებზე 72%-ით გაიზარდა 2019 წლის იმავე პერიოდთან შედარებით, თუმცა დაფინანსების საშუალო განაკვეთები მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა. აღნიშნული ზრდა გამოწვეულია პროცენტის ვალდებულებების ზრდით.

ფინანსურ ვალდებულებებზე საპროცენტო განაკვეთები სხვადასხვა ვალუტების მიხედვით წარმოდგენილია ქვემოთ:

	31-05-20	31-05-19	31-12-19	31-12-18
ლარი	11.45%	11.0%	11.1%	11.1%
აშშდ	7.8%	7.5%	7.7%	7.5%
ევრო	5.4%	5.5%	5.1%	5.3%

ჯგუფი მუდმივად ცდილობს დაფინანსების წყაროების დივერსიფიკაციას.

გაუფასურების რეზერვის ხარჯი საპროცენტო შემოსავლის 23% იყო 2020 წლის პირველ ხუთ თვეში. იგივე მაჩვენებელი საგრძნობლად მცირე - 6% იყო წინა წლის იმავე პერიოდში. აღნიშნული მაჩვენებლის ზრდა გამოწვეულია 2020 წლის COVID-19-ის პანდემიასთან დაკავშირებით ქვეყანაში გამოცხადებული საგანგებო მდგომარეობითა და შექმნილი ეკონომიკური პრობლემებით. შეწყვეტილი ეკონომიკური საქმიანობებიდან გამომდინარე, ჯგუფმა მოახდინა კლიენტების სესხების რესტრუქტურისა. გარდა ამისა, გაუარესებული ეკონომიკური პროგნოზებისა და მოლოდინების გამო ჯგუფმა გაზარდა რეზერვების კოეფიციენტი. აღნიშნული ფაქტორების შედეგად მკვეთრად გაიზარდა გაუფასურების რეზერვის ხარჯი და შესაბამისად, მისი ფარდობა საპროცენტო შემოსავალთან.

სხვა საოპერაციო შემოსავლის მნიშვნელოვანი პუნქტია **შემოსავალი ჯარიმებიდან**, რომელიც 2020 წლის პირველ ხუთ თვეში წინა წლის იმავე პერიოდთან შედარებით 13%-ით გაიზარდა და 708 ათასი ლარი შეადგინა. ეს ზრდა ძირითადად გამოწვეულია სალიზინგო პორტფელის ზრდით.

სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები წინა წლის იმავე პერიოდთან შედარებით 31.5%-ით გაიზარდა და 5,587 ათას ლარს მიაღწია. ამ ხარჯების დეტალური ჩაშლა წარმოდგენილია ქვემოთ:

(000' ლარი)	2020 5თვე	2019 5თვე	2019	2018
სადაზღვევო ხარჯები	3,251	1,829	5,115	3,079
საოპერაციო გადასახადი მოგების				
გადასახადის გარდა	1,050	796	1,531	1,252
იურიდიული და პროფესიული				
მომსახურება	355	476	1,126	867
სარეკლამო მომსახურება	176	433	1,105	641
საიჯარო ხარჯი	136	138	358	326
აქტივების გაყიდვის შედეგად				
წარმოშობილი ზარალი	-	-	-	225
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	316	282	677	168
დებიტორული დავალიანებების ჩამოწერა	21	42	385	-
GPS-ის ხარჯები	3	11	18	30
მგზავრობის ხარჯები	32	30	92	60
საბანკო მომსახურება	5	4	32	24
შეკეთების ხარჯები	10	8	25	11
სხვა	230	201	589	417
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები, სულ	5,587	4,249	11,054	7,100

სადაზღვევო ხარჯები მთლიანი ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯების 58% იყო და წინა წლის იმავე პერიოდთან შედარებით 78%-ით გაიზარდა. ეს ხარჯები ძირითადად დაკავშირებულია პორტფელთან და პორტფელის ზრდის შესაბამისად არის გაზრდილი. 2019 წლის ბოლოს სადაზღვევო ხარჯებისა და მთლიანი პორტფელის ფარდობა იყო 4%, ხოლო 2020 წლის 5 თვეში 5%¹. ზოგადად, სადაზღვევო ხარჯი გარკვეულწილად მერყეობს კონკრეტული სალიზინგო აქტივის პოტენციური მფლობელის მიხედვით.

საოპერაციო გადასახადი მოგების გადასახადის გარდა მთლიანი ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯების 32% იყო. ეს ხარჯი შედგება ქონების გადასახადისგან, რომელიც იანგარიშება, როგორც ყველა გალიზინგებული აქტივის საწყისი ღირებულების 0.6%. ამ ხარჯის ზრდა პირდაპირ დაკავშირებულია სალიზინგო პორტფელის ზრდასთან.

ამ მუხლში შემავალი სხვა ხარჯები მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა და არც ინდივიდუალურად არის მატერიალური.

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი 2020 წლის პირველ ხუთ თვეში წინა წლის იმავე პერიოდთან შედარებით 10%-ით გაიზარდა და 1,100 ათას ლარს მიაღწია. ეს ზრდა გამოწვეულია თანამშრომელთა რაოდენობის 20%-იანი ზრდით.

ხელფასები	793	613	1,614	1,054
ბონუსები	307	384	996	801
სულ	1,100	998	2,610	1,855

1 აღნიშნული კოეფიციენტის დათვლის მიზნებისთვის 2020 წლის 5 თვის სადაზღვევო ხარჯის გაწლიურებული - 12/5-ზე გამრავლებული ნიშნული იყო გამოყენებული.

ინფორმაცია კაპიტალისა და სასესხო ვალდებულებების შესახებ

2019 წლის 31 მაისის მდგომარეობით მთლიანი ვალდებულებები 171,675 ათასი ლარი იყო და მთლიანი აქტივების 86%-ს შეადგენდა. მთლიანი ვალდებულებების 53% შედგებოდა ადგილობრივი ბანკებიდან მოზიდული სესხებიდან, ხოლო 47% კი გამოშვებული ობლიგაციებისგან.

მსესხებლის დასახელება	ვალუტა	დარჩენილი ვადა	ძირი	დარიცხული პროცენტი
საქართველოს ბანკის სესხი	ლარი/აშშდ/ევრო	0-3 წელი	19,655	41
ბაზის ბანკის სესხი	ლარი	<1 წელი	7,000	13
ქართუ ბანკის სესხი	ლარი	<1 წელი	10,000	53
ხალიკ ბანკის სესხი	ლარი/აშშდ/ევრო	0-2 წელი	8,285	87
იმ ბანკის სესხი	ლარი	0-2 წელი	11,457	36
ლიბერთი ბანკის სესხი	ლარი	0-2 წელი	10,329	175
პაშა ბანკის სესხი	ლარი/ევრო	<1 წელი	10,518	56
ვითიბი ბანკის სესხი	ლარი/აშშდ/ევრო	0-2 წელი	13,408	25
ობლიგაციები	აშშდ	0-2 წელი	79,190	1,347
სულ პროცენტები			169,842	1,833

2017 წლის აგვისტოში ჯგუფმა 10 მილიონი აშშ დოლარის (ISIN GE2700603535) ღირებულების საჯარო ობლიგაციები გამოუშვა, ფიქსირებული კუპონის 7% წლიური განაკვეთით, დაფარვის ვადით 2020 წლის 31 აგვისტოს.

2018 წლის ივნისში ჯგუფმა ასევე გამოუშვა 5 მილიონი აშშ დოლარის (ISIN GE2700603659) ღირებულების საჯარო ობლიგაციები, ფიქსირებული კუპონის 6.5% წლიური განაკვეთით, დაფარვის ვადით 2021 წლის 22 ივნისს, თუმცა ამ ობლიგაციების სრული განთავსება არ მომხდარა და ჯამურად 2019 წლის 31 მარტის მდგომარეობით განთავსებული იყო 4,933 ცალი, 4.93 მილიონი აშშ დოლარის ღირებულების ობლიგაციები. ობლიგაციები წარმოადგენენ არაუზრუნველყოფილ, არასუბორდინირებულ ვალდებულებას. ობლიგაციების ნომინალური ღირებულება - 1,000 აშშ დოლარი.

ჯგუფი 2019 წლის იანვარში გეგმავდა ლარში დენომინირებული ობლიგაციების ემისიას, თუმცა 2018 წლის ბოლოს ჯგუფმა საბანკო სესხის სახით მოიძია საჭირო რესურსები შედარებით ხელსაყერლი პირობებით და ობლიგაციების ემისიაზე უარი განაცხადა.

2019 წლის აგვისტოს ჯგუფმა გამოუშვა 10 მილიონი აშშ დოლარის (ISIN GE 2700603840) ღირებულების საჯარო ობლიგაციები, ფიქსირებული კუპონის 7.5% წლიური განაკვეთით, დაფარვის ვადით 2021 წლის 9 აგვისტო.

2020 წლის აგვისტოს თვეში ჯგუფმა გამოუშვა 10 მილიონი აშშ დოლარის ღირებულების საჯარო ობლიგაციები, ფიქსირებული კუპონით 7.5%, დაფარვის ვადით 2022 წლის 31 აგვისტო. აღნიშნული ემისიიდან მიღებული თანხები სრულად მოხმარდა ვადამოსული 10 მილიონიანი ობლიგაციების გადაფარვას (2017 წლის ემისია).

2020 წლის 31 მაისის მდგომარეობით, ადგილობრივი ბანკებისგან მოზიდული სახსრების 22% მოიცავდა ჯგუფის 100%-იანი წილის მფლობელი ბანკისგან მიღებულ სესხებს.

ფინანსური კოვენანტების მიმოხილვა

ჯგუფს სხვადასხვა ბანკიდან აღებულ სესხებზე სხვადასხვა ტიპის კოვენანტები აქვს. ძირითადი/ყველაზე მკაცრი კოვენანტები (არასრული/მენეჯმენტის მიერ შერჩეული) და შესაბამისი მაჩვენებლები 2020 წლის 31 მაისის მდგომარეობით წარმოდგენილია ქვემოთ:

კოვენანტის ტიპი	ფაქტობრივი	ობლიგაციების გამოშვების		აკმაყოფილებს კი/არა
		შემდეგ	ლიმიტი	
PAR30 არ უნდა იყოს 7.0%-ზე მეტი	41.0%	16.9%	<7.0%	არა
PAR90 არ უნდა იყოს 5.0%-ზე მეტი	10.5%	4.8%	<5.0%	არა
სასესხო ვალდებულებები შეფარდებული კაპიტალთან არ უნდა იყოს 9-ზე მეტი	8.1	8.1	<9	არა
დასაკუთრებული აქტივების შეფარდება სალიზინგო პორტფელთან და სალიზინგო მიზნებისთვის ფლობილ აქტივებთან	13.1%	13.1%	<35%	კი
საოპერაციო ხარჯების შეფარდება შემოსავალთან არ უნდა იყოს 45%-ზე მეტი ²	21.5%	21.5%	<45%	კი
წმინდა სესხისა და ჯამური საოპერაციო აქტივების ფარდობა არ უნდა იყოს 90%-ზე მეტი ³	89.2%	89.2%	<90%	კი
კაპიტალისა და ჯამური აქტივების ფარდობა არ უნდა იყოს 10%-ზე ნაკლები	10.5%	10.6%	>10%	კი
საპროცენტო ხარჯის დაფარვის კოეფიციენტი	59.6%	59.6%	>15%	კი
სალიზინგო აქტივების და სასესხო ვალდებულებების თანაფარდობა	116.2%	116.2%	>115%	კი
მიმდინარე კოეფიციენტი არ უნდა იყოს 1.2-ზე ნაკლები	1.00	1.36	>1.2	არა

დარღვეული PAR30 და PAR90 კოვენანტები 2020 წლის COVID-19-ის პანდემიისა და მის შესაჩერებლად გამოცხადებული საგანგებო მდგომარეობის შედეგია. ამ პერიოდში ჯგუფის საცალო მიმართულების ფაქტობრივად ყველა კლიენტს ავტომატური 3 თვიანი საშელავათო პერიოდი გაუაქტიურდა. პანდემიის ეფექტის გამოკლებით 2020 წლის 31 მაისის მდგომარეობით არსებული ვადაგადაცილებული პორტფელი 5.1%-ია. ჯგუფს აღნიშნულ დარღვევებთან დაკავშირებით მოპოვებული აქვს გათავისუფლების წერილი კრედიტორებისგან.

2 საოპერაციო ხარჯები (სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები (გარდა დაზღვევისა და ქონების გადასახადის) და ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი) მთლიან შემოსავალთან (ჯამური შემოსავალი, გარდა საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან მიღებული შემოსავლისა და კლიენტებისგან აღებული დაზღვევისა და ქონების გადასახადის)

3 ჯამურ სასესხო ვალდებულებებს გამოკლებული ფული და ფულის ექვივალენტები შეფარდებული ჯამურ აქტივებს გამოკლებული არამატერიალური აქტივები, საინვესტიციო ქონება, ძირითადი საშუალებები და ფული და ფულის ექვივალენტები.

დარღვეული მიმდინარე კოეფიციენტის კოვენანტის ძირითადი გამომწვევი ფაქტორია მოკლევადიანი ვალდებულებების მკვეთრი ზრდა. ჯგუფს ბოლო წლებში პორტფელის აგრესიული ზრდის სტრატეგია ჰქონდა, რისი დაფინანსებისთვისაც აქტიურად იყენებდა გრძელვადიან სესხებს. 2020 წლის 31 მაისის მდგომარეობით რამდენიმე ასეთ სესხსა და ობლიგაციას დაფარვის ვადა უახლოვდება, რის გამოც მოკლევადიანი ვალდებულებები გაზრდილი, ხოლო მიმდინარე კოეფიციენტი შემცირებულია. პროსპექტში მოცემული ობლიგაციების გამოშვებით სწორედ ერთ-ერთი ვადამოსული ობლიგაციების რეფინანსირება მოხდება, რაც აღნიშნულ კოეფიციენტს საგრძნობლად გააუმჯობესებს. კერძოდ, 10,000,000 აშშ დოლარის ოდენობის ობლიგაციების ემისიის შემთხვევაში მიმდინარე კოეფიციენტი 1.36-ს გაუტოლდება. ჯგუფს აღნიშნულ დარღვევასთან დაკავშირებით მოპოვებული აქვს გათავისუფლების წერილი კრედიტორებისგან.

სასესხო ვალდებულებებისა და კაპიტალის ფარდობის ზრდა, ერთი მხრივ, გამოწვეულია COVID-19-ის პანდემიის დროს საკურსო სხვაობიდან მიღებული ზარალით (2020-ის მარტის თვეში 3.8 მილიონი ლარი), რომელიც იყო ლარის მნიშვნელოვანი გაუფასურების შედეგი, ხოლო მეორე მხრივ, გამოწვეულია COVID-19-ის პანდემიის შედეგად გაზრდილი რეზერვის ხარჯით, რომელიც გამოწვეულია გაზრდილი ვადაგადაცილებული და რესტრუქტურიზირებული პორტფელის წილით და გაუარესებული მაკროეკონომიკური პროგნოზებით. მიმდინარე თარიღისთვის ჯგუფს აღარ აქვს ღია სავალუტო პოზიცია და, შესაბამისად, დაზღვეულია საკურსო სხვაობიდან შესაძლო ზარალისგან.

ჯგუფის კაპიტალი

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის საწესდებო და დამატებით შეტანილი კაპიტალი შეადგენდა 18,368 ათასსა და 18,210 ათას ლარს, შესაბამისად. 2020 წლის 31 მაისის მდგომარეობით ეს რიცხვი უმნიშვნელოდ გაიზარდა 18,425 ათას ლარამდე.

2018 წლის 31 დეკემბრიდან 2020 წლის 31 მაისის ჩათვლით დივიდენდები ჯგუფს არ გამოუცხადებია და არ გაუცია და ამ პერიოდში მთლიანი კაპიტალი 2%-ით გაიზარდა და 21,067 ათას ლარს მიაღწია.

ლიკვიდურობა

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის მიმდინარე ვალდებულებებმა მის მიმდინარე აქტივებს 3,937,214 ლარით გადააჭარბა. ლიკვიდურობასთან დაკავშირებული საკითხების შემსუბუქების მიზნით, ჯგუფის ხელმძღვანელობამ შეიმუშავა სტრესული ვითარების სცენარი, რომელიც ფარავს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვებაზე უფლებამოსილების გაცემის თარიღიდან 12-თვიან პერიოდს. სტრესულ სცენართან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი დაშვებები მოიცავდა შემდეგს:

- ▶ საიჯარო ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვის კლებას, რესტრუქტურიზაციის და საშეღავათო პერიოდების გათვალისწინებით;
- ▶ არსებულ სესხებზე გადახდილი რეფინანსირებები.

ჯგუფი ინტენსიურად მუშაობს კრედიტორებთან ახალი დაფინანსების მიღების და არსებული საკრედიტო ხაზების პირობების გადახედვის მიზნით. 2020 წლის იანვარ-სექტემბერში, ჯგუფმა ადგილობრივი ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან ახალი სესხები აიღო 41,190,394 ლარის ოდენობით და შეათანხმა 2020 წლისთვის ვადადამდგარი გადახდების რესტრუქტურიზაცია 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 39,894,144 ლარის ოდენობით საბალანსო ღირებულების მქონე სესხებთან მიმართებაში. ამასთან 2020 წლის 31 აგვისტოსთვის ჯგუფმა გამოუშვა 10 მლნ აშშ დოლარის ღირებულების ობლიგაციები, რომლიდანაც მიღებული ფულადი სახსრები სრულად მოხმარდა ვადამოსული 2017 წლის 10 მლნ აშშ დოლარის ობლიგაციების რეფინანსირებას. ჯგუფი რამოდენიმე სხვა კრედიტორთან კომუნიკაციის მოწინავე ეტაპზე იმყოფება, 2020 წლის გადახდების უფრო გვიანი პერიოდებისთვის გადატანასთან დაკავშირებით.

ჯგუფმა მხარდამჭერი წერილი მიიღო საქართველოს ბანკისგან („მშობელი კომპანია“) 2020 წლის ივნისში და განმეორებით სექტემბერში, რომელშიც განსაზღვრული იყო, რომ მშობელ კომპანიას განზრახული აქვს მხარდაჭერა გაუწიოს ჯგუფის ოპერაციებს უახლოეს მომავალში, ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღიდან სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში და საჭიროების შემთხვევაში მას ფინანსებიც გამოუყოს. ჯგუფის ხელმძღვანელობის შეფასებით, მშობელი კომპანია ფლობს შესაბამისი ოდენობით რესურსებს საჭიროების შემთხვევაში ჯგუფისთვის ფინანსური მხარდაჭერის გასაწევად.

ხელმძღვანელობის აზრით ზემოაღნიშნული ინიციატივების ერთობლიობა ჯგუფს უზრუნველყოფს საკმარისი ლიკვიდურობით, რომ საქმიანობა 2020 წლის შემდეგაც გააგრძელოს.

1.4. სამომავლო სტრატეგია და მიზნები

მსოფლიოში მიმდინარე მოვლენების და კოვიდ-19 პანდემიის გათვალისწინებით 2020 წელს ჯგუფი მიზნად ისახავს შეინარჩუნოს სალიზინგო მოთხოვნების პორთფელის ზომა და ამ მოთხოვნების ხარისხი.

ამასთან ჯგუფი მიზნად ისახავს მხარი აუბას ბაზარზე არსებულ ინოვაციურ მიდგომებს პროდუქტების დიზაინის კრილში და შემდგომ მათი გაცდების კრილში. ამის საჭიროება მიმდინარე მოვლენებმაც მკაფიოდ გამოჩინა და გარკვეული პროცესები დააჩქარა კიდევ. ამ პროცესების მხარდაჭერა მოხდება ინოვაციური ტექნოლოგიების და მარკეტინგული კამპანიების განხორციელების ხარჯზე.

ამასთან ჯგუფს დაწყებული აქვს და 2020 წლის ბოლომდე გააგრძელებს შიდა პროცესების ოპტიმიზაციის პროცესს, რაც ზემოთ ხსენებულ სტრატეგიებს და მიზნებს გაუკეთებს ფასილიტაციას.

2. კორპორაციული მართვის ანგარიშგება

2.1. მმართველი ორგანო და მენეჯმენტი

ჯგუფის კორპორაციული მართვის მართვის უმაღლესი რგოლია პარტნიორი და პარტნიორების საერთო კრება ("საერთო კრება"), ხოლო ჯგუფის საქმიანობაზე ზედამხედველობა ხორციელდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, რომელიც აირჩევა პარტნიორის მიერ ჯგუფის წესდების დებულებების შესაბამისად. ჯგუფის ყოველდღიური საქმიანობის ხელმძღვანელობა ხორციელდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დანიშნული გენერალური დირექტორის („მთავარი აღმასრულებელი თანამდებობის პირი“) მიერ, რომელსაც ენიჭება ჯგუფის ერთპიროვნულად და დამოუკიდებლად წარმომადგენლობის უფლებამოსილება მესამე პირებთან ურთიერთობაში. ჯგუფის სამეთვალყურეო საბჭოსთან შექმნილია აუდიტის კომიტეტი. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები:

ზურაბ ქოქოსაძე (პ/ნ 62001032255) - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი / თავმჯდომარე

გიორგი ჭილაძე (პ/ნ 01008008277) - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

ნიკოლოზ ალავეძე (პ/ნ 59001000119) - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი (დამოუკიდებელი პირი)

ლევან ყულიჯანიშვილი (პ/ნ 03001000435) - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

საერთო კრება

საერთო კრება არის ჯგუფის უმაღლესი მმართველი ორგანო და უფლებამოსილია საქართველოს კანონმდებლობისა და კომპანიის წესდების ("წესდება") თანახმად მიიღოს გადაწყვეტილებები მათ შორის, შემდეგ საკითხებზე:

- ▶ ცვლილებები წესდებაში;
 - ▶ სააქციო კაპიტალის გაზრდა ან შემცირება;
 - ▶ ჯგუფის შერწყმა, გაყოფა ან გარდაქმნა სხვა იურიდიულ პირად, ლიკვიდაცია;
 - ▶ ჯგუფის ქონების, რომელიც არ წარმოადგენს საზოგადოების მიერ ლიზინგით ლიზინგის გამცემზე გადასაცემ საგანს, შეძენა, გასხვისება ან სხვაგვარი განკარგვა (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებების დადება), რომლის ღირებულება აღემატება 1,000,000 (ერთი მილიონი) აშშ დოლარს;
 - ▶ სხვა საწარმოს წილის/აქციების შეძენა და გასხვისება, თუკი ამგვარი წილის/აქციების მოცულობა აღემატება ამგვარი საწარმოს კაპიტალის 50%-ს ან გარიგების ღირებულება აღემატება 1,000,000 (ერთი მილიონი) აშშ დოლარს;
 - ▶ ვალდებულებათა აღება და უზრუნველყოფა (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებების დადება), რომელთა ღირებულება აღემატება 1,000,000 (ერთი მილიონი) აშშ დოლარს;
 - ▶ ჯგუფის მიერ ქონების და ქონებრივი უფლებების შეძენა, გასხვისება, გაცვლა (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებები) ან დატვირთვა, რომელთა ღირებულება აღემატება ჯგუფის აქტივების 10%-ს;
- და
- ▶ სხვა საკითხები, რომლებიც შედის კანონის და წესდების საერთო კრების კომპეტენციაში.

წესდების თანახმად, საერთო კრება მოწვეული უნდა იქნეს საჭიროების შემთხვევაში. პარტნიორებს, რომელთა წილი ერთად შეადგენს საწესდებო კაპიტალის ხუთ პროცენტს, შეუძლიათ მოსთხოვონ გენერალურ დირექტორს საერთო კრების მოწვევა (ამჟამად ერთი პარტნიორი - სს „საქართველოს ბანკი“ ფლობს საკუთრების 100%-იან წილს). გენერალური დირექტორი და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი უფლებამოსილია ნებისმიერ დროს მიმართოს პარტნიორს გადაწყვეტილების მისაღებად. გენერალურმა დირექტორმა ასევე დაუყოვნებლივ უნდა მოიწვიოს საერთო კრება ან მიმართოს პარტნიორს გადაწყვეტილების მისაღებად, თუ ეს ჯგუფის ინტერესებშია ან თუ მოსალოდნელია, რომ ჯგუფმა შეიძლება კაპიტალის ნახევარი დაკარგოს.

საერთო კრება უფლებამოსილად ითვლება, თუ მას ესწრებიან პარტნიორები, რომელთა წილი 50%-ს აღემატება. საერთო კრების გადაწყვეტილებები მიიღება უბრალო უმრავლესობით, გარდა წესდების ნებისმიერი ცვლილების დამტკიცებისა, რასაც საერთო კრების მონაწილეთა ხმების მინიმუმ 2/3 სჭირდება. წესდების თანახმად, საერთო კრებამ ჯგუფის ყველა პარტნიორის მონაწილეობით უნდა დაამტკიცოს ნებისმიერი გადაწყვეტილება, რომლის მნიშვნელობაც სცილდება ჯგუფის ბიზნესის ჩვეულებრივ მიმდინარეობას.

სამეთვალყურეო საბჭო:

ჯგუფის სამეთვალყურეო საბჭო შედგება არანაკლებ 3 (სამი) წევრისაგან. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები ინიშნებიან და გამოიწვევიან პარტნიორის მიერ. სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეული წევრი აირჩევა 4 (ოთხი) წლის ვადით, თუმცა, მისი უფლებამოსილება გაგრძელდება ვადის გასვლის შემდგომ პარტნიორის მიერ ახალი წევრის დანიშვნამდე. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის განმეორებითი არჩევა შეუზღუდავია. ვადამდე გადარჩევა შესაძლებელია პარტნიორის გადაწყვეტილების საფუძველზე ნებისმიერ დროს. სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეულ წევრს შეუძლია ნებისმიერ დროს გადადგეს პარტნიორისთვის 30 (ოცდაათი) დღით ადრე წარდგენილი წერილობითი მიმართვის საფუძველზე. წევრის გაწვევიდან არაუგვიანეს 3 (სამი) თვისა, უნდა არჩეული იქნას სამეთვალყურეო საბჭოს ახალი წევრი. სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე იმავდროულად არ შეიძლება იყოს „საზოგადოების“ გენერალური დირექტორი. 2020 წლის 5 აგვისტოდან სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეა ზურაბ ქოქოსაძე. ამ დრომდე აღნიშნულ პოზიციას იკავებდა გიორგი ფაილოძე, რომელიც ამავედროულად საქართველოს ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე არის დაგროვილი ქონების მართვისა და საინვესტიციო საბანკო საქმიანობაში. ზურაბ ქოქოსაძეს ფინანსურ სექტორში მუშაობის 15 წლიანი გამოცდილება აქვს. ის საქართველოს ბანკს 2003 წელს კორპორაციული საბანკო მიმართულების სტაჟორად შემოუერთდა. მას შემდეგ ბანკში მისმა კარიერულმა განვითარებამ არაერთი მნიშვნელოვანი საფეხური მოიცვა: ის იყო უფროსი კორპორატიული ბანკირი (2006-2009); FMCG სექტორის უფროსი (2009-2016); კორპორაციული საბანკო მომსახურების მიმართულების დირექტორის მოადგილე (2016-2017) და კორპორაციული საბანკო მომსახურების მიმართულების ხელმძღვანელი, უშუალოდ გენერალური დირექტორის მოადგილის ხელმძღვანელობის ქვეშ (2017-2020).

ზურაბ ქოქოსაძეს ბაკალავრის ხარისხი კავკასიის ბიზნეს სკოლაში აქვს მიღებული. ასევე, ფლობს მაგისტრის ხარისხს და არის გრენობლის ბიზნესის სკოლის კურსდამთავრებული.

სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომები ტარდება კვარტალში ერთხელ მაინც. შეტყობინება/მოწვევა უნდა გაიგზავნოს წერილობით, სავარაუდო დღის წესრიგთან ერთად სულ მცირე 8 (რვა) დღით ადრე სხდომის მოწვევის სავარაუდო თარიღამდე. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებმა შეიძლება სხდომა ჩაატარონ აღნიშნული შეტყობინების ვადის დაუცველად, იმის გათვალისწინებით, რომ ყველა წევრი ერთხმად დაეთანხმება ამგვარი სხდომის ჩატარებას და დაესწრება მას. ამგვარ სხდომაზე ყველა წევრის დასწრება ავტომატურად ჩაითვლება მათი თანხმობის მტკიცებულებად, სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომის, აღნიშნული შეტყობინების გაგზავნის ვადის დაუცველად ჩატარებაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს ამოცანები და კომპეტენცია:

- ▶ სამეთვალყურეო საბჭო კონტროლს უწევს გენერალური დირექტორის საქმიანობას;
- ▶ სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერ დროს შეუძლია მოითხოვოს გენერალური დირექტორისაგან „საზოგადოების“ საქმიანობის ანგარიში;
- ▶ სამეთვალყურეო საბჭოს შეუძლია გააკონტროლოს და შეამოწმოს „საზოგადოების“ ფინანსური დოკუმენტაცია;
- ▶ სამეთვალყურეო საბჭო ამოწმებს წლიურ ანგარიშებს, მოგების განაწილების წინადადებას და ამის თაობაზე მოახსენებს პარტნიორს.;
- ▶ თუ „საზოგადოების“ წინაშე ლიზინგის მიმღების ჯამური ვალდებულება (გასაცემი/დასამტკიცებელი ლიზინგის ჩათვლით) კონკრეტული მომენტისათვის აღემატება 2 000,000 (ორი მილიონი) აშშ დოლარს.
- ▶ გენერალური დირექტორის დანიშვნა და თანამდებობიდან გათავისუფლება;
- ▶ სამეთვალყურეო საბჭო უფლებამოსილია შექმნას აუდიტის კომიტეტი („ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად);
- ▶ ფილიალების დაარსება და ლიკვიდაცია;
- ▶ წლიური ბიუჯეტისა და გრძელვადიანი ვალდებულებების მიღება;
- ▶ ახალი სახის ეკონომიკური საქმიანობის დაწყება ან არსებული სახის საქმიანობის შეწყვეტა;
- ▶ ფასიანი ქაღალდების გამოშვება ან/და საფონდო ბირჟაზე სავაჭროდ დაშვების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება;

ჯგუფის დირექტორები

ჯგუფის გენერალური დირექტორია ელდარ ახვლედიანი. ის „საქართველოს სალიზინგო კომპანიის“ გენერალური დირექტორის პოზიციას 2015 წლის 1-ლი აპრილიდან იკავებს. მას საბანკო სფეროში მუშაობის 16 წლიანი გამოცდილება აქვს, საიდანაც 11 წელზე მეტი მუშაობდა სს „საქართველოს ბანკში“ სხვადასხვა პოზიციაზე. ბოლო 8 წელი ის სს „საქართველოს ბანკის“ კორპორაციული საბანკო მომსახურების მიმართულებით უმსხვილეს ბიზნეს სექტორებს ხელმძღვანელობდა. მისი პროფესიული კარიერა მოიცავს წლებს, როდესაც საბანკო სექტორმა მნიშვნელოვანი ზრდა განიცადა, რამაც მას ფასეული გამოცდილება შესძინა ამ სფეროში. ელდარს უმაღლესი განათლება მიღებული აქვს ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, საბანკო და საფინანსო მიმართულებით.

ჯგუფის გენერალური დირექტორის მოადგილეა გიორგი ჯღარკავა. ის „საქართველოს სალიზინგო კომპანიის“ აღნიშნულ პოზიციას 2015 წლის 15 მაისიდან იკავებს. იგი საბანკო სექტორში 2006 წლიდან არის დასაქმებული, 2010 წლის შემდეგ კი სს „კორ სტანდარტ ბანკის“ საკრედიტო, საცალო და კორპორაციული საბანკო მომსახურების დეპარტამენტებს ხელმძღვანელობდა. მას აგრეთვე აქვს საკონსულტაციო მიმართულებით მუშაობისა და კრიზისული სიტუაციების მართვის წარმატებული გამოცდილება. გიორგი ჯღარკავამ 2012 წელს მიიღო თავისუფალი უნივერსიტეტისა და BP-ს პროექტების მენეჯმენტის კოლეჯის დიპლომი, 2014 წელს თავისუფალი უნივერსიტეტის მაგისტრის ხარისხი ბიზნესის ადმინისტრირების მიმართულებით, ხოლო ამჟამად IE ბიზნეს სკოლის მაგისტრის ხარისხის მისაღებად აგრძელებს სწავლას.

ჯგუფის ფინანსური დირექტორია ნესტან მიქელაძე. იგი ჯგუფს 2019 წლის 1 ივლისიდან შეუერთდა. ნესტანს 10 წელზე მეტი გამოცდილება აქვს საფინანსო სექტორში. ის „საქართველოს ბანკში“ მუშაობდა 2009 წლიდან 2013 წლამდე კორპორატიული ბანკირის პოზიციაზე და სხვადასხვა მნიშვნელოვან სექტორს ფარავდა. 2013 წლიდან 2019 წლის ივნისამდე ნესტანი სს „გალტ ენდ თაგარტი“ მუშაობდა საინვესტიციო საბანკო მომსახურების დეპარტამენტში ასოცირებული საინვესტიციო ბანკირისა და უფროსი ასოცირებული საინვესტიციო ბანკირის პოზიციაზე. მას ბაკალავრის ხარისხი „კავკასიის ბიზნესის სკოლაში“ აქვს მიღებული 2008 წელს, სადაც 2004 წლიდან სწავლობდა.

პარტნიორების უფლებები და მოვალეობები

საზოგადოებას ჰყავს ერთი პარტნიორი, სს „საქართველოს ბანკი“

„საზოგადოების“ პარტნიორს გააჩნია და ეკისრება ამ წესდებითა და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი უფლებები და ვალდებულებები.

თანაბარ პირობებში პარტნიორებს თანაბარი უფლება-მოვალეობები აქვთ.

ყოველ პარტნიორს აქვს წლიური ანგარიშის ასლისა და საზოგადოების ყველა პუბლიკაციის მიღების უფლება. გარდა ამისა, მას უფლება აქვს შეამოწმოს წლიური ანგარიშის სისწორე და ამ მიზნით გაეცნოს საზოგადოების საბუღალტრო წიგნებს უშუალოდ ან დამოუკიდებელი ექსპერტის მეშვეობით და საზოგადოების ორგანოებს მოსთხოვოს განმარტებები წლიური ანგარიშის წარდგენის შემდეგ, ოღონდ ამ ანგარიშის დამტკიცებამდე. თუ აღმოჩნდება, რომ ანგარიში არასწორადაა შედგენილი, ამ ანგარიშის შემოწმების ხარჯები ეკისრება საზოგადოებას. კონტროლისა და შემოწმების ეს უფლებები შეიძლება შეიზღუდოს მხოლოდ „მეწარმეთა შესახებ“ კანონით.

„საზოგადოების“ პარტნიორს აქვს „საზოგადოებაში“ საკუთარი წილის (ან მისი ნაწილის) განკარგვის სრული და შეუზღუდავი უფლება (მათ შორის შეუზღუდავად, გაყიდვის, გაჩუქების, გაცვლის, დაგირავების უფლება).

პარტნიორი, პარტნიორთა საერთო კრების ნებართვით, უფლებამოსილია მთლიანად ან ნაწილობრივ დაუთმოს თავისი წილი (წილის ნაწილი) საზოგადოების ერთ ან რამოდენიმე პარტნიორს ან მესამე პირს.

პარტნიორი მესამე პირისათვის საწესდებო ფონდში თავისი წილის (წილის ნაწილის) გადაცემასთან ერთად გადასცემს მას ასეთ წილთან (წილის ნაწილთან) დაკავშირებულ ყველა თავის უფლებასა და მოვალეობას;

პარტნიორები სარგებლობენ პარტნიორის მიერ დასათმობი წილის (წილის ნაწილი) შეძენის უპირატესობით საწესდებო ფონდში მათი წილის პროპორციულად.

„საზოგადოების“ პარტნიორს აქვს თავისი წილის პროპორციულად „საზოგადოების“ მოგებიდან დივიდენდის მიღების უფლება.
დაუშვებელია საკუთარი წილის შეძენა.

პარტნიორები, რომელთა წილი ერთად შეადგენს საწესდებო კაპიტალის ხუთ პროცენტს, უფლებამოსილი არიან, მოითხოვონ პარტნიორთა საერთო კრების მოწვევა ამ კრების მიზნებისა და საფუძვლების მითითებით.

პარტნიორები ერთობლივად აკონტროლებენ საზოგადოების ხელმძღვანელობას.

„საზოგადოების“ გენერალურმა დირექტორმა პარტნიორის მოთხოვნის საფუძველზე დაუყოვნებლივ უნდა მიაწოდოს მას ინფორმაცია „საზოგადოების“ საქმიანობის შესახებ და ნება დართოს გაეცნოს „საზოგადოების“ წიგნებსა და ჩანაწერებს.

„საზოგადოების“ პარტნიორი ვალდებულია არ გაახმაუროს „საზოგადოების“ საქმიანობასთან დაკავშირებული კონფიდენციალური ინფორმაცია და თავისი ქმედებით ან უმოქმედობით არ შელახოს „საზოგადოების“ იმიჯი ან/და საქმიანი რეპუტაცია.

აუდიტის კომიტეტი

ჯგუფის სამეთვალყურეო საბჭოსთან შექმნილია აუდიტის კომიტეტი, რომლის ძირითადი ფუნქციაა შიდა აუდიტისა და გარე აუდიტის ფუნქციონირების ხელშეწყობა. აუდიტის კომიტეტი შედგება არანაკლებ სამი წევრისაგან, რომელსაც ნიშნავს სამეთვალყურეო საბჭო. აუდიტის კომიტეტში უნდა შევიდეს არანაკლებ ერთი სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი. აუდიტის კომიტეტის სხვა წევრებს ასევე ნიშნავს ჯგუფის სამეთვალყურეო საბჭო.

აუდიტის კომიტეტის წევრები არიან:

ზურაბ ქოქოსაძე (პ/ნ 62001032255) - აუდიტის კომიტეტის წევრი

გიორგი ჭილაძე (პ/ნ 01008008277) - აუდიტის კომიტეტის წევრი

ნიკოლოზ ალავეძე (პ/ნ 59001000119) - აუდიტის კომიტეტის დამოუკიდებელი წევრი / თავმჯდომარე

ლევან ყულიჯანიშვილი (პ/ნ 03001000435) - აუდიტის კომიტეტის წევრი

აუდიტის კომიტეტის უფლება-მოვალეობები:

- ▶ განსაზღვროს შიდა აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგების და კონტროლის შესაბამისი წესები და განახორციელოს მათი დაცვის ზედამხედველობა;
- ▶ თვალყური ადევნოს ჯგუფის მიერ მოქმედი კანონმდებლობის დაცვას;
- ▶ დაამტკიცოს შიდა აუდიტის სამსახურის დებულება და ორგანიზება გაუკეთოს მის ფუნქციონირებას
- ▶ უზრუნველყოს შიდა აუდიტის სამსახურის ობიექტურობა და დამოუკიდებლობა სამეთვალყურეო საბჭოსგან და გენერალური დირექტორისაგან;
- ▶ დაამტკიცოს შიდა აუდიტის სამსახურის კვარტალური მოხსენებები, აუდიტორული შეფასება და რეკომენდაციები;
- ▶ ზედამხედველობა გაუწიოს შიდა აუდიტის სამსახურის მუშაობას;
- ▶ დაამტკიცოს შიდა აუდიტის სამსახურის მიერ მომზადებული შიდა აუდიტის წლიური სამუშაო პროგრამა;
- ▶ აუდიტის კომიტეტი იკრიბება კვარტალში ერთხელ მაინც, ხოლო საგანგებო შემთხვევებში ჯგუფის სამეთვალყურეო საბჭოს მოთხოვნის საფუძველზე.
- ▶ აუდიტის კომიტეტი გადაწყვეტილებებს იღებს კომიტეტის დამსწრე წევრთა ხმების უბრალო უმრავლესობით, რომლებსაც კენჭისყრის დროს თავის შეკავების უფლება არ აქვთ.

აუდიტის კომიტეტს ხელმძღვანელობს კომიტეტის თავმჯდომარე, რომელსაც ირჩევს სამეთვალყურეო საბჭო.

2.2. ფინანსური ანგარიშგების პროცედურები და რისკის მართვა

ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცედურის მართვას და მონიტორინგს ახორციელებს კომპანიის ფინანსური დეპარტამენტი. პროცესის საერთო მონიტორინგს ხელმძღვანელობს ფინანსური დირექტორი (CFO). ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების წლიური პაკეტის და კვარტალური კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადება ხდება ფასს-ის შესაბამისად.

ჯგუფის ფინანსური დეპარტამენტი ამზადებს ფინანსური ანგარიშგების სრულ პაკეტს, რომელსაც შემდგომ გადახედავს და ამტკიცებს ჯგუფის უმაღლესი მენეჯმენტი. შემდგომ საინფორმაციო პაკეტები წარედგინება დედა კომპანიის ბიუჯეტირების და ანგარიშგების ჯგუფს, რომელიც განიხილავს ანგარიშგებს და ახდენს მათ კონსოლიდაციას ჯგუფის და ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებებში.

დედა კომპანიის ფინანსური დირექტორის მიერ დამტკიცების შემდეგ ფინანსურ ანგარიშგებებს განიხილავს დირექტორთა საბჭო, აუდიტის კომიტეტი, სამეთვალყურეო საბჭო და გარეშე აუდიტორები. ბანკის და ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებები ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს, აუდიტის კომიტეტის და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

ბანკის და ჯგუფის აუდიტის დეპარტამენტი რეგულარულად გადახედავს ბანკის და ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებებს და წარუდგენს ფინანსურ დეპარტამენტს და ჯგუფის ანგარიშგების და ბიუჯეტირების ჯგუფს განსახილველი საკითხებით და გაუმჯობესების რეკომენდაციებით.

3. არაფინანსური ანგარიშგება

3.1. ბიზნეს პროცესები და პოლიტიკა

სპეციალიზებული პროგრამული უზრუნველყოფა

ჯგუფი იყენებს სპეციალიზებულ პროგრამულ უზრუნველყოფას (Microsoft Dynamics NAV). აღნიშნული პროგრამული უზრუნველყოფა მოიცავს ლიზინგს, ფასს, საგადასახადო აღრიცხვას და ადამიანურ რესურსებთან დაკავშირებულ ფუნქციებს.

ბიზნესის უწყვეტობის პოლიტიკა

ჯგუფს აქვს ბიზნესის უწყვეტობისა და უბედური შემთხვევისგან აღდგენის გეგმა, რომელიც განსაზღვრავს პროცედურებსა და იმ ღონისძიებების ერთობლიობას, რომელმაც კრიზისული სიტუაციის დაფიქსირების შემთხვევაში უნდა უზრუნველყოს ჯგუფის კრიტიკული ბიზნეს პროცესების უწყვეტობის შენარჩუნება, ხოლო შეჩერების შემთხვევაში უმოკლეს ვადაში მათი აღდგენა.

ბიზნესის უწყვეტობის გეგმის არსებობა და მისი რეგულარული ტესტირება ჯგუფისთვის არის გარანტი იმისა, რომ კრიზისულ სიტუაციებში თავიდან იქნება აცილებული გაუთვალისწინებელი სირთულეები და ჯგუფი შეძლებს დაკისრებული ფუნქციების და საქმიანობის მოკლე პერიოდში აღდგენას და შეუფერხებელ შესრულებას.

ჯგუფის ბიზნეს უწყვეტობის გეგმის დოკუმენტში აღწერილი პრინციპები ეფუძნება ბიზნეს უწყვეტობის მართვის ISO22301 სტანდარტს.

აღნიშნული გეგმა მოიცავს გლობალურ და ლოკალურ საფრთხეების.

გლობალური საფრთხეებად მიჩნეულია შემდეგი მოვლენები: საომარი მდგომარეობა, სტიქიური უბედურებები, პანდემია, სხვა მოვლენები, რომლებმაც შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის საქმიანობაში მნიშვნელოვანი შეფერხებები.

ლოკალურ საფრთხეებად მიჩნეულია ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიშობა ჯგუფის შიგნით და არ სცილდება ჯგუფის ფუნქციონირების არეალს. ასეთებია: ხანძარი, მძევლად აყვანა, დანადგვა, მომწამვლელი გაზი, გაფიცვები, საბოტაჟი, სრულიად საიდუმლო და მკაცრად კონფიდენციალური ინფორმაციის გაჟონვა/მოპარვა, კიბერ შეტევა, IT სისტემების და პროგრამების გათიშვა და სხვა მოვლენები, რომლებმაც შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის საქმიანობაში მნიშვნელოვანი შეფერხებები.

ბიზნესზე ზემოქმედების ანალიზის შედეგად, ხორციელდება ბიზნეს პროცესების რისკების შეფასება და მათი კრიტიკულობის დადგენა.

ბიზნესის უწყვეტობის გეგმით განსაზღვრულია კრიტიკული ობიექტებისათვის მათში განთავსებული ბიზნეს ფუნქციებისათვის სარეზერვო ლოკაციით მათი უზრუნველყოფის გეგმა.

კრიზისის მართვის კომიტეტი შექმნილია ბიზნესის უწყვეტობის მართვის პოლიტიკის შესაბამისად და პასუხისმგებელია კრიზისული სიტუაციის მართვაზე. აღნიშნული კომიტეტი ვალდებულია:

- ▶ შეაფასოს მიმდინარე მოვლენა როგორც კრიზისული სიტუაცია;
- ▶ მიიღოს გადაწყვეტილება ბიზნესის უწყვეტობის გეგმის ამოქმედებაზე;
- ▶ მიაწოდოს ინფორმაცია შესაბამის თანამშრომლების ბიზნესის უწყვეტობის გეგმის ამოქმედების თაობაზე;
- ▶ მართოს ჯგუფი კრიზისულ სიტუაციაში;
- ▶ დაამყაროს კონტაქტი სახელმწიფო სტრუქტურებთან;
- ▶ მიიღოს გადაწყვეტილება სარეზერვო ლოკაციის ამოქმედების შესახებ;
- ▶ შექმნას საგანგებო სიტუაციების მართვის შტაბი;
- ▶ მიაწოდოს ინფორმაცია შექმნილ სიტუაციაზე ჯგუფის სამეთვალყურეო საბჭოს.

ბიზნესის უწყვეტობის გეგმა მოიცავს რეაგირების რამდენიმე ფაზას:

- ▶ მოვლენის დაფიქსირება და მისი კვალიფიკაცია კრიზისულ სიტუაციად;
- ▶ ბიზნესის უწყვეტობის გეგმის ამოქმედებაზე გადაწყვეტილების მიღება;
- ▶ BCP გეგმის ამოქმედებისათვის მომზადების პერიოდი;
- ▶ ბიზნესის უწყვეტობის გეგმის მოქმედების პერიოდი;
- ▶ სრული აღდგენის ფაზა, ძირითად პროცესზე სრული დატვირთვით გადასვლა;

სალიზინგო აქტივების მართვის პოლიტიკა

ჯგუფისთვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს სალიზინგო აქტივების ეფექტურ მართვას, რისთვისაც ჯგუფს ყავს მაღალკვალიფიციური გუნდი და შემუშავებული აქვს ეფექტური პროცესები სალიზინგო აქტივების მიმართულებით რისკიანობის მაქსიმალურად დაბალ დონეზე შესანარჩუნებლად.

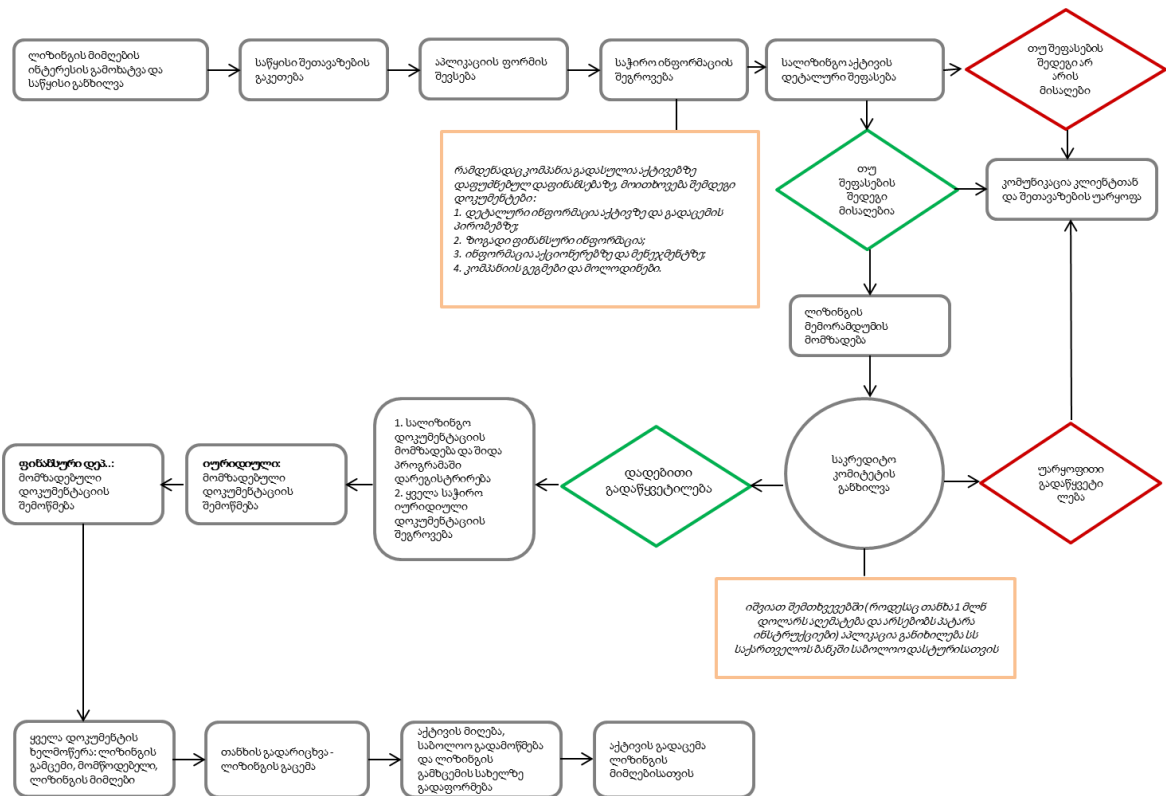
ჯგუფის სალიზინგო აქტივების მართვის პოლიტიკა შემდეგნაირია:

- ▶ ყველა აქტივი ფასდება ინდივიდუალურად, ლიზინგის გაცემამდე
- ▶ ლიზინგის გაცემის შემდეგ ხდება აქტივების მონიტორინგი - 6 თვეში ერთხელ, რიგ შემთხვევებში (კომიტეტის გადაწყვეტილებით) ნაკლები პერიოდულობით. გარდა მსუბუქი ავტომობილებისა, რადგან არ არის ხშირად გადამოწმების საჭიროება თუ კლიენტს ყოველთვიური გადასახადის გადახდის შეფერხება არ აქვს
- ▶ ყველა აქტივი სურათდება და მონიტორინგის აქტებთან ერთად ინახება ჯგუფში
 - ▶ მონიტორინგის დროს ასევე ხდება პრობლემის დაფიქსირება ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მაგ.: თუ კლიენტი არღვევს ექსპლუატაციის პირობებს, თუ აქტივი მოსალოდნელზე გაცილებით უარეს მდგომარეობაშია და ა.შ.
- ▶ ლიზინგის გაპრობლემების შემთხვევაში, ჩამორთმეული აქტივი სურათდება, აღიწერება და გადადის საწყობში
- ▶ ყველა აქტივი დაზღვეულია (მათ შორის რისკიან კლიენტებზე აქტივები დაზღვეულია „გაუჩინარების რისკზე“, რაც იმას ნიშნავს, რომ იმ შემთხვევაში, თუ 3 თვეში ვერ მოხდება აქტივის მოძიება, სადაზღვეო ჯგუფი ანაზღაურებს მთლიან თანხას)

ლიზინგის პოლიტიკა და პროცედურები

ჯგუფს შემუშავებული აქვს პროცედურები პროექტების დამტკიცებისა და გაცემისთვის, პროექტების მონიტორინგისთვის, რეზერვების შექმნისთვის, ვადაგადაცილებული გადასახადების მართვისთვის, აქტივების ჩამორთმევისთვის და ყველა მნიშვნელოვანი პროცესისთვის რაც კომპანიაში მიმდინარეობს. ეს პროცედურები ჩამოყალიბებულია ჯგუფის მიერ მიღებულ შიდა დოკუმენტებში.

პროექტის დამტკიცებისა და გაცემის პროცედურა შემუშავდა მომხმარებლის უკეთ მომსახურების, მომსახურების სტანდარტიზაციის და საოპერაციო საქმიანობიდან გამომდინარე რისკების მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით. ეს პროცედურა მოიცავს შიდა და სამეთვალყურეო ზედამხედველობას, სპეციალური პროგრამული უზრუნველყოფის დანერგვას და რამდენიმე საფეხურიან კონტროლს, რათა თავიდან იქნეს აცილებული შეცდომები ან / და თაღლითობა.

შენიშვნა: ჯგუფის სალიზინგო პროგრამული უზრუნველყოფა “Microsoft Dynamic NAV” შექმნილია მოწინავე პრაქტიკული გამოცდილების საფუძველზე, „ერნსტ & იანგის“ რეკომენდაციით, სათანადო პროცესების გაუმჯობესების, მეტი სტანდარტიზებისა და ეფექტიანობის უზრუნველყოფის მიზნით.

პროექტის მონიტორინგის პროცედურა ორი კომპონენტისგან შედგება:

- ▶ ლიზინგის **ფინანსური მონიტორინგი**, რომელიც შერჩევით და იშვიათად გამოიყენება, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ლიზინგის გამცემს ეჭვები აქვს ლიზინგის მიმღების ფინანსურ სტაბილურობასთან დაკავშირებით და მნიშვნელოვან რისკებს ხედავს ლიზინგის დაფარვის კუთხით. აღნიშნული მონიტორინგი ითვალისწინებს გირაოების, საგადასახადო ვალდებულებების, გაყიდვების მონაცემების შემოწმებას და სხვა. ფინანსურ მონიტორინგს ლიზინგის მენეჯერი ატარებს კომიტეტის მოთხოვნის შესაბამისად;
- ▶ **ტექნიკური მონიტორინგი** მიზნად ისახავს უზრუნველყოს სალიზინგო აქტივების მდგომარეობის გადამოწმება და მათი მიმდინარე ღირებულების დადგენა. ლიზინგის აქტივის მონიტორინგი ტარდება ყოველ 6 თვეში ერთხელ (არის გამონაკლისებიც როდესაც მონიტორინგი ტარდება უფრო მაღალი სიხშირით) ლიზინგის დაწყებიდან თუ საგანგებო გარემოებების გამო არ გახდება საჭირო დაუგეგმავი მონიტორინგის ჩატარება. მონიტორინგი, როგორც წესი, გაუფრთხილებლად ტარდება, ხოლო ლიზინგის გამცემის წარმომადგენელს გარანტირებული წვდომა აქვს აქტივზე, რაც უზრუნველყოფილია ლიზინგის ხელშეკრულების პირობებით. ტექნიკურ მონიტორინგს ჯგუფის ექსპერტთა ჯგუფი ატარებს.
 - ▶ ფიზიკურ პირებზე გაცემულ ლიზინგებზე არ ხდება აქტივების (მსუბუქი ავტომობილების) მონიტორინგი.

ვადაგადაცილებული პორტფელის მართვის პროცედურა ადგენს ვადაგადაცილებული გადახდების მართვის წესებს, შესაბამის ზომებს და ხაზს უსვამს ადრეული რეაგირების და ლიზინგის მიმღებთან მჭიდრო ურთიერთქმედების მნიშვნელობას, რომ შემცირდეს ტექნიკური, ფინანსური და სასამართლო დავების რისკები.

თავდაპირველად ლიზინგის მენეჯერი ურევავს ლიზინგის მიმღებს და ატყობინებს გადახდის შესახებ გადახდის თარიღამდე 1 ან 2 დღით ადრე. (ავტომატური SMS შეტყობინების სისტემა 2018 წლის მეოთხე კვარტალში დაინერგა) იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტი არ ახორციელებს სათანადო გადახდას ჯგუფი შემდეგ პროცედურებს მიმართავს:

ვადაგადაცილების დღიური მონიტორინგი	დღეები	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100
ლიზინგის გამცემი აგზავნის ფორმალურ წერილს ლიზინგის მიმღებთან ვადაგადაცილებული გადასახადის შესახებ	3-5 დღე																				
ლიზინგის მიმღები იღებს ყოველდღიურ შეხსენებას ვადაგადაცილებული გადახდებთან დაკავშირებით	1-45 დღე																				
ლიზინგის მენეჯერი მუშაობს ლიზინგის მიმღებთან რათა გამოიკვლიოს ვადაგადაცილების მიზეზები	5 -45 დღე																				
პრობლემური ლიზინგის პორტფელის მენეჯერი იწყებს მუშაობას შემთხვევაზე	45-90 დღე																				
ლიზინგის გამცემი იღებს გადაწყვეტილებას რომ დაიბრუნოს აქტივი	90 + დღე																				

რეზერვირების პროცედურა

ჯგუფის სალიზინგო მოთხოვნების რეზერვირების მეთოდოლოგია სრულად ეფუძნება საერთაშორისო ფინანსური რეპორტირების სტანდარტებს (IFRS 9), რაც გულისხმობს, რომ მეთოდოლოგია და კალკულაცია დამოკიდებულია სამომავლო დაშვებებსა და ტენდენციებზე.

რეზერვირების მიზნებისთვის ჯგუფი სალიზინგო პორტფელს ყოფს 2 ნაწილად (იურიდიული და ფიზიკური პირები), რომლებიც თავის მხრივ ასევე ორ-ორ კატეგორიად იყოფიან:

- ▶ იურიდიული პირები:
 - ▶ სამშენებლო სექტორი;
 - ▶ იურიდიული პირები. გარდა სამშენებლო სექტორისა;
- ▶ ფიზიკური პირები:
 - ▶ ტურბო;
 - ▶ ფიზიკური პირები, გარდა ტურბოსი;

ოთხივე კატეგორიისთვის ჯგუფი იყენებს კოლატერალიზირებულ მიდგომას, რაც ნიშნავს, რომ თითოეული სალიზინგო პროექტისთვის ჯგუფი აფასებს გალიზინგებული აქტივის ღირებულებას და ადარებს ლიზინგის დებიტორულ დავალიანებას, მათ შორის სხვაობას კი ამრავლებს პროექტის დეფოლტის ალბათობაზე.

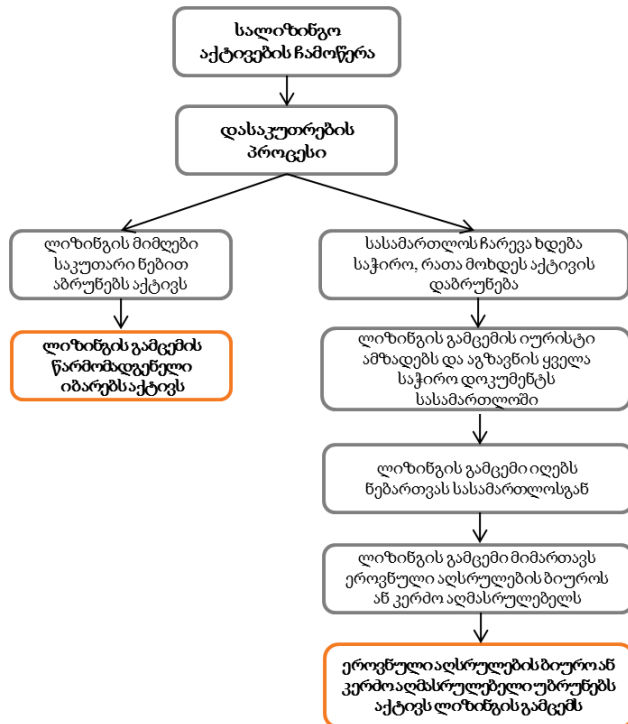
პროექტის დეფოლტის ალბათობის დაანგარიშება ხდება უკანასკნელი სამი წლის სტატისტიკით, რაც თავისმხრივ კორექტირდება სამომავლოდ კლიენტების შესაძლო გადახდისუნარიანობის ალბათობით. რეზერვირების მიზნებისთვის ოთხივე კატეგორიის დეფოლტის ალბათობის დათვლის პრინციპი არის მსგავსი, თუმცა განსხვავდება სტატისტიკური მონაცემები და შესაბამისად მიღებული დეფოლტის ალბათობებიც.

სამომავლოდ კლიენტების შესაძლო გადახდისუნარიანობის ალბათობის დათვლა ხდება ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებული მაკროეკონომიკური პროგნოზების მიხედვით. კერძოდ, როგორც იურიდიული, ისე ფიზიკური პირებისთვის, ხდება კორელაციის დადგენა ისტორიული დეფოლტის ალბათობასა და მაკროეკონომიკურ შედეგებს შორის. მიღებული კორელაციისა და პროგნოზირებული მაკროეკონომიკური პარამეტრების მიხედვით დგინდება სამომავლოდ კლიენტების შესაძლო გადახდისუნარიანობის ალბათობა.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სალიზინგო პორტფელის რეზერვმა შეადგინა 2,415 ათასი ლარი, (2018: 1,139 ათასი ლარი), 2020 წლის 31 მაისი მდგომარეობით კი 5,449 ათასი ლარი. (ეს რიცხვი გამოყვანილია ჯგუფის მენეჯმენტის მიერ და დაფუძნებულია სუბიექტურ დაშვებებზე. ამ რიცხვის გადამოწმება აუდიტორის მიერ არ მომხდარა).

აქტივებზე საკუთრების უფლების აღდგენის პროცედურა

აქტივზე საკუთრების უფლების აღდგენა ხდება მაშინ, როდესაც ლიზინგის მიმღებს აღარ შეუძლია გადახდა და ლიზინგის გამცემი (ჯგუფი) გადაწყვეტს, რომ აღიდგინოს აქტივზე საკუთრების უფლება.

3.2. ჩვენს გუნდს

ანგარიშგების თარიღისათვის დასაქმებულია 73-ზე მეტი თანამშრომელი. უამრავი კანდიდატიდან, ჩვენ არჩევანს ვაკეთებთ ყველაზე მოტივირებული და მონდომებული პირების სასარგებლოდ.

ჯგუფის საქმიანობის წარმატებულად წარმართვაში არსებით როლს ასრულებს ადამიანური რესურსი, ამიტომ ვცდილობთ შევქმნათ ოპტიმალური პირობები ეფექტური შრომისა და კარიერული განვითარებისათვის. თანამშრომელზე ორიენტირებული მიდგომის საბაზისო საყრდენი სამართლიანობაა, რომელთა გამოვლენას ჯგუფი ცდილობს ადეკვატური ანაზღაურების, დამატებითი ბონუსების გაცემითა და დივერსიფიკაციის პატივისცემით, რომელიც აუცილებლად ახასიათებს ადამიანთა ნებისმიერ ფართო წრეს. ასევე ჯგუფისათვის უმნიშვნელოვანეს ფაქტორს წარმოადგენს ღია კომუნიკაცია მენეჯმენტსა და საშუალო და დაბალი რგოლის თანამშრომლებს შორის, რაც უფრო მეტად ზრდის სამართლიანობასა და გამჭვირვალობას.

ჯგუფი იზიარებს და იღებს მის წილ პასუხისმგებლობას დასაქმებულების წინაშე, თუმცა სანაცვლოდ მათგანაც მოითხოვს კეთილსინდისიერ და გონივრულ დამოკიდებულებას საქმის მიმართ, რაზეც ნათლად მიუთითებს ჯგუფის შრომის შინაგანაწესი და ეთიკის კოდექსი.

ჯანსაღი გარემო შრომისთვის

ჯგუფი, როგორც ბიჯეო ჯგუფში შემავალი ერთ-ერთი შვილობილი ჯგუფი მკაცრად იცავს თანამშრომლებისა და მომხმარებლების პერსონალურ მონაცემებს. რისკების ადეკვატური დაცვის მექანიზმები პერიოდული გადახედვისა და განახლების საგანია. ასევე ახორციელებს არსებული კანონმდებლობის ფარგლებში სოციალური, გარემოს დაცვის და ადამიანის უფლებების შესაბამისი საკანონმდებლო ჩარჩოსა და ცვლილებებთან თანხვედრას.

ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება სამუშაო ადგილზე

კანონმდებლობა ადგენს უსაფრთხოების მინიმალურ სტანდარტებს, ჯგუფი მაქსიმალურად ცდილობს საერთაშორისოდ აღიარებული საუკეთესო პრაქტიკა გავითავისოს და შეუქმნას თანამშრომლებს უსაფრთხო და ჯანსაღი გარემო შრომისათვის.

ჯგუფის შენობაში განთავსებულია ხანძარსაწინააღმდეგო ინფრასტრუქტურა, თანამშრომლებს უტარდებათ ტრენინგი, თუ როგორ მოიქცნენ უბედური შემთხვევების თავიდან ასაცილებლად და როგორ მოახდინონ სწრაფი რეაგირება სტიქიურ უბედურებებსა და გაუთვალისწინებელ შემთხვევებზე.

შექმნილია ბიზნესის უწყვეტობის მართვის პოლიტიკა და გამოყოფილია საკვანძო თანამშრომელთა ჯგუფი, რომელიც პასუხისმგებელია კრიზისული სიტუაციის მართვაზე.

კორუფციასთან ბრძოლა

ჯგუფის ფარგლებში დაუშვებელია კორუფცია და ქრთამის აღება/მიცემა, მიუხედავად მისი ოდენობისა და გამოხატვის ფორმისა. ჩვენ მაქსიმალურად მკაცრად ვაფასებთ ნებისმიერ ქმედებასა თუ ტრანზაქციას, რომელიც შეიძლება აღქმული იქნეს, როგორც არამართლზომიერი გავლენა ჯგუფისკენ მიმართულ გადაწყვეტილებებზე.

ამ სფეროს დასარეგულირებლად ჯგუფი იყენებს, საკმაოდ ვრცელ პოლიტიკას „ინტერესთა კონფლიქტის მართვის თაობაზე“, ხოლო კონკრეტულად განსაზღვრული სტრუქტურული ერთეული ახორციელებს კონტროლს, რათა ნებისმიერი თანამშრომლის მიერ განხორციელებული ქმედება იყოს ჯგუფში არსებულ პოლიტიკასთან შესაბამისობაში.

ანგარიშგების მომზადებასა და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირები

ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე.

მმართველობითი ანგარიშგების წარდგენაზე პასუხისმგებელია ჯგუფის მართვაზე უფლებამოსილი პირი - დირექტორი.

ელდარ ახვლედიანი

გენერალური დირექტორი

შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანიის“

